

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 35 / Hejmar 411 / Adar 2016

Newrozlaşan halk zaferin teminatıdır

Kuzey Suriye Demokratik Federasyonu tüm Ortadoğu'ya yeni bir anlayış taşıyor

Murat Karayılan

Suriye artık bir federasyonlaşma ile yeni bir evrilmeyi yaşamak durumundadır. Bu aynı zamanda bütün Ortadoğu için de bir çözüm kapısı olabilir. Bu konuda Önder Apo'nun daha önceden Ortadoğu'ya dönük öngörmüş olduğu Demokratik Konfederalizm perspektifini eksen alan çözüm biçiminin bu şekilde doğrulanması ve Ortadoğu'da gelişim kaydetmesi sürecinin de önu açılmış olacaktır.

DAİŞ'i Suriye'de durduran, Rojava Devrimi'dir. Zaten genelde de Kürdistan Özgürlük Mücadelesi, Şengal'de, Kerkük'te ve Mexmûr'da da DAİŞ hamlesinin önüne geçerek Irak Devleti ile pêşmerge gücünün kendini toparlamasına fırsat vermiş, bu anlamda ilham kaynağı olmuş ve bir katalizör rolü oynamıştır.

> 7-9

Halkların ortak mücadelesinde devrimsel adımlar

> 14-18

Direnşi büyüteceğiz

Duran Kalkan

Ulus-devletin kendini ulusun sahibi gibi görmesi en büyük uydurmadır. Sosyalizm buna karşı çıkmadığı. Sosyalizm, toplumculuktur. Toplumcu mu olacağız, devletçi mi? Ulus-devletin bize dayattığı devletçiliktir.

O devletçiliğe karşı çıkmak toplumculuktur, yani sosyalizmdir. Sosyalizmin özü ve esası devlete karşı toplumu var etmektir. Devletin karşısında toplumdaki yeni olanak, demokratik toplumu örgütleyip geliştirmektir.

> 3-6

Başûrê Kurdistan'ın sorunları demokratik dönüşüm ile çözülür

Cemil Bayık

Başûrê Kurdistan'daki sorunların çözümü esas olarak toplumsal değişim-dönüşümle, demokratikleşme gücünü ortaya çıkarmayla olur. Demokratikleşme gücünü ortaya çıkarmak da toplumun örgütlenmesiyle, örgütlü toplumun yaratılmasıyla ve Başûrê Kurdistan'daki toplumun demokratik karaktere kavuşturulmasıyla mümkündür.

Biz bunu önemli görüyoruz. Bizim açımızdan sorunun esası Başûrê Kurdistan'da iktidarın el değiştirmesi değildir, buna odaklanma değildir. Kuşkusuz iktidarın ağır sorunları vardır ve iktidar bu sorunlardan sorumludur.

> 19-23

Özgür kadın mücadelesi demokratik Ortadoğu çözümünü yaratacaktır

Hêlin Ümit

Kadınlar olarak 'Kadınlar Özgürlüğü ve Önderliği İçin Eylemde' şiarıyla, devlet ve iktidar olarak kurumsallaşmış erkek egemen sisteme karşı, onun faşist saldırılarına ve kadın katliamlarına karşı 8 Mart eylemleri başta olmak üzere yıl boyunca alanlarda, bariyerlerde, mevzilerde, dağlarda ve şehirlerde olacağız.

Dağların derinlikleri ve yüceleri kadar mahallelerin dar sokakları ve binaların tepelerinde olacağız. Mücadelemizi belirli mekanlara sınırlamak isteyenlere karşı her yeri sürekli direniş alanına çevirerek başarılı olacağız.

> 10-13

Newrozlaşan halkın öyküsü

Kasım Engin

> 24-26

Özgür birey ve demokratik komün

> 27

Devrimci halk savaşı AKP'nin hesaplarını yerle bir etmiştir

Artık devrimci halk savaşını gerçek sahipleri yani halk devralmış ve yürütmektedir. Bu yeni bir dönemdir. Dolayısıyla mücadele biçimi ve stratejisi de farklıdır. Sorunları da farklı olacaktır. 40 yıllık mücadele süreci boyunca ilk kez bu düzeyde şehir savaşları veriliyor.

Tek başına Sûr direnişi, 1938'den sonraki en uzun süreli başkaldırıdır.

Cizir, Farqîn, Nisêbîn, Sûr, Hezex ve Silopî'de kış boyu yaşanan büyük direniş ve mücadele ile 2016 baharına giriyoruz. PKK tarihinde ilk kez bir Newroz öncesi bu düzeyde bir direniş ve kapsamlı bir savaş süreci yaşadık. Önceki yıllarda bütün hamleler Newroz'la başladık. Bu yıl kışın savaş çok yoğun sürdüğü için Newroz mücadelenin başlangıcı olarak değil, direnişin daha da boyutlandığı yeni bir mücadele dönemi oldu. Amed, Wan, Batman ve Kürdistan'ın diğer kentlerinde her türlü baskıya rağmen gerçekleştirilen Newroz tarihsel önemdedir. 2016 yılı Newroz'u özyönetim direnişlerinin selamlandığı, sahiplenildiği bir Newroz olarak kayıtlara düştü.

Kürtler Newrozlaşan bir halk olduğunu bir kez daha ispatladı

Her Newroz, Kürt halkı açısından bir halk kongresi niteliğindedir. Halkın o yılki mücadele programı Newrozlarda ortaya konulur. Bu Newrozda da halk özyönetim direnişlerini sahiplenip, Önder Apo'ya özgürlük isteyerek tutumunu, tavrını, kararlılığını en yüksek düzeyde ortaya koydu.

Kürt halkı Newroz'u milyonlar halinde kutladı ve Newrozlaşan bir halk olduğunu bir kez daha ispatladı. Silopî, Cizir ve Sûr direnişçilerinin, Mehmet Tunç ve Pakize Nayır'ın vasiyetine uyarak özgürlük için direnişi yükseltti. Kürt halkı, Türk devleti Kürdistan'daki soykırım uygulamalarını ne kadar derinleştirirse derinleştirsin, 'Özgür Kürdistan ve Demokratik Türkiye' mücadelesinden vazgeçmeyeceğini bir kez daha çok somut olarak ortaya koydu.

Yeni bir mücadele dönemi ve devletin çıkmazı

Halkın özyönetim ilanıyla başlayan direnişin sembolü Cizir ve Sûr olmuştur. Bu direnişi şimdi Nisêbîn, Gever ve Şirnex devr almıştır. Aylarca süren direnişte yüzlerce polis ve asker öldürüldü. Türk devleti asker ve polis ölümlerini gizleyerek savaşı sürdürmeye çalışıyor. İşte daha birkaç gün önce Kayseri'de, savaşta ölen ama ismi açıklanmayan askerlerin gömüldüğü gizli bir mezar basına yansıdı. Ne kadar doğru ne kadar yalan bilemiyoruz ama kayıplarını gizledikleri kesin. Yine en son Nisêbîn, Gever ve Şirnex'te ordunun ağır kayıplar vermesi, devletin savaş birimleri arasındaki 'rahatsızlığı' daha da büyüttü. Türk Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar savaşmak istemeyen askerleri ikna için apar topar Nisêbîn'e gitti. Havuz medyası ise kayıplarını 'paralel' vs diyerek açıklamak zorunda kaldı.

AKP hükümeti üç kente birden yoğun saldırıp kısa sürede direnişi bitirme hesabı yapıyordu. Bahara yetişmeden, 3 kenti yerle bir etmek istiyordu. Ancak bu hesap tutmadı. YPS ve YPS-Jin öncülüğündeki halkın direnişini kıra-

madığı için devlet halkın yaşam alanlarına saldırıyor, mahalleleri yakıp-yık-maya çalışıyor.

1990'lı yıllarda olduğu gibi Cizir ve Nisêbîn yine direnişin öncülüğünü yapmıştır. Buna şimdi Sûr, Gever ve Hezex eklenmiştir. Özellikle 1990'lı yıllarda gerilla şehitlerine sahiplenerek serhildanı geliştiren Cizir, 2016 yılında gerilla savaşının yükselmesinin de en temel moral dayanağı olacaktır. Bundan sonraki dönemi belirleyecek olan Cizir'in direnişidir. Cizir aynı zaman yeni bir direniş ruhunu vasiyet bırakmıştır. Onun da gerekleri yapılacaktır.

90'lı yıllardan günümüze kadar direniş ve savaşın öncüsü gerilla olurken, şimdi yurtsever Kürt halkı direnişe öncülük etmektedir. Artık devrimci halk savaşını gerçek sahipleri yani halk devralmış ve yürütmektedir. Bu yeni bir dönemdir. Dolayısıyla mücadele biçimi ve stratejisi de farklıdır. Sorunları da farklı olacaktır. 40 yıllık mücadele süreci boyunca ilk kez bu düzeyde şehir savaşları veriliyor. Tek başına Sûr direnişi, 1938'den sonraki en uzun süreli başkaldırısıdır.

Kuşkusuz gerilla mücadelesi bundan sonra da önemini koruyacaktır. Ancak gerilla mücadelesine paralel olarak halkın serhildanları ve özyönetim direnişleri bundan sonra kesintisiz sürecektir. Bu sadece Botan'la sınırlı kalmayacak; hızlı olur, yavaş olur ama Serhad kentlerine de Garzan'a da yayılacaktır.

AKP, Kürdistan'da etnik temizlik planlıyor

Türk devleti Kürt halkının özgürlük iradesini kırmak istemektedir. Kürtleri önce çöktürme, sonra ise varlığını ortadan kaldırmakla tehdit ediyor. Nitekim Erdoğan, süren savaş, "Oraları yurt yapacağız" sözleriyle tanımladı. Kuşkusuz Erdoğan yönetimindeki AKP iktidarı bu hedefini gerçekleştirmek için her türlü kirlî yönteme başvuruyor. Sûr'u gasp ederek el koyan AKP, şimdi Kürdistan'ın birçok bölgesine Suriyeli mültecileri yerleştirmek istiyor.

Aslında bu soykırım planının sadece Sûr ile de sınırlı olmadığı, başta Cizir ve Sûr olmak üzere Kürt yurtseverliğinin güçlü olduğu tüm kentleri hedeflediği anlaşılmaktadır. Erdoğan'ın "Yeni Güneydoğu inşa edeceğiz" açıklamasının aslında Kürdistan'ı Kürtsüzleştirmeyi hedefleyen bir politika olduğu açığa çıkmaktadır. Suriye'den getirilen milyonlarca insan, bir süredir Avrupa Birliği ile pazarlık konusu yapıldığı gibi esas olarak da Kürt soykırımında kullanılmak istenmektedir. Bu soykırım uygulamasını ilk olarak Maraş'ta, Kürt Alevi köylerinin ortasına kurulmak istenen kamplarla hayata geçirmek istiyorlar.

Tank ve topla saldırıp Kürtleri göçerterek boşalan kentlere göç etmek zorunda kalmış Arapları ve başka göçmen toplulukları yerleştirme planı ve politikası çok tehlikelidir. Bunun bir etnik temizlik olduğu ve soykırım anlamına geldiği açıktır. Aslında 24 Temmuz saldırısının

esas amacının bu olduğu artık netleşmiş durumdadır. AKP'nin soykırım suçu işlediği açıkça görülmektedir. Özellikle bu konuda dünyanın dört bir yanına dağılan yurtdışındaki Kürtler, yaşadığı her ülkede bu soykırım politikasını deşifre etme sorumluluğuyla karşı karşıyadır. Küçük-büyük demeden Avrupa'daki bütün kurumlara, devletin katliam politikalarını anlatmak lazımdır.

'AKP Kemerî' ve Saray entrikaları

Bu konuyu biraz daha açmakta yarar var. Saray ve AKP yönetiminin bugün uygulamaya çalıştığı plan ve politikanın 1927 yılında Erzincan için İsmet İnönü ve Fevzi Çakmak tarafından geliştirilen politika olduğu açıktır. AKP hükümetinin 'Yeni karar' diye ortaya koyduğu bu plan, aslında 1930'ların 'Şark İslahat Planı' ile 'Mecburi İskân Kanunu'nun güncellenip uygulanmak istenen yeni hali olduğu tartışmasıdır. Aslında Baas yönetimleri tarafından Rojava ve Başûr'da uygulanan 'Arap Kemerî' politikasının bir benzeri olmaktadır. Saddam ve Esat yönetimlerinin Başûr ve Rojava'da uygulamaya çalıştığı 'Arap Kemerî Projesi'ni, AKP yönetimi Arapları ve Ahıska Türklerini Silopî, Cizir, Nisêbîn ve Sûr gibi kentlere yerleştirerek Bakurê Kurdistan'da uygulamak istemektedir.

Ancak devletin faşist terörüne ve katliamlarına geçit vermeyen ve yiğitçe direnen Kürtler, söz konusu etnik temizlik politikasına karşı da direnerek geçit vermeyeceği kesindir. Kürt halkı hiçbir yerde kendi köyünü, mahallesini, kasabasını ve kentini asla terk etmeyeceği gibi buralara başkalarının yerleştirilmesine de asla fırsat ve izin vermeyecektir.

Bu kadar vahşice saldırıp yakıp-yıkması; çocuk, kadın demeden katliam gerçekleştirmesi, yerleşim yerlerini bombalaması, Kürdistan'ı boşaltması tamamen bir irade kırma saldırısıdır. Aslında bugünler 1915'e de çok benziyor. Tehcir, soykırım, imha, ihanet, saray entrikaları... Yüzyılın başında 1,5 milyon Ermeni katledildi, canını kurtaranlar ise göç ettiler. Ancak bu süreç farklı. Bu kez Kürtler dört parçaya örgütölüler, kendilerini, düşmanlarını iyi tanıyorlar. Elbette bu kez direniyorlar ve direnen Kürtler kazanacaktır.

HBDH faşizme karşı direnişin ilanıdır

Şiddet politikaları dışında iktidarı koruyamaz hale gelen Erdoğan, şovenist-milliyetçi kesimlerle kurduğu ittifaktan sonra bu kez Kürt halkına karşı Türkiye toplumu seferberliğe çağırarak kadar gözü dönmüş hale gelmiş durumdadır. Perinçek'ten, Hizbullahçısı'na kadar tüm faşistlerini seferberliğe çağırılmaktadır. Bu da çok zor durumda olduğunu göstermektedir.

AKP-MHP ittifakı temelinde geliştirilen faşist saldırganlık, kırk yıldır mücadele ateşi içinde pişmiş olan Kürt direnişine çarparak kırılmaktadır. Kürdistan faşizme

mezardır. Özellikle baharın gelişile birlikte MHP-AKP faşizminin kesin yenilgiye uğrayacağı kanaati herkeste hakimdir. Çünkü faşist seferberliğe karşı direniş sadece Kürdistan'la sınırlı kalmamakta, Halkların Birleşik Devrimci Hareketi'nin (HBDH) geliştirdiği demokratik seferberlik ile tüm Türkiye'ye yayılmaktadır.

Bu süreçte HBDH'nin kurulması çok önemli bir gelişme olmuştur. Deniz Gezmişlerin idam sehpasında haykırdıkları halkların kardeşliği ve ortak mücadelesi bugün bu oluşumla somutlaşmış bulunmaktadır. HBDH çok güçlü bir tarihsel temele ve mücadeleye dayanmaktadır. Denizlerin, Mahirlerin ve İbrahim Kaypaklıların direnişinin yarattığı değerler bu hareketin en temel güç kaynağıdır. PKK'nin de 1973 Newroz'u'daki Çubuk Barajı toplantısından bugüne süren 43 yıllık mücadele birikimi de HBDH'nin güç kaynağıdır. Bu açıdan HBDH güçlü bir tarihsel temele sahip olduğu gibi Türkiye'deki siyasal ortamın ihtiyacına da cevap verecek bir harekettir. Demokratik devrim programı tüm Türkiye halklarının özlemine karşılayacak niteliktedir.

Böyle ortak mücadeleler en fazla da faşist iktidarların hakim olduğu dönemlerde gündeme gelmektedir. Bugün tam da demokrasi bloklarının, ortak devrimci hareketlerin oluşturulması gereken bir dönemdir. Bu dönemde demokrasi bloku oluşturulmamak, ortak bir devrimci hareket yürütmek, faşist AKP iktidarına boyun eğmemektir. Bu oluşum, AKP faşizmine boyun eğilme sürecinin ve direnileceğinin ilanıdır.

Denizler, Mahirler ve İbrahimler 12 Mart faşizmine boyun eğmeyerek bir direniş geleneği başlattılar. Bu devrimci geleneğe yaşadığımız coğrafyada direnişin bitmediği bir mücadele çizgisi yaratmışsa, 12 Mart'ta kurulan bu direniş hareketi de bu direniş ruhunun başarıya götürülmesinde çok önemli bir adım olacaktır. Mazlumlar, Hayriler, Kemaller "Teslimiyet ihanete, direniş zafere götürür" demişlerdir. HBDH bu geleneğin temsilcileri olarak direnecek ve zaferi yaratacaktır.

Denizler, Mahirler, İbrahimler direnerek zaferi daha o günlerden kazanmışlardır. Eğer 12 Mart karşısında bu direnişler olmasaydı bugün Türkiye ve Kürdistan'da bu düzeyde bir mücadele gücü ortaya çıkmaz, faşizm kendisine kimsenin direnemeceği bir düzen kurabilirdi. Kürt halkı, AKP faşizmine boyun eğmedi, direndi. Kazanan Erdoğan ve AKP iktidarı değil, Paramaz Kızıbaşlar ve Mehmet Tunçlar oldu. AKP faşizmi kaybedecek, 12 Mart'ta kuruluşu ilan edilen Halkların Birleşik Devrim Hareketi kazanacaktır.

Erdoğan sipariş veriyor DAİŞ bombalıyor

Bu süreçte Türk devletinin taşeron örgütü DAİŞ'in katliamlarını Avrupa'ya taşırdığını gördük. Bu katliamları örgütleyen AKP iktidarıdır. Artık bu açığa çıkmış bir gerçektir. Erdoğan'ın "Brüksel'de bombaların patlamaması için

hiçbir sebep yok" dedikten 4 gün sonra bombalar patladı. Bu saldırının, Türkiye-Suriye sınırının 98 kilometrelik bölümünden sızarak Avrupa'ya ulaşan DAİŞ elemanları tarafından yapıldığı hemen ortaya çıktı. Çünkü aynı durumu Paris'te de gördük. Paris'teki katliamı yapanlar da Türkiye üzerinden Avrupa sızmışlardı.

Erdoğan kimden rahatsız ise söylemesi yetiyor; o sipariş veriyor, DAİŞ bombalıyor. Amed, Suruç, Ankara, Kobanê, Girê Spi katliamları hepsi Erdoğan'ın talimatıyla yapıldı. Evet DAİŞ, Türkiye topraklarında katliamlar yaptı. Ancak Kürtler, sosyalistler, Almanlar, İsrailliler hedef alındı. DAİŞ'in, AKP'ye yönelik tek bir saldırısı dahi olmamıştır.

Avrupa'ya, "siz, PKK'ye karşı benim gibi savaşmazsanız, şehirlerinizde bombalar patlar," diyerek DAİŞ çeteleriyle dünyayı tehdit ediyor. Tabii ilginç olan, hemen her ay başkentlerinde bombalar patlayan Avrupa devletlerinin sessizliği ve Türkiye'ye karşı somut bir tavır sahibi olamamaları!.. Demek ki, burada iki yüzlü bir yaklaşım var. AKP hükümetinin bu suçlarını cezalandırmayanlar, hesap sormayan Avrupa hükümetleri aslında tam bir acizlik içerisindedirler.

Avrupa'da bomba patlatanların tümü Suriye'de eğitim görüp, Türkiye üzerinden Avrupa'ya gönderilmişlerdir. Şu ana kadar Türkiye üzerinden 2 bin DAİŞ'inin Avrupa'ya gönderildiği söyleniyor. Türkiye, DAİŞ'i palazlandırdı, canavar haline getirdi. Şimdi de "DAİŞ'i tasfiye etmek istiyorsanız benim dediğimi yapacaksınız. Eğer Rojava ve PKK karşıtı politika izlerseniz ben de DAİŞ'i size satarım" diyor. Dünyayı DAİŞ terörü ile tehdit edip, Kürtler üzerindeki soykırım uygulamalarına göz yummalarını sağlıyor. Bunun için Avrupa'nın başkentinde bombalar patlatıyor.

Kürt düşmanlığına yemin etmiş olan Erdoğan rejiminin söz konusu düşmanlığı terk etmeyeceği anlaşılıyor. Tüm güçleriyle Kürtlere yöneliyorlar. Kürtlerin bir statü sahibi olmamaları için her şeyi yapıyorlar.

Erdoğan yönetimi çok açık bir biçimde teröre ve soykırıma dayanan bir yönetim olduğunu ortaya koymuştur.

Faşizmi iliklerine kadar yaşayan Saraya ve AKP hükümetinin uygulamış olduğu kültürel soykırıma karşı Kürtlerin sessiz kalması beklenemez. Kürdistan halkının Cizir ve Sur'da göstermiş olduğu direniş de bunun en somut ifadesidir. Kürtler katliamlara karşı son ferdine kadar direnecektir, Mehmet Tunç'un değimiyle; diz çökmeyecektir.

Dolayısıyla AKP faşizminin, Kürtlere reva gördüğü bu soykırım politikası Türkiye halkını bir iç savaşa sürüklemektedir. Ankara ve diğer kentlerde meydana gelen patlamalar bunun en somut göstergesidir.

Direnîşi büyüteceğiz

◆ Bütün saldırılara karşı biz daha aktif ve etkin direneceğiz. Bu direnişi halk yürüttü; Cizîr ve Sûr birer halk direnişiydi. Gerilla zaten direniyordu. Kürt halkı yediden yetmişe, bir çok mücadele yöntemini iç içe kullanarak direndi. Böyle bir direnişi Türkiye'ye yaymak, Türkiye toplumunun emekçilerinin, kadınları ve gençlerinin direnişi haline getirmek istiyoruz. Bunun, hem yük paylaşma hem de özgürlük ve demokrasiye daha erken ve daha hızlı ulaşma gibi bir sonuç yaratacağını düşünüyoruz.

PKK Yürütme Komitesi üyesi Duran Kalkan, gazetemiz Serxwebûn'un sorularını yanıtladı.

Serxwebûn: Ateşkesin son bulduğu sürece kadar olan gelişmeleri, özellikle de 2015 7 Haziran seçimlerine kadar ki gelişmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Duran Kalkan: Aslında biz ateşkesi sonlandırmadık. Bu soruyla eğer 1 Kasım seçiminden sonraki çatışmasızlığın son bulması ifade ediliyorsa, doğru. O seçime dönük bir karardı, bir ateşkes değildi. Demokratik siyasetin talebi üzerine 24 Temmuz'da AKP'nin başlattığı saldırıları boşa çıkartmak, AKP'nin gerçek yüzünü kamuoyuna gösterebilmek, maskesini düşürebilmek için böyle bir karar alındı. Yine 1 Kasım seçimlerinin sakin bir ortamda geçmesine katkı sunmak üzere 10 Ekim'de çatışmasızlık ilan ettik. Buna eylemsizlik kararı denebilir. Bize saldırılmadıkça biz de eylem yapmayacağımızı taahhüt ettik. Seçime böyle gidildi. Bu karar 1 Kasım'da seçimlerin daha rahat gerçekleşmesine katkı sundu. AKP'nin bütün saldırılarına, gerginlik politikalarına, özellikle Kürdistan ve Türkiye'nin metropol kentlerinde emekçilerin, Kürtlerin, Alevilerin yoğunlukla yaşadığı bölgelerde her türlü baskıyı arttırmasına rağmen yine de 1 Kasım'da seçim yapılabilir.

Aslında 1 Kasım seçimlerine seçim de denilemez. Ama buna seçim denilecekse de bu seçimin gerçekleşmesinde bizim tutumumuzun belirleyici rolü oldu. Seçimden sonra hem seçim sonuçlarını hem de AKP iktidarının yaklaşımlarını değerlendirdik. Zaten seçimden hemen sonra hem cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan hem de başbakan Ahmet Davutoğlu, seçim ardından ortaya çıkan sonuçlara göre siyasetlerinin ne olacağını somut ifade ettiler. Aynı zamanda onu pratikleştirdiler de. Biz de 3-5 Kasım tarihleri arasında PKK Yürütme Komitesi toplantısı yaptık ve bu durumu değerlendirdik. Olumlu bir yaklaşım olsaydı belki eylemsizlik durumunu devam ettirebilirdik. Fakat baktık ki, öyle bir durum yok. İmha amaçlı saldırılar hem arttırıyorlar hem de 'Yok edeceğiz!' diyerek, her türlü saldırı yürüteceklerini açıkça söylüyorlardı. Bunun üzerine bizim 10 Ekim'de

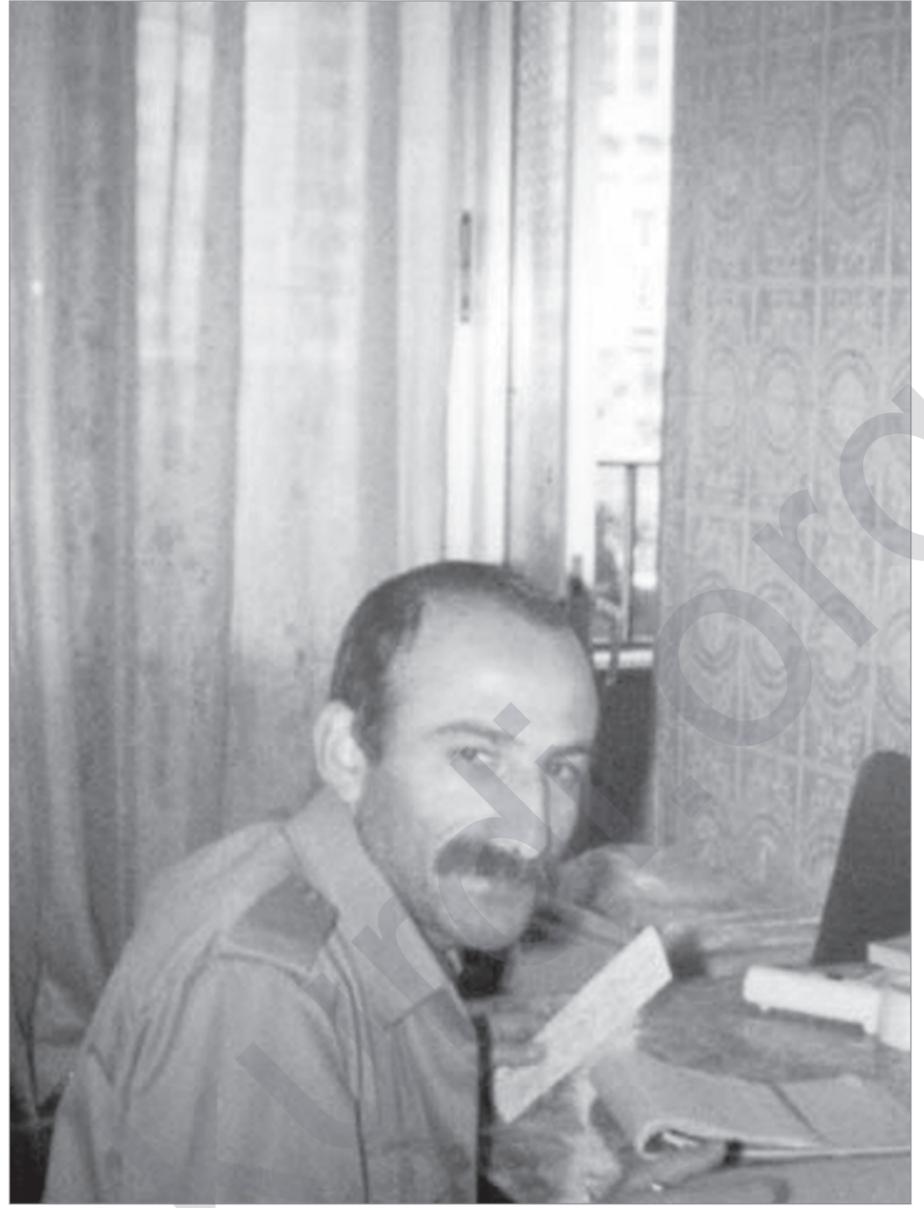
ilan ettiğimiz eylemsizlik durumunun bir anlamı kalmadı ve bitti. Biz eylemsizliğin bir anlamının kalmadığını ve bize dönük saldırılar karşısında direneceğimizi açıkladık.

Öncesinde bir ateşkes vardı. 2013'ün Newrozunda ilan edilen ateşkes vardı. Newroz öncesinde Önder Abdullah Öcalan'ın çağrısı oldu. Biz o çağrıya binaen hem elimizdeki esirleri bıraktık, hem ateşkes ilan ettik, hem de belirlenen eylem planına uyacağımızı, eğer karşılıklı olarak plandaki hedefler gerçekleştirilir, taraflar ona uyarsa bunun bir gereği ve parçası olarak güçlerimizi Bakurê Kurdistan'dan sınır dışına çekeceğimizi beyan ettik. Ondan sonra geri çekiliş sürecini de başlattık. Fakat AKP bu plandaki taahhütlerine uymadı. 3 aşamalı bir eylem planı vardı. Birinci aşama; genel mutabakat, çift taraflı ateşkes, meclis ve meclis dışında bazı komisyonların kurulmasını kapsıyordu. Bu komisyonlar arasında Hakikatleri Araştırma Komisyonu, Süreci İzleme Komisyonları ve gerillanın çekilmeyi taahhüt etmesiydi. İkinci aşama; gerilla sınır dışına çekilecek ve buna karşılık olarak siyasi arenada da anayasal ve yasal değişiklikler yapılacaktı. Kürt sorunun çözümünü öngören bir demokratik reform yasal ve anayasal düzeyde gerçekleşecekti. Bu da Haziran başından Ekim ayına kadar öngörülmüştü.

Bu iki aşama gerçekleşir ise, taraflar üzerine düşeni yerine getirirlerse o zaman yeni bir durum ortaya çıkmış olacaktı. Bu yeni duruma göre üçüncü aşama; normalleştirmeyi geliştirmekti. Ortaya çıkan yasal düzene göre sistemin örgütlenmesi ve yürütülmesi olacaktı. Gerillanın durumu ve diğer konular normalleştirilecekti. Biz birinci aşamaya uyduk. Hatta ikinci aşamanın bir bölümünü birinci aşamaya çektik. Gerillanın ilk gruplarını dahi birinci aşamada çıkardık. AKP birinci aşamaya uymadı. Her şeyden önce üzerine mutabık kalınan zamanlamaya uymadı. Haziran başına kadar bitmesi gerekene 'Haziran sonuna kadar' dedi. Uyduğu tek şey çatışmasızlıktı. Resmi ilan etme de orduya emirler verdi. Askeri hareketi o süre için durdurdu. Tabii askeri hareketliliğe daha sonra yeniden başladı. Mesela komisyonların oluşturulması konusunun içini boşalttı. Göstermelik bazı komisyonları oluşturmaya çalıştı; bunlar tarafların ortak oluşturduğu komisyonlar değildi. Buna rağmen gerillanın çekilme aşamasını

bu eksikliklere rağmen başlattık. Fakat AKP hiçbir değişiklik yapmadı. Anayasal-yasal anlamda demokratik değişim diyebileceğimiz bir reform yapmadı. Hiçbir şey yapmadığı gibi ucuz bir şekilde şuna dayandı: Gerilla çekilsin! Hatta bazı hükümet yetkilileri, Bülent Arınç, "Cehennemine dibine gitsinler!" dedi. Dahası, "Çekilme yetmez, silahları bırakınlar" dedi. Kendi üzerlerine düşen siyasi reformlardan taahhüt ettiklerinin hiçbirini yerine getirmedi. Tabii ondan sonra çekilmeyi durdurdu. 2013 böyle geçti. 2013 sonunda AKP'nin yolsuzluk dosyaları ortaya çıktı. 2014 süreci de biliniyor. Irak ve Suriye'de DAİŞ'in saldırıları gelişti. AKP ona dayanarak bizi zorlayacağını düşündü.

Arkasından 15 Eylül'de DAİŞ, Kobanê saldırısını başlattı. Şimdi yayınlanan bazı belgelere göre, aslında bu sadece bir Kobanê saldırısı değil, Çökürme Eylem Planı denen bir plan doğrultusunda Irak'ta, Suriye'de ve Türkiye'de PKK'ye, Kürt özgürlük direnişine karşı yürütülecek saldırılar planlanmış. Kobanê'ye DAİŞ'in saldırısı bu planın bir parçasıymış. Diğer parçası KDP-AKP ilişkileri, Güney'den PKK'yi kuşatmak üzere. Diğer bir parçası ise Bakurê Kurdistan'da topyekûn özel savaş konsepti temelinde yürütülecek saldırılarla PKK'nin imha ve tasfiye edilmesi. Buna 'Sri Lanka Modeli' dedi. Sri Lanka'nın Tamil halkına ve gerillalarına yönelttiği o ezici saldırının bir benzeri. Yani 2013-2014'te sözde ateşkes razı olarak seçimleri kazanıp iktidarını sağlamıştıktan sonra AKP hükümeti Ergenekoncu dedikleriyle de anlaşarak tam bir mutabakat halinde topyekûn özel savaş saldırısını gündeme getirip ezme ve tasfiyeyi planlamış. Bunun da başlangıç tarihi olarak öngördükleri 7 Haziran seçimi sonrası. Son tarih 7 Haziran 2015 seçimleri. Ondan önce 2014 ve 2013'teki seçimleri kazanmış, ateşkes konumuna dayanarak 2015 yılının 7 Haziran seçimini de kazanırsa tamamen kendini kurmuş sayacaktı. Önünde tek engel Kürt özgürlük direnişi vardı. Onu da ezerse artık 2023 hedefini garantiye olacaktı. O doğrultuda bir topyekûn saldırı planı devreye konuldu.

Çökürme planı

Serxwebûn: Değiştiğiniz gelişmeler içerisinde Kobanê'ye dönük saldırılar ve Kobanê direnişi nasıl bir yer tuttu?

D. Kalkan: Kobanê saldırısı bu planın başlangıcıdır. Kobanê'de DAİŞ, Rojava Kürtlerinin özgürlük direnişini ezerse, bu Kobanê'yle sınırlı kalmayacak ve Rojava devrimi tasfiye olacak, Rojava Kürdistan'ı ortadan bölmüş ve ezmiş olacaktı. Ondan sonra parça parça Afrin ve Cizîr'e de saldırıp yok edecekti. Zaten Tayyip Erdoğan o zaman ne dedi: "Kobanê düştü düşüyor, sıra Afrin'e de gelecek." Rojava devrimini tasfiye ederse ve ardından 7 Haziran seçimini de kazanırsa, 8 Haziran 2015'te Sri Lanka'nın Tamil saldırısı gibi saldırıya geçecekti. Biz AKP'nin böyle bir plan dahilinde hareket ettiğinden şüphe duyuyorduk. Öyle izlenimlerimiz vardı ve biz de şu kanaate ulaştık: 'Eğer AKP 7 Haziran seçimini kazanırsa ertesi gün en ağır imha ve tasfiye saldırısı başlayacaktır.' O bakımdan öncesinden bir kaç şeyi önemsedik. Birincisi, Kobanê direnişini önemsedik. Kobanê saldırısına karşı ne olursa olsun AKP-DAİŞ ittifakı Kobanê'de yenilmeliydi. Bu başarılıydı. 2015'in Haziran'ında Kobanê direnişi zafer kazandı. Bu zafer Cizîr'e etkiledi. Rojava özgürlük devrimi her türlü saldırıyı kırarak zafere ulaştı.

İkincisi, AKP'nin maskesini düşürmek üzere Önder Apo'nun 2014 Kasım'ında gündeme getirdiği Barış ve Demokratik Müzakere Süreci Taslağı temelindeki girişimdi. Onun amacı ise şuydu: Bir seçim öncesindedir. AKP en zayıf durumda. Seçimi kazanıp iktidarını sürdürmek istiyor. O halde gerçek niyeti ne, ancak o zaman açığa çıkarılabilir. Böyle bir sürece en makul çözüm programını dayatırsan, eğer karşı tarafta çözüme yaklaşacak milyonda bir eğilim varsa onu kabul eder ve o yönlü gelişme olur. Kabul etmiyorsa demek ki, yaptıkları hep hiledir, oyundur ve maskesi düşüp yaptıkları açığa çıkar.

O girişim, seçim sürecini böyle değerlendirmeyi ve bir netleştirme girişimiydi. Biz buna evet, dedik. Önce bazı maddeler, içerik bizi tatmin etmedi. Kendi içimizde tartıştık ve bir-iki kez, 'Biz bunu kabul edemiyoruz' diye bilgi de gönderdik. Daha sonra baktık ki, içeriğinden çok belirttiğim anlamı önemli. Yönetim olarak tartıştık ve 'Bunun içeriği değil, girişimin kendisi önemli' dedik. Çünkü karşı tarafı netleştiriyor ve maskesini düşürecek. Milyonda bir demokratikleşme ve Kürt sorunun çözümü isteği varsa 'evet' diyecekti. Eğer evet demezse demek ki, söylediklerinin hepsi hiledir. O zaman bu AKP'nin maskesinin düşürülmesi olur, dedik. Onun üzerine biz her şeyi olduğu gibi kabul ettiğimizi açıkladık. Bu, Önder Apo'nun elini güçlendirdi. Kürt tarafı bütünlüklü olarak o taslağa evet deyince ve 28 Şubat'ta Dolmabahçe'de ortak basın toplantısıyla ilan edilince AKP artık eski durumu sürdürmez pozisyona geldi, maske düştü.

Dolmabahçe süreci

Serxwebûn: Burada AKP yönetimi ile Tayyip Erdoğan arasında bir çelişki yaşandığını düşünüyor musunuz?

D. Kalkan: Evet, hükümet durumu sürdürmekten yana gibiydi. Görüşmeler yapıyorlar, İmralı'da müzakere yapacak gibi masa kuruyorlardı. Önder Apo'nun özgürlüğü, heyetler oluşturma yönünde yetkin bir yaklaşımları yoktu ama yine de durumu idare eden bazı yaklaşımları vardı. Dolmabahçe'de başbakan yardımcısı oturdu ve HDP'nin İmralı'ya giden heyetiyle açıklama yaptı. Buna Tayyip Erdoğan müdahale etti. Erdoğan kendi adına mı, devlet adına mı müdahale etti bilemeyiz ama müzakere sürecini durdurdu ve bozdu. İmralı görüşmelerini durdurdu. Ondan sonra sadece 5 Nisan'da tek bir görüşme oldu. O görüşme seçim hazırlıklarının tartışıldığı bir görüşmeydi. Daha sonra HDP he-

yetinin Önder Apo'yla herhangi bir görüşmesi olmadı. Aslında Nisan başından itibaren Tayyip Erdoğan, "Kürt sorunu yok" diyerek, İmralı ve Oslo'daki görüşmeleri inkar eden yaklaşımıyla süreci durdurdu ve bitirdi. Biten süreç 2013 Newroz'u'nda ilan edilen ateşkes süreciydi. Ateşkesi fiilen de resmen de Tayyip Erdoğan 2015'in Nisan başında bitirdi.

Artık seçime iki ay kalmıştı. Mecburen PKK seçim siyaseti izleyecek, ateşkes bozulsa da savaşa yapabileceği bir şey yok. Böylece seçime çatışmazlık ortamında gidilecek. Nasıl olsa seçimde kendileri kazanacaklar. MGK'da kararlaştırdıkları topyekûn özel savaş konseptini bu başarılarına dayandırarak uygulamaya koyacaklardı. Tayyip Erdoğan'ın planı kesinlikle buydu. 7 Haziran seçiminde bu temelde başarılı olmak için yoğun çaba da harcadı. Seçim öncesinde şiddeti geliştirdiler. HDP'nin seçim çalışmalarını engellemek için her şeyi yaptılar. HDP'nin il ve ilçe binaları bombalandı. HDP'liler Karadeniz'de, Orta Anadolu ve Ege'de miting yapmadı. Adana ve Mersin il binaları bombalandı. Kürdistan'ın çeşitli yerlerinde toplantıları basıldı. Konvoylarına saldırı oldu. En son, seçimden iki gün önce, 5 Haziran'da Amed'te 'DAİŞ saldırıyor' adı altında HDP mitinginde bir katliam girişiminde bulunuldu. O çok tehlikeli bir girişimdi. O girişimi biz şöyle değerlendirdik: O zaman Tayyip Erdoğan seçimi kaybedeceğini anladı. Anketler yaptırıyorlar ve anketlerden o sonuç ortaya çıkmıştı. 5 Haziran Amed HDP mitingine katliam girişimi, seçimin zeminini ortadan kaldırmak ve 7 Haziran seçimini ertelemektir. Tayyip Erdoğan bu karardaydı. Bunun için bir kaç sefer "Seçime kan bulaştı" da dedi. Bunu tartışmak da istedi. Eğer HDP ve diğer bazı güçler o söze rağbet edip tartışmaya girselerdi, Tayyip Erdoğan hemen 'Erteleyleyim' diyecekti. Fakat tersi oldu, AKP de buna ilgi göstermedi. HDP ise tersine seçime daha fazla sahip çıktı. Onun üzerine Tayyip Erdoğan'ın hesabı bozuldu ve 7 Haziran seçimine gidildi.

Dananın kuyruğu 7 Haziran'da koptu. Erdoğan, seçim zaferiyle AKP iktidarını sağlamlaştırarak 2023 hedefini garantiye alacağını hesap ederken, AKP seçimi kaybetti ve tek başına iktidardan düştü. Erdoğan şok oldu. Aslında Ahmet Davutoğlu o sonucu kabullenmeye razıydı; seçim öncesi birkaç kez "Eğer seçimi kaybedersem parti başkanlığından çekileceğim" dedi. 7 Haziran seçim akşamı Konya'da halkın önüne çıktı ve "Birinci partiyiz, millet bana başbakanlık görevi verdi. Koalisyon kur dedi, biz de koalisyon kuracağız" ifadelerini kullandı.

Seçim sonucunu kabul etmeyen Tayyip Erdoğan ve onun arkasındaki güçler oldu. Devlet Bahçeli, MHP de bu sonucu kabul etmedi. 80 milletvekili çıkarmış olmasına rağmen 7 Haziran seçiminin ortaya çıkardığı meclisin hükümet kurmasını engellemek için en az Tayyip Erdoğan kadar Bahçeli de çalıştı. Birbirleriyle kavga ediyor gibi göründüler ama o danişıklı dövüştü. O kavganın anlamı, hükümet kuruluşu engellenerek yeniden seçime gidilsin ve 7 Haziran seçim sonuçları kaybolsun. Bahçeli de Erdoğan ve arkasındaki güçler kadar bunu canı gönülden istedi. İç ve dış faşist güçlerden buna destek verildi. Buna CHP'nden de, AB'nden destek verenler oldu, ABD'den de kısmen destek aldı.

Halbuki o zamana kadar Tayyip Erdoğan'ı defterden silmişlerdi ve ABD artık Erdoğan'la Türkiye'yi yönetmek istemiyor, deniliyor. O zamana kadar o düzeydeydi ama seçim sonrası durum değişti. Seçim sonrası hemen ABD-Türkiye anlaşması yapıldı. Davutoğlu

bu anlaşmayı 22 Temmuz'da ilan etti. O anlaşmanın esası şuydu: ABD, Tayyip Erdoğan'a bir süre daha yönetim olma kredisi vermiştir.

Sonuç olarak 7 Haziran seçim sonuçları reddedildi. 7 Haziran'da Türkiye'nin önu demokratik devrim yönünde açılmıştı. Demokratikleşme süreci başlamıştı ve tüm demokrasi düşmanları, faşizmden yana olanlar o sonuçtan korkarak elbirliği yaptılar. Erdoğan Davutoğlu'na hükümeti kurma değil kurmama görevi verdi. Hükümetsizlik devam ederken ABD'yle anlaşma yapıp AB'den de biraz destek alınca 20 Temmuz'da Suruç katliamını yaptırıldılar. 24 Temmuz'da da 'DAİŞ'e karşı savaşa giriyoruz' adıyla yeni bir topyekûn saldırı süreci başlatıldı. Onun kapsamı hem gerillaya dönük Medya Savunma Alanlarında ve Bakurê Kurdistan'da askeri saldırıydı hem de siyasi alana dönük siyasi soykırım operasyonları dediğimiz tarzda yeni tutuklama ve bastırma hareketiydi.

7 Haziran seçimlerinin ortaya çıkardığı meclis iflas ettirilerek bir darbe yapılmış oldu. 24 Temmuz da bir darbe saldırısı olarak gündeme getirildi. 1 Kasım ise seçim değildi. Baskıyla, şiddetle HDP'nin bütün çalışma imkanları yok edildi. 180'den fazla il-ilçe binaları, seçim büroları yakıldı. Son olarak 10 Ekim'de Ankara katliamı oldu.

Seçim süreci ve HDP'nin durumu

Serxwebûn: 1 Kasım seçimlerine hazırlık anlamında devlet faşizan bir yönetime girdi. Buna karşın HDP, üzerine düşen misyonuna denk hareket etti mi?

D. Kalkan: HDP'ye yoğun saldırılar oldu. Bu konuda haksızlık yapmamak gerekir. Normalde 5 Haziran saldırısı

HDP üzerindeki baskıları ve HDP'nin seçime girip giremeyeceği 24 Temmuz sonrası hep tartışmalı hale geldi. Öyle bir ortamda seçime girip giremeyeceğini bir çok çevre tartıştı. Fakat seçime girmemesi bir şey kazandırmayacaktı.

Doğru tutum seçime girmeme olmazdı. Fakat onun dışında yapılması gerekenler var mıydı, evet. Seçime girerek doğruyu yaptı ama seçim öncesi süreçte tümüyle doğru politika izlediği tartışmalıdır. Bu konuda en büyük yanlıgı, 7 Haziran seçim sonuçlarının doğru değerlendirilmemesinde ortaya çıktı. O sonuçlar nasıl siyasete dönüştürülecekti, o sonuçlar HDP'ye nasıl bir siyasi görev ve sorumluluk yükledi, o görev ve sorumlulukları nasıl bir günlük politikayla hayata geçireceği sorularına doğru ve yeterli yanıt veremedi. Daha genel bir deyimle, seçim sonuçlarını doğru okuyamadı. Neden? "Halk AKP'ye iktidar, bize ise muhalefet görevi verdi" denildi. Bu yanlıştı. Halk AKP'yi iktidardan düşürmüştü, HDP'nin ise oyunu ikiye katlamış, Türkiye'nin yönünü demokrasiden yana çevirmiş ve bu konuda da HDP'ye sorumluluk vermişti. Büyük bir cesaret ve çabayla siyasi süreci belirleyecek aktör olması gerekirken geri çekildi. Bu kesinlikle süreci okuyamamaktı. Dolayısıyla 7 Haziran seçiminde aldığı oyların içerdiği siyasi gücü işletemedi.

Böylece faşist cephenin yeniden Tayyip Erdoğan'a şans tanıyan, 24 Temmuz ve 1 Kasım darbelerini hazırlayacakları bir süreç zemin sundu; onu engellemeyemedi. Oysaki HDP, 7 Haziran seçim sonuçlarını doğru okuyardı, öne çıkarak bir demokrasi programı sunsa, bütün partileri o temelde demokratikleşmeyi gerçekleştirecek bir siyasi yönetime çağırırdı ve buna dayalı yasal-anayasal reformlar öngörseydi belki bahsettiğimiz

kümet kuramaz, siyasi süreci yönlendiremezdi ama oyunu ikiye hatta üçe katlayabilirdi. HDP'nin yürüteceği o siyaset Türkiye toplumunda büyük oranda destek görürdü. O siyaseti barış ve demokratikleşmeyle ustaca birleştirdiği zaman, oradan büyük bir destek çıkar ve çok güçlü hale gelirdi. İşte 1 Kasım seçim kararı alındı ve uygulandı. Öyle bir seçimde HDP'nin oy oranı 7 Haziran'dakini üçe katlardı. Oysa öyle olmadı. Sürecin demokratik siyaset cephesinden aktif ve etkili yürütülemediği bu faşist darbeye fırsat sundu, önünü açtı. Onun için AKP hızla kendini toparlayabildi. İç ve dış faşist güçlerle ittifak yaparak 24 Temmuz'da saldırı yapma fırsatını buldu. AKP bir buçuk ay sonra saldırı yapacak güce ulaştı. 7 Haziran yenilgisinin sonuçlarını değiştirdi.

24 Temmuz Suruç katliamı ardından 10 Ekim'de Ankara katliamı oldu. HDP'ye linç girişimleri oldu, binaları yakıldı. Bu kadar saldırı gündeme gelince bunun nereden kaynaklandığını da doğru değerlendiremedi. "Bu nereden çıktı, niye böyle oluyor" denildi. Şöyle kuşku duyanlar oldu: 'Acaba PKK direniyor da onun için mi bu saldırılar oluyor!' Bize bunu söyleyenler de oldu. "Sizden kaynaklanıyor" dendi. Biz, "İnsaf! Bu kadar da olmaz" dedik. Bunları yapanın biz olmadığını, AKP ve faşist güçlerin yaptığını anlatabilmek için kırk dreden su getirdik. Ben bunu siyasi zayıflık olarak değerlendiriyorum. Ortaya çıkan faşist saldırıya karşı gelişen direnişi de doğru değerlendiremediler. O direnişle birleşmede zorluk yaşandı. Adeta 'Direniş dursun, her şey AKP'nin gündemleştirdiği seçim çalışmalarına verilsin' havasına girildi. Öyle yapılsaydı HDP adım atamazdı.

HDP, 1 Kasım'da seçime girebilirdi, yüzde on barajını yine aştıysa,

latan da kesinlikle bu direniştir. Daha sonra bu konuda siyasi değişimler, önceki eksiklikleri düzelten gelişmeler oldu. HDP de fark etti ki, kendilerini ayakta tutan, o gücü sürdürmelerini sağlayan halkın hergün şehitler vererek gösterdiği kahramanca direniştir. 'Hendekmiş, barikatmış!' diyerek basite alınıp küçük görülen, 'Ortadan kaldırılınsın' denilen gençlerin, kadınların ölüm pahasına yürüttükleri direnişin özgürlük adına, demokratik siyaset adına ayakta kalan her şeyi koruyan temel güç kaynağı olduğunu gördüler. Şimdi sahipleniyorlar, mücadele ediyorlar.

Özyönetim direnişleri ve AKP faşizmi

Serxwebûn: Özyönetimler için yürütülen direnişle özellikle Silopi, Cizir, Sür ve abluka altına alınan şehirlerde Türk devleti Kürtleri teslim almak istedi. Kürtlere yönelik uygulanan abluka ve teslim alma politikası tüm Türkiye'de de uygulanmak istendi. Bu uygulamaları, ablukayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

D. Kalkan: Öncelikle saldırının hedefini doğru tespit etmek gerekir. Saldırının hedefi, yalnız Kürtleri teslim alma değildir, bütün halkı teslim alma ve Kürtleri soykırımdan geçirmedir. İmha, katliam ve göçertmeyle Kürt toplumu toplum olmaktan çıkacak, ondan sonra da Ahmet Davutoğlu'nun Master Planı olarak açıkladığı özel savaş planına göre, katliamla ve sürgünle soykırıma uğratılmış toplumun kalıntıları asimile edilerek Türkleştirilecek. Kürtlük böyle soykırıma uğratılacaktı. Bu saldırının Kürde dayattığı soykırım bütün Türkiye halklarına dayattığı teslim almadır. Kürtlere vurarak faşist diktatörlüğü, despotizmi Türkiye'nin her tara-

bile bir parti için seçime girmeme deniydi. Seçimden çekilebilirdi. Fakat 7 Haziran'dan sonraki baskı, 7 Haziran seçimi öncesini kat be kat aştı. Linçler, tutuklamalar oldu. Dahası 20 Temmuz Suruç katliamı ve 10 Ekim Ankara katliamı oldu. Bu katliamlar HDP'nin seçimi kaybetmesi için örgütlenmiş, kitlesel sindirmek ve korkutmak, HDP'den vazgeçirmek için yapılmış saldırılardı. DAİŞ'le bir ilgisi yoktu. DAİŞ üstlenmedi bile, sadece Davutoğlu ve Erdoğan DAİŞ'in yaptığını söyledi. Bütün bunlar

darbeler başılamayabilirdi. Bunlar kişisel görüşlerim değil, partimizin 10 Haziran tarihli seçim sonuçlarını değerlendiren toplantısının kararlarıdır. Ama şöyle bir sonuca varmadık: HDP bütün bunları yaparsa süreci yönlendirir, AKP ve CHP'yi peşine takar ve böyle bir demokratik siyaset reformunu geliştirebilir! Öyle bir görüşümüz yoktu. Bu başarılı olmayabilirdi. Ama o zamanda AKP ve CHP buna girerse, HDP demokratik siyaseti işletemese bile toplum üzerinde müthiş etki yapabilirdi. O siyasetle hü-

bütün bunlar 24 Temmuz saldırısına karşı geliştirilen direniş sayesinde. Bazıları, "O direniş HDP'yi gerilettiler, zayıflattı" diyor. Bu doğru bir görüş değildir. O direniş olmasaydı HDP baraj altında kalacaktı. AKP'nin bir hesabı da oydu. Böyle bir direnişin olabileceğini beklemiyordu. 'PKK bir şeyler yapmaya kalksa bile HDP karşı çıkar, engellenir, dolayısıyla ben saldırırım ve bastırım' sanıyordu. AKP direnişi bastıramadı ve o direniş HDP'yi ayakta tuttu. 1 Kasım'da barajın yeniden aşılmasını sağ-

lında uyguluyor ve herkesi devletin zaptı raptı altına alıyor. Bu diktatörlük baskısına kimse karşı çıkamaz, özgürlük ve demokrasi isteyemez, irade kullanamaz. Hükümet ve Saray diktatörüne ne derse herkes onu kabul eder! Öyle bir sistem kurmak istiyorlar.

AKP, 'DAİŞ'vari dehşet yaratan saldırılar yaparak Kürtlerin gözünü korkuturum' diyordu. 'Savaş uçaklarıyla bir gecede 400 sorti yaparak gerillayı korkuturum, siyasi soykırım operasyonlarıyla bir gecede yüzlerce kişiyi

tutuklayarak toplumu korkuturum. Gerilla direnmeye çalışsa da zaten Ağustos ve Eylül, arkası kış. Çok etkili olamaz ve direniş topluma yansımaz. Dolayısıyla toplumu pasifize ederim, sindiririm. DAİŞ'vari dehşet verici saldırıları sürdürerek sürgün ve katliamlarla bu amacı kolayca, hızlı biçimde kış ortasına kadar başarırım.' Planları buydu.

Saldırıları başladığı süreçte direnişler olunca Ahmet Davutoğlu; 'Hala karşı eylem yapıyorlar' diyordu. Demek ki beklemiyordu. Birkaç ayda bu işi bitireceklerini planlayarak saldırılar. Gerillanın etkinliği kırsal alanda gelişince, askeri hareket felç oldu. Gerilla yolları tuttu, bölgeleri birbirinden kopardı. Bu halkta önemli bir cesaret ve moral geliştirdi. Suroç katliamının, arkasından Ankara katliamının yarattığı kırılmayı gerilla direniş önemli ölçüde önledi. Bunun üzerine özel savaş merkezi kendi planladıkları gibi işlerin yürümediğini gördü. İkinci aşama olarak bu direniş sindirmek için abluka ile mahalleleri kuşatarak sindirici bir taktiği geliştirdiler. Bu konuda da en çok yurtsever olan, demokrat olan, kendi içinde homojen olan, öne çıkan bazı ilçe ve mahalleleri hedefledi. Bu merkezlerde üç günlük, beş günlük, on günlük sokağa çıkma yasağı, abluka ve baskı uygulayıcı operasyonlar geliştirerek bu durumu tersine çevirme hesabı yapıldı.

1 Kasım seçimi öncesi ve sonrası böyle bir süreç uygulandı. Bunu Cizir, Nisêbîn ve Gever başta olmak üzere ortaya çıkan direniş kırdı. Onunla da toplumu sindiremediler. Öyle olunca da bütün saldırıyı orduya devrettiler. 14 Aralık'ta ordu devreye girdi. Genelkurmay bütün saldırıları üzerine aldı. Genelkurmay başkanı Cizir ve Şirnex'e gitti. Oturup planladılar ve AKP bütün bu saldırıyı orduya devretti. Kürt soykırımını ve Türkiye'deki halkların sindirilmesini yöneten merkez ordudur. Tayyip Erdoğan daha önce kendini genelkurmay haline getirmişti. Siyasi irade falan kalmadı, çekildi. Orduya yeniden Kürt katliamları, Kürt soykırımını devredildi. Siyasetleri ordunun yaptığı katliamları destekleme konumundadır. Askere her şey devredildi ve asker böyle bir çatışmanın içerisine sokuldu: 'Ne yaparsan yap ama en kısa zamanda bu direnişleri ez!' talimatı verildi. Bunun için İngiltere'den de, Almanya'dan da, Fransa'dan da, Amerika'dan da onay aldılar. Ahmet Davutoğlu her yeri dolaştı. Kısa sürede yapmak ve etrafa yaymamak kaydıyla böyle bir ezme saldırısını yapmaları için bu uluslararası güçler de yeşil ışık yaktı. Oradan da aldıkları güçle ordu yeni bir planlama yaparak bu son kuşatma ve ezme saldırıları, abluka denen saldırıları geliştirdi. 14 Aralık'tan bu yana yürütülen saldırılar bu temeldedir.

Orduya, bütün gücünü seferber ederek, 'Yerle yeksan edin!' denilmişti, yaşam adına ne varsa hepsini yok ederek mutlaka sonuç almak üzere bu büyük kuşatma ve ezme sürecini başlattılar. Onun için de hedefi daralttı. Bir çok alanda direnişler vardı ama hepsinin üzerine birden gitmeye güçleri yetmezince öne çıkan yerleri seçtiler. Üzerine gidildiğinde bütün toplumu etkileyecek yerler olarak direnişe öncülük eden yerleri seçtiler; güney hattında Silopî ve Cizir, orta hatta Amed, doğu hattında zaman zaman Gever'i vurarak pratiği yürütmek istediler. Ama esas olarak bu merkezleri kuşatıp ezerek toplumun iradesini kırmayı öngördüler. Çok vahşi saldırılar da ortaya çıktı. Tahmin etmediğimiz saldırılar olur ama bu kadarının olacağını hesaba katmadığımız durumlarla karşılaştık. Bunu açık söyleyebilirim. Mesela Cizir, Kobanê'den daha fazla tahrip olmuştur. Sûr'un yanında Kobanê ve Şengal nedir ki! Ora-

ları o kadar Amerika uçakları vurdu. 'Kobanê'de taş taş üstünde kalmadı', deniliyordu. Şimdi Cizir'e Kobanê'den daha fazla zarar verildi. En sonunda da cayır cayır yaktılar.

Planlarının bir sonucu olarak ortaya çıkabilecek maddi sonuçları da küçümsemek gerekir. Örneğin; Suriye'deki bu kadar çatışmanın altında enerji yollarını ele geçirme amacı yatmaktadır. Rusya'yla Türkiye bu kadar karşı karşıya gelmeseydi, önceki yıllardaki gibi enerji konusunda anlaşmalarını sürdürseler ve birlikte hareket ediyor olsalardı, Amerika'nın Akdeniz'e kadar Kuzey Suriye'nin tümünü şimdiki Suriye Demokratik Güçlerinin denetimine girmesi önünde engelleyici bir yaklaşımı yoktu. Ne zaman ki, Türkiye ile Rusya çatışır hale geldi, Türkiye-Rusya-İran ittifakı parçalandı ve dolayısıyla o ittifak Avrupa ve ABD'yi tehdit edemez hale gelince, 'Fırat'ın batısına geçilemez!' dendi.

Amerika'nın şimdilik Fırat'ın batısını Türkiye'ye bırakmış olmasının altında bu yatmaktadır. Onun gibi Cizir ve Sûr gibi yerlerde yürütülen saldırılardan ekonomik kazanç sağlama amacı da vardır. Zaten dozerlerle evleri yerle bir ediyorlar. Sadece uçakla vurmadıkları kaldı. Zaten ona da gerek yok; top ve tank aynı işlevi görüyor. Şimdi 'Yaptıracağız' diyorlar

ve TOKİ, Tayyip Erdoğan ve AKP'nin en üst kazanç, talan ve sömürü kapısı olarak devrededir. Bu, işin bir boyutudur. Fakat diğer boyutlar daha önemlidir. Soykırım boyutu daha önemlidir. Orada bir tarih var ve Amed Surlarının MÖ 3 bin yıllarında yapıldığı belirtilmektedir. 'Sur' dedikleri Amed'tir. Diğer yerler sonradan inşa edilmiştir ve bu şehir 5 bin yıllık bir şehirdir. UNESCO tarafından insanlığın ortak mirası listesine alınmıştır. Bu saldırıyla tarihi ve kültürel değerler yok edilmektedir. Soykırım budur. Kürde ait hiçbir şey kalmaması, istenmektedir. Sonradan TOKİ yeni bir şehir kuracak, oradan maddi kazanç sağlayacak ama onlar Kürt yapısı olmayacak. Amed yerine bir AKP şehri kurulacak. Bunu da kimse kabul edemez.

Yüksek yoğunluklu bir savaş yaşanıyor

Serxwebûn: "Baharı bekliyoruz," diye bir açıklamanız oldu. Nasıl bir süreç gelişecek, siz nasıl bir mücadele süreci öngörüyorsunuz?

D. Kalkan: Aslında baharı beklemiyoruz, hareket ve halk olarak mücadele ediyoruz. Her yerin ve zamanın özelliklerine ve tarzına göre mücadele

◆ **AKP direniş bastıramadı ve o direniş HDP'yi ayakta tuttu. 1 Kasım'da barajın yeniden aşılmasını sağlayan da kesinlikle bu direniştir. Daha sonra bu konuda siyasi değişimler, önceki eksiklikleri düzelten gelişmeler oldu. HDP de fark etti ki, kendilerini ayakta tutan, o gücü sürdürmelerini sağlayan halkın hergün şehitler vererek gösterdiği kahramanca direniştir.**

etmek durumdayız. Dağa dağa, şehirse şehre, kışsa kışa göre mücadele ediyoruz. Ve bu sene Özgürlük Mücadelemiz açısından önemli bir yıl oldu. 1978'de Hilvan direniş ile bu süreci başlattığımızdan bu yana 40 yılı yakın bir zaman geçti. 18 Mayıs 1977'de Antep'te Haki Karer'in katledilmesiyle PKK silah kullanmaya başladı. Bu direniş bir intikam direniş dendi. O katliamın intikamını almak üzere silah kullanmaya başlayan bir hareket oldu. Ondan önce gençlik çatışmaları içerisinde PKK grubundaki insanlar bireysel olarak silah kullanıyorlardı ama bu bir örgüt yaklaşımı değildi. Nasıl silah kullanılır ve mücadelesi nereye gider belli değildi. Haki Karer'in katledilmesinin ardından silah kullanımı başladı ve bir intikam mücadelesi olarak 40 yıldır sürüyor.

O günden beri çeşitli kritik mücadele dönemlerinden geçtik. Geçen süreçte 24 Temmuz saldırıları karşısındaki direnişle bu 40 yıllık mücadelede yenilik içeren gelişmeler oldu. Mesela şehirde bu denli ilk defa savaş yürüttük. Kış döneminde bu kadar çatışmayı ilk defa yürüttük. Bu kış sürecinde Türk ordusu, polisi, özel timi kırsal alanda yürütülen savaşta verilen kaybın belki üç kat fazlasını verdi. Hafif değil yüksek yoğunluklu bir savaş yaşanıyor. Buna topyek-

bütün planlarını bozdu, yerle bir etti. Onun için şimdi kaygılılar ve kendi içlerinden bazı çevreler çıkıp, "Partimizi, hareketimizi tehlikeli bir sürece soktunuz" dedi.

Bütün saldırılara karşı biz daha aktif ve etkin direneceğiz. Bu direniş halk yürüttü; Cizir ve Sûr birer halk direnişiydi. Gerilla zaten direniyordu. Kürt halkı yediden yetmişe, bir çok mücadele yöntemini iç içe kullanarak direndi. Böyle bir direniş Türkiye'ye yaymak, Türkiye toplumunun emekçilerinin, kadınları ve gençlerinin direniş haline getirmek istiyoruz. Bunun, hem yük paylaşma hem de özgürlük ve demokrasiye daha erken ve daha hızlı ulaşma gibi bir sonuç yaratacağını düşünüyoruz. Türkiye'ye yayılması görüşümüz de bu çerçevededir. Metropollerde mücadele zayıf olunca, Kürdistan'daki katliamlara karşı tepki, gelişen mücadeleye karşı ilgi az oluyor. Eleştirilerimiz de bu amaçlıdır. O nedenle çağrı yapıp davet ediyoruz. Çünkü Kürdistan'daki direnişin bir ayağı Kürt soykırımını önlemek, Kürt halkını özgürleştirmek ise, ikinci ayağı ise Türkiye'yi demokratikleştirmek ve Türkiye halklarını demokratik bir sistem içerisinde özgür yaşar hale getirmek için destek ve güç vermektir. Kürt özgürlük direniş Kürde ne kadar özgürlük veriyorsa, Türkiye'ye de o kadar demokrasi veriyor. Bu nedenle Türkiye demokrasi hareketinin iki ayağından birisidir.

Kürt toplumuna kültürel soykırım uygulanmaktadır

Serxwebûn: Metropollerde Kürt işçiler yoğunlukta. İnşaatlardan fabrikalara, mevsimlik işçiliğe kadar. İstanbul nüfus ve emekçilerin yoğunluğu anlamında Kürdistanlaşmış. Buralardaki işçi sınıfına dair düşüncemiz nedir? Onları bu mücadeleye katma, Türk ve Kürt halkının birlikteliğini sağlayacak sınıf hareketine ilişkin ne düşünüyorsunuz?

D. Kalkan: Toplumun çeşitli kesimlere ayrılma gerçeğini, yine sınıflaşma gerçeğini reddetmiyoruz. Dolayısıyla bu temeldeki örgütlenme ve mücadeleleri de reddetmiyoruz ve önemsiyoruz. Özgürlük ve demokrasi mücadelesinin çok önemli bir parçası olarak görüyoruz. Ama paradigmasal olarak da dar sınıf yaklaşımını hem mücadelede hem de toplumu keskin bölmeler bakımından çok doğru görmüyoruz. Sınıf bir toplumsal gerçekliktir ama tek toplumsal gerçeklik değildir. Toplumun onun dışında da yapıları var ve o temelde de mücadeleleri sürmektedir. Hepsini birlikte görebilmek, çelişkilerin tümünü önemsemek, öne çıkarmak, o çelişkilerin hepsine göre örgütlenip mücadeleye seferber olmak daha doğru ve sonuç vericidir. Bu çerçevede ele alındı mı, Kürtler emekçi bir halktır. Çok az bir kesimi işbirlikçi ve burjuva ya da tekelciliğin uşağı konumundadır. Onun dışında Kürt halkı için 'işçi halk' denebilir. Kürdistan'da da Türkiye'nin metropollerine yayılmış olarak da öyledir. Sadece İstanbul da değil, Çukurova'da, İzmir'de, Ankara'da da, Antalya'da da öyledir.

Bu toplum Türkiye'ye yayıldı ve orada farklı halk ve inançlardan insanlarla birlikte çalıştı. İnşaatçılık, gündelikçilik yapıyor, tarım vb bir çok iş alanında çalışıyorlar. Aynı yaşam statüsünde olan, aynı yerde ve şartlarda çalışan insanlar olarak yeni bir toplumsallığı ifade ediyorlar. İşçi ve emekçi kesimler olarak ifade ettiğimiz toplumun yüzde sekseninden fazla olan geniş bir kesim böyle ortaya çıkıyor. Bunların örgütlenmesi, eğitilmesi, mücadeleye sevk edilmesi önemli. Peki hangi

kün özel savaş saldırısına karşı topyekün direniş, de diyebiliriz.

Bu yeni gelişmeler ve mücadelede yeni taktik-tarz gelişimi, yeni açılımı. PKK'nın ve Kürt halkının mücadele rezervleri genişler. Bunlarla da bitmiyor, daha yenileri de var. Baharda imkanlar biraz daha artar, hatırlatmak istediğimiz buydu. Baharda kırsal alan açılır. Dağ, ova ve şehir mücadele bütünlüğüne ulaşabiliriz. Halk ve gerilla mücadele bütünlüğüne daha etkili ulaşırız. Kış sürecinde dar imkanlarla bu kadar direnmiş bir hareket o kadar geniş imkana sahip olursa tabii ki bu direniş kat be kat büyütür. Bunu herkes görmeli ve bilmeli. Dolayısıyla da bu direniş büyüyecektir. Zaten bunu kendileri de bilmektedir.

Yalçın Akdoğan kış başında bir kaç kez ifade etti, "Kış geliyor, onun için ateşkes ilan edecekler" dedi. 10 Ekim'de ilan ettiğimiz eylemsizlik kararını böyle yorumladılar. Halbuki öyle değildi. Biz olabilecekse bir siyasi çözüm süreci gelişsin istedik. Bunu kendileri reddetti. "Zayıf durumdadır, saldırırsak yok ederiz" hesabını yaptılar. Fakat pratik de gerçeğin öyle olmadığını gösterdi. Şimdi bütün bu süreçlerin sonuna gelindi ve korkuya kapıldılar. Kış sürecinde bu direniş Yalçın Akdoğan ve çevresinin

◆ **14 Aralık'ta ordu devreye girdi. Genelkurmay başkanı Cizir ve Şirnex'e gitti. Oturup planladılar ve AKP bütün bu saldırıyı orduya devretti. Kürt soykırımını ve Türkiye'deki halkların sindirilmesini yöneten merkez ordudur. Tayyip Erdoğan daha önce kendini genelkurmay haline getirmişti. Siyasi irade falan kalmadı, çekildi. Yeniden orduya Kürt katliamları, Kürt soykırımını devredildi.**

mücadeleye sevk edilmeli? Olduğu yerdeki mücadeleye de sevk edilmeli, Kürt özgürlük mücadelesine de sevk edilmeli. Ulusal özgürlük davasından da bu insanlar kopmamalıdır. Daha etkili ve sonuç alıcı mücadele edebilmeleri buna bağlıdır. Ama oldukları yerin gereklerine göre de mücadele etmelidirler. Bu konuda pratik görevler de var. Şunu öngörmek lazım: Kürt gerçeği her yerde kabul edilmeli. Diğer toplumsal kesimlerden emekçilerle kardeşçe yan yana olunur, Kürt toplumsallığının ulusal dil, kültürünü yaşamasını sağlayacak özgün örgütlülüğünü yaratması kesinlikle esas alınmalı. Neden? Çünkü soykırım uygulanıyor.

Kürdistan'a devletin dayattığı kültürel soykırımdır. Şimdi 24 Temmuz saldırılarıyla fiili soykırıma dönüştü. Katliam ve sürgün, tehcir politikası soykırımdır. Ama Kürtleri katliamdan geçiremezler de, süremezler de. Türkiye sınırları içerisinde yaşayan 25 milyon Kürt ne katledilebilir ne de bir başka yere sürülebilir. Zaten dünyanın dört bir yanına dağıtıldılar. İstanbul başta olmak üzere Türkiye'nin metropollerine dolduruldu. Sadece 1993-94'te köyler yıkılıp yıkıldığında 3.5 milyon Kürt metropollere gönderilmiştir. Bu MİT raporlarında da var. Bununla söylemek istediğim, katliam ve sürgünle Kürtler yok edilemez, bunun için asimilasyon ve kültürel soykırım lazım. Bundan dolayı Kürt toplumuna kültürel soykırım uygulanmaktadır.

Devletin kültürel soykırım uyguladığı bir topluma devrimci-sosyalist güçler kesinlikle özgürlük tanınmalıdır. Ulusal-kültürel özgürlük tanınmalıdır. Oldukları yerde kendi örgütlenmelerini sağlayarak kendi kendilerini yönetecekleri; kimliklerini, dillerini, kültürlerini, tarihlerini yaşayacakları bir statü tanınmalıdır. Bunu tanımlarsa kültürel soykırımın uzantısı haline gelirler. Böyle bir durum ortak yaşam ve birlikte mücadeleyi kesinlikle engellemez, tersine güçlendirir. Kürde ve benzer durumdaki başka halklara da öyle yaklaşılrsa bu durum ortak mücadeleyi güçlendirir. Bunun için sadece örgütlenmede düz olmayacağız, çünkü düzlük faşizmdir. Sosyalizm düz değildir. Toplumsallık asla düz değildir. Sosyalizm bin bir içiçeliği, çok renkliliği ifade etmektedir. Zorluk da olsa kendimizi o zorlukları başaracak çalışma ve örgütlenme tarzına ulaştırmalıyız. O zorluklar yenilirse oradan büyük başarı ve zaferler ortaya çıkar.

Bu temelde oluşacak sistemi biz 'demokratik ulus' olarak da tanımladık. Her türlü etnik topluluğun bir arada ama kendi ulusal, kültürel özgürlüklerini de yaşayarak var olmaları yeni ulusal kategoriler oluşturmayı gerektiriyor. Demokratik ulus olarak Önder Apo'nun tanımladığı teoriyi bence bu temelde ele alıp değerlendirmek önemlidir. Bunlar ihtiyaçtan doğan değerlendirme ve kavramlardır. Kürt sorunu zor bir sorundur. Öyle düz ve dar yaklaşımla çözmek mümkün değildir. Önder Apo'nun o kadar çok yoğunlaşması, yeni yeni kavramlar geliştirmeye çalışması hep bu zor soruna çözüm bulabilmek içindir. Demokratik ulus kavramı da böyle bir kavramdır ve bence gerçekliği de ifade etmektedir. Demokratik ulus, ulus-devlete karşıdır. Ulus-devlete herkes karşı çıkmalıdır. Türkiye'de Kürdü inkar edebilmek için Türk tarihi inkar edilmektedir. Ulus, Türkiye Cumhuriyetine vatandaşlık bağıyla bağlı olan, olarak tanımlanıyor. Türkiye Cumhuriyeti kurulu daha yüz yıl olmadı. Peki, Türkler yüzyıldır mı var? Ondan önceki tarihleri ne oldu? Bu devlet mi Türk toplumunu var ediyor? Kürdü inkar edeceğim derken Türk kendini de inkar ediyor. Devlet Türkü inkar ediyor.

İkincisi, ulus eşittir devlet deniliyor. Toplum ayrı, devlet ayrıdır. Bütün sosyal bilimlerde, tasavvufta, Marksizm'de de öyledir. Toplumsal kategoriler ayrıdır, devlet ayrıdır. Devlet, bir baskı ve sömürü gücüdür. Toplum içinden çıkmış olsa da çıktıktan sonra toplumdan kopmuş, üstünden yer almış ayrı bir kategoridir. Ayrı bir sistem olarak hem Marks hem de Lenin tanımlamaktadır. Ulus-devletin kendini ulusun sahibi gibi görmesi en büyük uydurmadır. Sosyalizm buna karşı çıkmazdır. Sosyalizm,

toplumculuktur. Toplumcu mu olacağız, devletçi mi? Ulus-devletin bize dayattığı devletçiliktir. O devletçiliğe karşı çıkmak toplumculuktur, yani sosyalizmdir. Sosyalizmin özü ve esası devlete karşı toplumu var etmektir. Devletin karşısında toplumdan yana olmak, demokratik toplumu örgütleyip geliştirmektir. Bunun dışında bir sosyalizm de var olamaz. Ulus-devletin kendini toplum haline getirme, bütün bireyleri devlet haline getirme, devletle toplumu özdeşleştirme tutumuna kesinlikle karşı çıkılmalı ve reddedilmeli.

Özyönetim toplum olmanın siyasal bir biçimidir

Serxwebûn: Özyönetim ve özyönetim direnişlerinin Türkiye'nin batı kentlerine yansması nasıl olmalıdır? Yine özyönetim direnişleri içerisinde gelişen kadın özsavunmasını geliştirmesi gerektiği söyleniyor. Bunların pratik yansımaları nasıl olur?

D. Kalkan: Biz özyönetimi toplum olmanın siyasal biçimi olarak görüyoruz. Demokratik toplum olmak, devlet karşısında toplum olarak var olmak, siyasal boyutta demokratik özyönetimdir. Kuşkusuz toplum sadece siyaset değildir; ekonomisi, tarihi, kültürü, diplomasisi, özsavunması vardır. Ama en önemlisi siyaseti, yani onun bir yönetimi ve bütün diğer alanlardaki yaşamı düzenleyecek, koordine edecek bir yönetim gerçeği olmak durumundadır. Demokratik özyönetim de odur. Demokratik özyönetim toplum olmanın, dolayısıyla özgür olmanın temel biçimidir. Bu bakımdan da demokrasinin özü olarak görmekteyiz. Demokrasi çoğunluğun iradesi değildir. Azınlığın haklarının korunması ve azınlığın kendi kendini örgütlemesi demokrasidir. Bu nedenle merkezi bir yönetim oluşturmak demokrasi değildir.

Aşılan eski demokrasi tanımlamalarının feodal-despotik sistemlere karşı

mücadelede belki yeri olmuştur ama bugün ulus-devletlere karşı mücadelede onlar demokrasi olamaz. Onlar ulus-devlet diktatörlüğünün kendisidir. Bunun karşısında demokrasinin iki boyutu var; birincisi, azınlığın haklarının korunması. Çoğunluğun azınlık üzerinde istediğini yaptığı değil, azınlığın kendini ifade ettiği, haklarını koruduğu bir sistem olması. İkincisi, yerelin irade ve inisiyatif sahibi olması. Üstte olanın, genel olanın her şeye hükmettiği değil, yerelden kendi kendini yönettiği bir sistemin ge-

dur. Yani her alanın, en küçük birimin de kendi iradesini kendi örgütlülüğüne dayalı olarak özgürce kullanmasıdır. Onun için 'Bu, Kürt sorununu da, kadın özgürlüğü sorununu da, Alevinin ve diğer inançların, tüm etnik grupların sorunlarını da çözer' diyoruz.

Bir iş ve rol koordinasyonu olarak toplum yönetimi oluşacaksa ve biz buna demokratik yönetim diyeysek, bu ancak böyle oluşur. Sosyalizmin gerçekleşmesi de böyle bir yönetim örgütlülüğünün geliştirilmesine bağlıdır.

çok vahşi bir savaştır. Bu savaş halkların savaşı değil. Toplamlar bunun içinde değildir. Bu savaş küresel kapitalist sistemin kendi iç çelişkilerinden doğan, yeni hegemonyalar kurmak üzere yürüttükleri bir savaştır. Buna paylaşım savaşı deniliyor, hegemonya savaşı da deniliyor. Şimdi de ulus üstü sermaye ile ulus-devlet statükoculuğu arasında bir savaş oluyor. Bu da kapitalist sistemin iç çatışmasıdır.

Ulus-devlet statükoculuğunu temsil eden en büyük iki sistemden biri Türkiye Cumhuriyeti devleti sistemi, diğeri ise İran devleti sistemidir. Ortadoğu'da ulus-devletçiliği bu iki devlet elinde tutuyor. Bu her iki güç de Kürdistan üzerinde sömürgeciliği, soykırımı uygulayan güçlerdir. Dolayısıyla ulus-devlet statükoculuğuyla sömürgecilik iç içe geçmiştir. Diğeri ise Avrupa'da gelişen, şimdi Amerika'nın öncülük ettiği küresel sermaye sistemidir. Küresel sermaye müdahalede bulunuyor, ulus-devlet statükoculuğunu aşırarak o dar sınırları kırıp sermaye için daha kolay hareket, daha çok sömürü istiyor. Kapitalizm aynı zamanda azami kâr, daha fazla sömürü demektir. Hep bunları ister; ne versen, 'Yetmez daha fazlası' der. Şimdi bunu yeni yöntemler geliştirerek gerçekleştirmek istiyor. Ulus-devlet statükoculuğu da, 'Böyle kalacağım. Ortadoğu'nun sömürülmesinden pay alacağım' diyor. Aralarındaki kavga budur. Burada halklar yoktur ve halklar bu çatışmanın dışındadır. Onlar ise her iki sisteme karşı özgürlük ve demokrasi mücadelesi veriyor, adalet, eşitlik, özgürlük ve sosyalizm mücadelesi veriyor. Türkiye toplumu da, Kürdistan toplumu da, Süryani, Arap, Fars ve Ermeni toplumu da öyledir.

Bugün dünya savaşı biçiminde olan küresel kapitalizmle ulus-devlet statükoculuğu arasında savaş var. Bir de halkların bu her iki güce karşı yürüttüğü ideolojik-politik mücadele var. Her ikisi arasındaki çelişki ve çatışmayı bir taktik yaklaşım olarak hep dikkate alıyoruz. Onlar arasındaki çatışma kendilerinin onlara karşı mücadelesi için fırsat ve imkan sunuyor; yeni mücadele zeminleri ortaya çıkıyor. Bunun için de o savaşla ilgililer, değerlendiriyorlar ama kesinlikle o savaşın bir parçası değiller. Onların mücadelesi, özgürlük ve demokrasi mücadelesidir.

Böyle bir mücadele içerisinde Kürtlerin duruşu, PKK'nin duruşu çatışan tarafların dışında üçüncü bir taradır. Onun için bazen arkadaşlarımız 'üçüncü çizgi' demektir. Kürdistan Özgürlük Mücadelesi üçüncü taraftır. Onların sistem birliğine karşı ikinci tarafız. Böyle bir noktada duruyoruz. Dünya savaşı denilen çatışmanın her iki tarafından hangisi sonuç alsın, kapitalizmin sürdürülmesini ifade eder. Sömürü biçimini biraz yenileyerek devam ettirme arayışındalar. Kürdistan Özgürlük Mücadelesi özgürlüğün, demokrasinin, sosyalizmin yolunu açmayı ifade ediyor. Dolayısıyla halkların kardeşliğine ve demokratik birliğine dayalı bir sistem öngörüyor. Bunun için de demokratik konfederalizmi ve onun yerel ifadesi olan demokratik özerkliği, Ortadoğu'nun tarihsel ve toplumsal gerçekliği içinde yatan çelişkilerin çözümünü açısından en iyi model olarak görüyor. Bu kadar etnik kültür, dil ve inanç var. Hiçbirisine 'Şu gerekli, bu gereksiz' diyemezsin. Özgürlük ve demokrasi, Ortadoğu toplumunun zenginliğidir ve hepsinin var olması gerekiyor. Kürt Özgürlük Direnişi bütün bunların var olmasını öngörüyor. Bu bakımdan da gerçek anlamda kardeşlik ve demokratik birlik mücadelesidir.

Dünyadaki 20. yüzyıl deneyimleri bu temelde incelenebilir. Sovyet deneyimi de, Çin deneyimi de önemli deneyimler oldu. Sovyetlerde ne kadar özgür irade ortaya çıktı; dil, kültür, etnik yapılar ortaya çıktı. Belli bir düzeyde yaşadılar, fakat derinleşmedi. Bir yerde durduruldu ve ezildi. Çin ve diğer yerlerde de böyle oldu. Kendi ideolojileriyle siyasi sistemleri çelişince çöktüler. Bu kadar açıktır. Yoksa niye çöksünler? Sovyetler birliğini kimse yıkmadı; bu çelişki yıktı.

Küresel kapitalizm ve statükocu güçlere karşı üçüncü tarafız

Serxwebûn: Ortadoğu'daki mevcut gelişmeler, Suriye savaşı ve emperyalistlerin buradaki hesapları, çıkarları ve çatışmaları var. Kürt hareketi bunun neresindedir?

D. Kalkan: Hepsini belirttiğim demokrasi anlayışıyla bağlantılıdır. Bizim öngördüğümüz Demokratik Ortadoğu Konfederasyonu'dur. Bütün halkların ve halk gruplarının, bütün etnik ve inançsal grupların, bütün toplumsal kesimlerin kendi özgün örgütlülüklerini özgürce gerçekleştirecek kendilerini demokratik birlik içerisinde yönetmeleridir. Tabii birliği esas almazlarsa dağılma çıkar. Demokratik örgütlülükle özgün ve özgül örgütlülük birbirini tamamlar. Biri olur da diğeri olmazsa orada farklı durum ortaya çıkar. PKK direnişi Ortadoğu'da bunu temsil ediyor ve Ortadoğu'nun aydınları bunları anlamaya çalışıyor, değerlendiriyor. Teorik olarak sunulan tezler var, bir de bu durumun pratiği geliyor. Şimdi bu bakımdan pratik gelişmede böyle bir direniş Ortadoğu'nun kendi tarihine uygun biçimde mevcut sorunlarına, bütün bu savaş ve çatışmaları yok edecek bir çözümü getirmeyi temsil ediyor.

Süren çatışma ve savaşı kimi bir dünya savaşı, kimisi ise Ortadoğu savaşı olarak tanımlıyor. Ne dersek diyelim, ortada süren bir savaş var ve

◆ **Ulus-devletin kendini ulusun sahibi gibi görmesi en büyük uydurmadır. Sosyalizm buna karşı çıkmazdır. Sosyalizm, toplumculuktur. Ulus-devletin bize dayattığı devletçiliktir. O devletçiliğe karşı çıkmak toplumculuktur, yani sosyalizmdir. Sosyalizmin özü ve esası devlete karşı toplumdan yana olmak, demokratik toplumu örgütleyip geliştirmektir.**

Kuzey Suriye Demokratik Federasyonu tüm Ortadoğu'ya yeni bir anlayış taşıyor

Murat Karayilan

Ortadoğu'da toplumsal gelişim normal akışında seyretmemektedir. Ortadoğu, toplumların doğal gelişimine dışarıdan müdahale edilmiş bir bölgedir. Son yıllarda halkların, toplumların tarihsel-kültürel köklerine dayalı bir gelişimden ziyade, dış güçlerin çıkarlarına göre dizayn edilmiş, buna göre rotası çizilmiş bir konsept yürütülmektedir. Lozan Antlaşması'nın esas anlamı budur. Yani bölge halklarının iradesine rağmen dayatılan bir dizayn, sınırlar ve sistem söz konusudur. Bu, Ortadoğu halklarının gerçekliğiyle ve doğal gelişim seyriyle alakası olmayan bir formattır. Bir nevi zorla giydirilmiş bir gömlek gibidir. Sınırların çizimi, sistemlerin oluşturulması, iktidarların yapılması, hep bu zorakılığa göre gerçekleşmiştir.

Burada esas alınan, emperyal güçlerin çıkarlarıdır. Onların çıkarlarına göre paylaşılmış, bölüşülmüş ve dizayn edilmiş bir sistem söz konusudur. Dolayısıyla bu sistem içi kurulan yapılanmalar, esas itibarıyla suni oluşumlardır. Bölgede ya koyu ajan-işbirlikçi iktidarlar ya da buna tepki olarak dar, milliyetçi, baskıcı iktidarlar şekillenmiştir. Bu her iki iktidar yaklaşımı ortamında, bölgede toplumların doğal gelişimi, ortaklaşması, özgürlük ve demokratik değerlerin gelişmesi söz konusu olmamıştır. Bu yüzden Ortadoğu'da özgürlükten, demokrasiden, kültürlerin özgürce yaşamasından ve yerel yönetim anlayışının gelişmesinden bahsedilemez. Hep merkezîyetçi, diktatöryal ve baskıcı sistemler süre gelmiştir. Çok zengin kültürlere ve inançlara sahip olmasına rağmen, tekçi, merkezîyetçi, baskıcı ve otoriter iktidar anlayışlarının hakim olması nedeniyle bu yüzü ön plana çıkmıştır. Halbuki bunlar, hep dışarıdan oluşturulmuş yapılanmanın bir sonucu olarak gelişmişlerdir.

Aslında reel sosyalizmin çözüldüğünden sonra ABD'nin öncülüğündeki küresel sermaye çevreleri de bunu fark ederek mevcut olan bu sistemin artık çıkarına hizmet etmediğini, hatta tehlike arz ettiğini ve gelecekleri açısından bir tehlikeyi ifade ettiğini düşündükleri için hep müdahale etme ve yeniden dizayn etmeyi hedeflemişlerdir. Fakat sağlam bir proje, yine halkların gerçekliğine uygun bir yaklaşıma sahip olmadıkları için her el attıklarında bir bataklığa saplanır gibi altından kalkılamayacak sonuçlarla yüz yüze kalmışlardır. Denilebilir ki, sorunların ağırlığı, 1990'dan bu yana yapılan bütün müdahale girişimlerini de sonuçsuz bırakmıştır.

Fakat bu anti-demokratik, baskıcı, paylaşımçı olmayan iktidarların altında ezilen Ortadoğu halkları, özellikle de Arap halkı, artık bu duruma tahammül edemez bir düzeye gelerek 2011 yılının ilk aylarında Tunus ve Mısır'da bir çıkış gerçekleştirdiler. Ortadoğu halklarının bağrından gelen o çıkış aslında bu baskıcı-diktatöryal rejimlere karşı bir isyan olarak gelişti. Arap halkı ve Ortadoğu halkları, daha fazla özgürlük, daha fazla demokrasi, daha fazla adalet ve adil paylaşımı hedefleyen bir kalkışa

Demokratik ulus eksenine dayalı Kuzey Suriye Demokratik Federasyonu, Suriye'nin yeniden biçimlendirilmesinde etkin bir rol oynadığı oranda Suriye demokratikleşmiş olacaktır. Öyle görünüyor ki, demokratik bir Suriye'nin gelişebilmesi için de tek yol budur. Kuşkusuz tüm kültür ve inanç gruplarının bir arada yaşayabileceği, çoğulcu-demokratik olan bu model, Suriye'deki bütün sorunlara cevap olabileceği gibi tüm Ortadoğu için de bir çözüm modeli olmaya adaydır.

yönelmektedir. Bu önce Tunus'ta, sonra Mısır'da yayıldı; bu her iki ülkede birer halk hareketi gibi gelişerek oradaki iktidarları devirdi ve sonra dalga dalga tüm Arap dünyasında yankı buldu.

Öteden beri bölgeyi kendi çıkarlarına göre dizayn etmek isteyen ABD öncülüğündeki küresel sermaye çevreleri ise bu süreci kendi çıkarlarına göre yönlendirmeye dönük yeni pratik politikalar geliştirdiler. ABD bu temelde Türkiye, Suudi Arabistan ve Katar gibi ülkeler yoluyla gelişen bu halk hareketini yönlendirme politikası yürüttü.

Suriye'de süren savaş bir bölge savaşdır

Aslında eğer Tunus ve Mısır'da başlayan sürece müdahale edilmeseydi ve doğal akışına bırakılsaydı, bu halk hareketi giderek dalga dalga tüm bölgeye yayılarak köklü bir değişimi ve dönüşümü yaratabilir, devrimsel bir kalkışa dönüşebilirdi. Fakat yapılan müdahaleyle sürecin yönü giderek farklı bir mecraya doğru çevrildi. Başta NATO'nun Libya'ya müdahalesi, Libya'daki Kaddafi iktidarını düşürmesi; daha sonra çatışma merkezinin giderek Suriye'ye kayması ve halk hareketi biçiminde bir mücadeleden ziyade silahlı müdahale öne çıktı. Dikkat edilirse Tunus ve Mısır'daki süreç aslında bir halk hareketi olarak gelişen, silahlı şiddetin az kullanıldığı bir devrimsel çıkışı. Ama Libya'da bu bir askeri müdahaleye dönüştü. Çatışmalar öne çıktı. Suriye'de ise silahlı yönü daha da öne çıkarıldı.

Bunda belirgin olan temel husus

Türkiye ve Suudi Arabistan'ın oynadığı roldür. Bu ülkeler, ABD ve Avrupa'dan 'muhalafete yardım' adı altında gelen bütün imkanları Selefi-mezhepçi örgütlere yönlendirdiler. Çünkü Ortadoğu bölgesinin bir başka gerçeği var ki o da mezhep gerçeğidir. Eskiden bu çelişkinin bir tarafında İran diğer tarafında Osmanlı varken, bugün Osmanlı'nın yerini Türkiye ve Suudiler almıştır. Her ne kadar bugün bölgede yaşanan sorunlar genel siyaset ve birbirine karşıtlık gibi gözükse de, özünde mezhepçi politika yürütülmektedir. İşte bu hesaplarla Türkiye ve Suudiler daha çok kendi mezhebine uygun ve mezhepçilik politikası üzerinden var olan Selefi grupları güçlendirmeyi esas aldı.

Bu selefi grupların başında El Kaideci grup geliyor. Onların daha önceden Afganistan'da, Pakistan'da yine Irak'ta şekillenmiş olan kadroları da vardı. Birçok ad altında örgüt kurmuşlardı. Yani El Kaide kadro yapısı güçlenme potansiyeline sahip bir yapıydı. Suudi ve Türk devletinin dışarıdan gelen olanakları bunlara aktarmasıyla bu yapı giderek güçlendi. Zaten toplumsal sürece silahın sokulması daha çok bu örgütlerin mücadele anlayışıyla bağlantılı bir husustur. Toplumsal dinamiklere pek inanmayan ideolojik-siyasi bir anlayışa sahip olan bu örgütler, hemen silahlı mücadeleyi devreye koydular. Bunlar Libya ve Suriye'de gelişen halk hareketinin de içine silahı sokarak, yaşanan süreci kendi inisiyatiflerine almaya çalıştılar. Mesela Suriye'de başlangıçta gelişen halk hareketinin öncü kesimleri şimdi öncü konumda değildir.

Hatta Suriye'de ordudan kaçan, Özgür Suriye Ordusu adı altında yeni bir ordu geliştirdiklerini iddia eden farklı düzeylerde seküler bakış açısına sahip subayların bile varlık gösteremeyeceği bir durum ortaya çıktı. Suriye toplumuna ancak kadrosu olan ve savaşı bilenlerin güç olabileceği, dolayısıyla kadrosu olmayan bir kaç subayın varlık gösteremeyeceği bir çatışma süreci dayatıldı.

Bu ortamda artık halk hareketinin gelişim göstermesi olanakları kalmadı. Bu yüzden sokak gösterileri yerini silahlı sokak çatışmalarına bıraktı. Bu biçimde süreç tamamen silahlı bir çatışmaya dönüştü. Şimdi öyle bir hal aldı ki, Suriye adeta tüm Ortadoğu bölgesinin çelişki ve sorunlarının gelip düğümlendiği bir ülke haline geldi. Şu anda Suriye'de yürütülen savaş bir Suriye savaşı değil, bir bölge savaşdır; bir mezhep çatışmasıdır. Hatta Suriye uluslararası güçlerin çekiştiği ve savaştığı bir sahneye dönüşmüştür. Yani savaş çok karakterli bir biçimde derinleşerek gelişim göstermiş ve bunun için de çözümü zorlaşmıştır.

Uluslararası güçlerin bölgedeki geleneksel dayanakları sarsılmıştır

Bugün herkes Suriye'dedir. Herkes bölgenin yeniden dizayn edileceğini biliyor ve kendi çıkarlarını koruyarak, anlayışına uygun bir dizayn için bölgede bulunuyor. Ancak ABD ve Avrupa'nın Türkiye, Suudi Arabistan ve Katar üzerinden bölgeyi biçimlendirme projesi tümüyle suya düşmüştür. Çünkü bu devletler daha çok El Kaideci grupları

güçlendirmiş oldular.

Bu süreçte El Kaide'nin Irak kolu olan DAİŞ, mensubu olduğu yapılanmadan ayrılarak yeni bir format kazandı. El Kaide'den ayrılınca Suudi ve Türkiye'nin desteğine daha fazla nail oldu. Hatta uluslararası güçlerin de, 'Belki farklı bir yapılanma çıkar' diye bunu seyrettiği biliniyor. Yani bu ortamdan faydalanan DAİŞ, kendini erkenden güçlendirme olanağını yakalamış oldu.

Ancak iktidarda AKP'nin olduğu Türk devleti ile Suudi Arabistan Krallığı ise ABD'nin öncülüğündeki küresel sermayenin desteğini arkasına alarak bölgede El Kaideci DAİŞ çizgisindeki Selefi güçleri kullanmak suretiyle Sünni mezhebin bölgedeki iktidarlaşmasını pekiştirmek istediler. Bununla sadece pratik uygulamada değil amaçta da küresel sermaye güçlerinden ayrı düşüler. Küresel sermaye güçlerinin hedefi 'İlimli İslam' eksenli, daha çok sekülerizme yakın bir biçimlenmeyi gerçekleştirmek iken, AKP ile Suudi iktidarının amacı şeriatçı-mezhepçi bir sistemle bölgeyi dizayn etmektir.

Yine AKP'nin en önemli amacı bu Selefi güçler yoluyla önce Rojava'da, sonra da genelde Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'ni boğmak ve bölgenin yeniden dizaynında Kürtlerin yer almasını engellemektir.

İşte bu amaçlara kilitlenen devletler, batılı güçlerin de desteğiyle önemli bir rol oynadılar ve büyük tıkanmalara neden oldular. Batılı güçler bunu anlayınca, adeta kullanılmış olduklarını gördüler. Bu durum onlarda bir güvensizlik oluşturdu ama bölgede başka dayanakları bir güç de yoktu. ABD bu iki devletin sürdürdüğü mezhepçi anlayışa mesafeli yaklaşmaya çalışarak ve onları DAİŞ'e karşı oluşturulmuş olan uluslararası koalisyonla dahil ederek, adeta 'Tükürdüğünüzü yalayacaksınız, yaptığınız bu hatayı bu biçimde düzeltceksiniz' dercesine bunları bu süreçte dahil etmek istiyor. Fakat bunu yaparken tam olarak da güvenemiyor. Çünkü bu devletler kendi anlayışlarında oldukça ısrarlı davranıyorlar. Özellikle de ABD'nin eğitim-donat projesinin Türkiye tarafından boşa çıkartılması, yine uyarılarına rağmen Rojava Devrimi'ne karşı El Nusra ve DAİŞ'le ilişki ve ittifaklarını sürdürmesi bu güvensizliğin devam etmesine neden olan hususlardan yalnızca biridir.

Uluslararası küresel sermaye hem Suriye hem de bölgeyi bunlar yoluyla dizayn etmek, özellikle de Türkiye'yi model yapmak istedi. Bu şekilde bir rol biçti. Fakat AKP öncülüğündeki Türkiye'nin Suudi Arabistan'la birlikte bu biçimde şeriatçı yapıları öne çıkarması, arada bir kırılmalıyı yarattığı gibi ABD'yi ve beraberindeki güçleri farklı alternatifler aramaya yöneltti.

Bunun yanı sıra ABD ve Avrupa ülkeleri için 'Kürt' demek 'KDP' demekti. 'Eğer Kürtlerle bir iş görülecekse bu KDP üzerinde olabilir' siyaseti egemendi. Nasıl ki Ortadoğu'da Türkiye ve Suudi eksen olarak alınıyorsa, Kürtlere gelince de KDP eksen alınıyordu. Fakat El Nusra ve özellikle de DAİŞ'in devleşmiş bir biçimde birden bire ortaya

çıkması bütün bu konsepti yerle bir etti. Çünkü DAİŞ'i bu düzeye getirenin bizzat AKP olduğu anlaşıldı. Bu, ABD'yi farklı arayışlara yöneltti. Özellikle DAİŞ'in Musul'u almasından sonra Şengal'e yaptığı saldırı, peşi sıra Hewlêr kapılarına dayanması karşısında pêşmergenin bir çözülmeyi yaşaması, ABD'yi ve beraberindeki uluslararası sermaye güçlerini bu konuda da düşünmeye itti. Birden bire güçlendirilmiş ve korkulan bir güç haline gelmiş olan DAİŞ'in karşısında ne Suriye ordusu, ne Suriye muhalefet güçleri, ne Irak ordusu ne de pêşmergenin duramaması ABD'yi de, Avrupa'yı da bir ürküntü ve çözümsüzlükle yüz yüze bıraktı.

Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin DAİŞ'i durdurması bölge denklemini değiştirmiştir

İşte tam da bu noktada PKK'nin inisiyatif koyması, gerillanın Şengal'de ve Mexmûr'da DAİŞ'e dur demesi, yeni bir durum ortaya çıkardı. Sonrasında ise DAİŞ'in AKP'yle birlikte PKK'nin bu müdahalesini darbelemek üzere Kobanê'ye yönelmesi ve bu yönelime karşı Kobanê'de büyük bir direnişin gelişerek iradenin ortaya konulması, ABD'yi ve AB'yi farklı kararlar vermeye götürdü. Çünkü bu devletler DAİŞ'i durduracak bir güç gördü. Doğru; bu güçlerin ordusu, tekniği var, teknolojiyi yüksek; fakat kendi güçlerini Ortadoğu'ya sokmama politikaları da var.

Yani Ortadoğu'da DAİŞ'i durduracak bir güce ihtiyaç vardı. Çünkü herkes ürküyor, korkuyor ve çözülyordu. Ama PKK öne çıktı ve DAİŞ'i durdurdu. PKK'nin DAİŞ'i önce Şengal'de durdurması, sonra da Kobanê'de yenilgiye uğratması, aslında tüm uluslararası güçlere DAİŞ'i yenme azmini kazandırmıştır. Öncesinde yaşanan çaresizlik aşılmıştır. Bu konuda PKK gerillasının oynadığı rol, gerçekten uluslararası düzeyde büyük etkilere yol açan bir roldü. Burada AKP'nin, bizzat Erdoğan'ın bütün karşı çıkışlarına rağmen ABD Başkanlığı inisiyatif koyarak yeni bir karar almak durumunda kaldı ve Kobanê direnişçilerine havadan cephaneye bıraktı. Bu, yeni bir durumdur. Yani AKP'nin ve Suudi Arabistan'ın DAİŞ'i ve Selefilere güçlendirme siyaseti ABD açısından çökmüştür ve yeni arayışlara kapı aralayan bir karar olarak Kobanê direnişini destekleme kararı almıştır. Aslında bir yerde zorunlu bir tercihtir

bu karar. Çünkü bu gücü durduracak başka kimse yoktu. Orada Apocu çizgide olan YPG gücü vardı; onlar da buna destek sunma gereğini hissetti.

Yine pêşmergenin yaşadığı dağılma karşısında uluslararası güçler, Kürtlere ilişkin her şeyin KDP'de bitmediğini, farklı dinamiklerin de olduğunu, bu konudaki politikalarının dar olduğunu görmüş oldular, kabul etmek zorunda kaldılar. Bu durum beraberinde zorunlu bir biçimde bir değişikliğin kendisini dayatmasını getirdi. Bu çerçevede gerek ABD, gerekse de diğer uluslararası sermaye güçleri YPG'yle, Rojava Devrimi'yle ve PYD'yle ilişkilenebilir. Kısacası bölgedeki dayanakları olan TC, Suudi ve Katar'ın desteklerini istismar etmesi, insanlık düşmanı durumuna gelen DAİŞ'i desteklemiş olmaları; yine pêşmergenin de tüm Kürtleri savunacak performansta olmadığını açığa çıkması ABD ve AB'nin bu konudaki politikalarında bazı değişikliklere yol açmıştır.

Bu anlamda bugün bu güçler, DAİŞ'e karşı mücadele ve savaş çerçevesinde hem Rojava Devrimi'yle ilişkiyi hem de AKP devleti ve KDP'yle ilişkiyi dengeleyerek götürmektedir. Fakat basına da çokça yansıtıldığı gibi her iki güç de, 'Ya biz ya da onlar' demektedir. Özellikle Erdoğan 'Ya ben ya da onlar' diye dayatmaktadır. Fakat bu konuda küresel sermaye güçleri kendi çıkarları açısından gerçekçi olma zorunluluğuyla onların bu telkinlerini dengeleyen, 'Evet, ben sizinle de yürürüm fakat bu da bir alternatiftir; bu alternatifi de değerlendiririm' dercesine cevaplar vermektedir.

Fakat bu uluslararası güçlerin Rojava Devrimi'yle siyasi içerikli, gerçek anlamda bir dayanışma durumu halen söz konusu değildir. Yani ilişkileri sadece DAİŞ'e karşı mücadele ve bunun için gerekli olan mermileri ve roketleri verme, yine havadan destekleme düzeyindedir. Bilebildiğimiz kadarıyla bugüne kadar herhangi bir maddi yardım ve silah desteği sağlanmamıştır.

Yani DAİŞ'e karşı mücadele ekseninde oluşmuş bir ilişki durumu var ama bu güçlerin geleneksel dayanakları bu ilişkiye karşıdır. Ancak geleneksel dayanakları da onların desteklerini istismar ederek kendi amaçlarını dayattıkları için artık onları da dinlememektedirler. Mevcut durum bu şekilde gelişen bir durumdur.

Bu durum, uluslararası komplo ekseninde gelişen Önder Apo üzerindeki

Kuzey Suriye'nin tümünde federasyonun inşa süreci mevcut durumda başlamış bulunuyor. Bu proje, çok çeşitli Arap, Süryani, Türkmen grupları içinde barındıran, özellikle de son Şeddadê hamlesi ile birlikte o civardaki bütün aşiretlerin katılımı ile daha da güçlenen, Şeddadê'den Halep'e kadar, hatta Hema ve Humus'ta gücü bulunan grupların da içinde yer aldığı geniş bir çatıdır.

tecridin ve genelde Kürdistan Özgürlük Hareketi'ne karşı olan tecridin bir kırılmayı yaşamasına yol açmıştır. Şimdi TC bu kırılmayı onarmak, tecridi tekrardan güçlendirmek istiyor. Erdoğan'ın hamleleri buna dönüktür. Fakat bu kırılmayı onarmaları biraz güçtür. Çünkü artık Kürdistan Özgürlük Mücadelesi de uluslararası sahneye çıkmıştır. Belki herkesle sağlıklı ortaklaşmış ilişkiler geliştiremez ama artık kendisi de bir güç olarak burada vardır ve üçüncü bir çizgi olarak iradesini ortaya koymuştur.

Suriye'de çözüm ancak siyasi yollarla gelebilir

Bölgede iki ana mihverden bahsedebiliriz: Bunlardan biri TC, Suudi ve Katar'dan oluşan Sünni mihveriyken, diğeri ise İran, Suriye rejimi, Lübnan Hizbullahı ve belli ölçüde Irak devletinin oluşturduğu Şia eksenini esas alan mihverdir. Şia eksenini daha çok bu dalgalanma sürecinde kendini ve sistemini koruma; hatta Yemen'de İran'ın yaptığı gibi alttan çalışarak kendini güçlü çıkarma politikası izlemiştir. Bunlar doğrudan Kürt Özgürlük Mücadelesi'ni hedeflemekten ziyade, yedeğine alma ama esasta da kendini etkili kılama çabasını daha fazla öne çıkarmaktadırlar. Bilindiği gibi bu mihverin arkasında Rusya ve Çin'in desteği vardır. En son Rusya'nın inisiyatif olarak Suriye'ye daha etkili müdahalede bulunması, bu cepheyi güçlendirdi. Bu müdahale özellikle de Suriye rejiminin elini güçlendirdi. Daha önceden ön planda olan, 'Suriye yönetimi kesin gidicidir' öngörüsü, Rusya'nın denkleme bu biçimde aktif girmesiyle birlikte yön değiştirdi. Rejimin de Suriye'de artık bir güç olduğu ve olacağı görüldü.

Bunun böyle açığa çıkması ile beraber, uluslararası güçlerin çözüm perspektifi de değişime uğramak zorunda kaldı. Daha önceden özellikle de AKP'nin öncülüğünü yaptığı; Suriye rejimini yerle bir etme ve muhalefet adı altındaki güçleri iktidar yapma çabası yerine, Suriye rejiminin de içinde yer alacağı siyasi bir diyalog ile çözüm yaklaşımı öne çıktı. Gerçi Türkiye ve Suudi Arabistan hala kendi amaçlarından vazgeçmiş değil. Fakat uluslararası güçler artık farklı düşünüyor. Bu konuda şunu diyebiliriz: Suudi Arabistan ile AKP, Ortadoğu'ya dönük politikalarında birçok noktada uluslararası sermaye güçleri ile aynı düşümlerdir. Ama ona rağmen gelenek-

sel bir mütefiklik durumu da devam etmektedir. Daha doğrusu ABD'nin öncülüğündeki uluslararası güçler politik yaklaşarak bunları karşıya almama ve bir biçimde süreç dahil etme siyaseti yürütüyorlar.

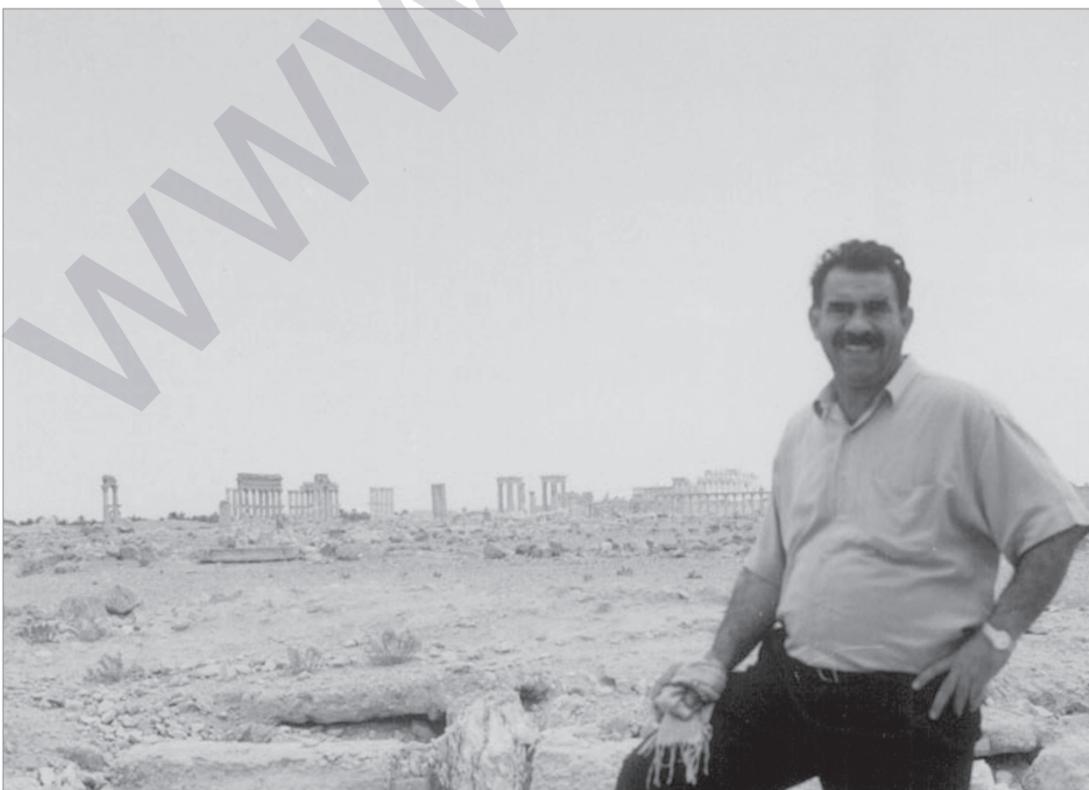
Kısaca bu çerçevede 3. Cenevre Platformu'nun belli bir anlam kazanmıştır. Çünkü daha önceki iki Cenevre platformu daha çok Suriye rejiminin gidişi ekseninde geliştirilmek isteniyordu. O sonuç alıcı olmadı. Ancak Rusya'nın aktif olarak devreye girmesi ve Suriye-İran cephesinin Halep'in birçok cephesinde kendini koruyabilen bir performans sergilemesi karşısında artık Suriye'de rejimsiz bir çözümün olmayacağını herkes görmüştür.

Bu konuda hareketimizin tüm yaklaşımları ve öngörüsü doğrulanmıştır. Yani Önder Apo'nun paradigmasal bakışının doğrulanmasıyla birlikte, pratik politika açısından da hareketimizin yürüttüğü siyasetin doğruluğu kesin ve netleşmiş bir biçimde ortaya çıkmıştır. Hareketimiz daha başından beri Suriye'de bir silahlı devrim değil, diyalog ve dönüşüm ile Suriye'nin demokratikleşmesini öngören bir perspektif üzerinden sürece baktı. Şimdi uluslararası güçler de aynı noktaya geldiler. Daha önce uluslararası güçler tüm den rejimi devirmeyi hedefliyordu. Bir tek hareketimiz bunun Suriye'nin toplumsal gerçekliğiyle örtüşmediğini, çatışmayı derinleştireceğini ve tek çözümün siyasi bir çözüm olduğunu belirtiyordu. Hareketimiz, Suriye'nin diyalog yoluyla reformdan geçirilmesi, merkezîyetçi, tekçi, otoriter bir rejimden, çoğulcu-demokratik bir rejime geçiş yapmasıyla bunun sağlanabileceğini başından beri savundu. Hareketimiz bugün de aynı şeyi savunmaktadır ve 3. çizgi olarak adlandırılan bu görüşün doğruluğu bugün kanıtlanmıştır.

AKP, Suriye'de muhalefet olarak Ehrar El Şam'ı öne sürüyor

Bugün Suriye'de esas olarak 4 ana güç vardır: Birisi rejim güçleridir. Yani devletin varolan gücü ve etki alanıdır. Diğeri, DAİŞ gücüdür. DAİŞ de Suriye'de coğrafik olarak en geniş alanı elinde tutan bir güç durumundadır. Üçüncü güç ise 'muhalefet güçleri' denilen güçlerdir.

Muhalefet güçlerinin eksenini El Nusra ve Ehrar El Şam'a dayanmaktadır. El Nusra'sız bir varlık gösterme durumunda değiller. Bir yerde El Nusra onların gizli patronudur. Çelişki de şu

ki; El Nusra, ABD ve uluslararası güçlerin terör listesindedir. Çünkü El Kaide'nin Suriye'deki resmi temsilcisidir. Bunu kendisi de, El Kaide de söylüyor. Yani gizli kapaklı bir durum değildir. Aynen onun ikizi olan Ehrar El Şam ise El Kaide'nin legal yapılanması denilebilecek bir pozisyonda tutulmak isteniyor. Daha çok AKP'nin ve MİT'in görüşleri çerçevesinde Ehrar El Şam biraz dizayn edilerek, bu yapılanmayı Amerika ve Avrupa'ya kabul ettirmek için uğraşılmaktadır. Yoksa El Nusra ile Ehrar El Şam'ın hiçbir farkı yoktur. Her ikisinin liderleri geçmişte birlikte mücadele etmiş, Afganistan'da birlikte eğitim görmüş, çalışmış ve beraber olan kişilerdir. Yani aynı ekiptir. Fakat onlar kendilerine sanki El Kaide'nin resmi bir kolu değillermiş gibi bir hava vermek istemektedir.

Muhalefet denilen birçok irili ufaklı güç, tek başına iradi bir duruş ortaya koyamaz. El Nusra'ya ihtiyaçları var; çünkü savaşıma gücü olan El Nusra onlara koruyucu bir çatı olabiliyor. El Nusra'nın da onlara ihtiyacı var; çünkü onları şemsiye olarak kullanıyor. Yani birbirlerine ihtiyaçları var. Bu yapıları ağırlıklı olarak bir arada tutan ise Türkiye ve Suudi Arabistan'dır. Şu an Cenevre'ye giden ve kendilerine, 'siyasi muhalefet' denilen kesimler de bu güçlerin temsilcisi durumundaki güçlerdir. Her ne kadar Rusya'nın desteği ile Suriye'nin son hamlesi karşısında zayıflamış olsalar da, bugün onlar da Suriye'de bir güçtür.

Kuzey Suriye'nin tümünde federasyonun inşası başlamıştır

Suriye'deki diğer bir güç ise Rojava Devrimi etrafında, demokratik ulus ekseninde bir araya gelmiş olan Demokratik Suriye Meclisi (MSD) ve Demokratik Suriye Askeri Güçleri (QSD)'dir. Bu yapılanma demokratik Suriye çözümü perspektifi temelinde Kuzey Suriye Demokratik Federasyonu'nu ilan etti. Kurucu Meclisini oluşturdu. Demokratik ulus anlayışı ile Suriye'de köklü bir dönüşüm yapmak ve demokratik-çoğulcu bir Suriye, bu ilanın temel amacıdır. Mart ayı içinde yapılan ilan tüm Suriye'de ve bölgede önemli bir yankı ve heyecan uyandırmıştır.

Kuzey Suriye'nin tümünde federasyonu inşa süreci mevcut durumda başlamış bulunuyor. Çünkü Kuzey Suriye

Demokratik Suriye Meclisi'nin demokratik ulus çözümü Suriye için yegane bir çözüm biçimi olabilir. Çünkü gerçekten Suriye hem kültürel, hem de inanç bakımından çoğulcu bir toplumsal yapıya sahip bir ülkedir. Bu yüzden Suriye'deki tüm toplumsal kesimlerin barış içinde bir arada yaşamasını sağlayacak olan tek formül demokratik ulus eksenindeki formül olacaktır.

◆ ◆ ◆

Suriye artık bir federasyonlaşma ile yeni bir evrilmeyi yaşamak durumundadır. Bu, aynı zamanda bütün Ortadoğu için de bir çözüm kapısı olabilir. Bu konuda Önder Apo'nun Ortadoğu'ya dönük öngörmüş olduğu demokratik konfederalizm perspektifini eksen alan çözüm biçiminin bu biçimde doğrulanması ve Ortadoğu'da gelişim kaydetme sürecinin de önü açılmış olacaktır.

Meclisi'nin bu yönlü kararları söz konusudur. Bu proje, aslında çok çeşitli Arap, Süryani, Türkmen grupları içinde barındıran, özellikle de son Şeddadé hamlesi ile birlikte o civardaki bütün aşiretlerin katılımı ile daha da güçlenen, Şeddadé'den Halep'e kadar, hatta Hema ve Humus'ta gücü bulunan grupların da içinde yer aldığı geniş bir çatıdır. Projesi demokratik ulus eksenine dayalı olan bu güç, Suriye'nin geleceğini belirlemede önemli rol oynayacaktır. Çünkü güçlü bir projedir. Suriye'ye ve Suriye'den hareketle tüm Ortadoğu bölgesine yeni bir anlayışı taşıma çizgisidir. Bir paradigmayı eksen alan ve gelecek vaat eden bir doğrultudur. Özellikle Suriye'de bu kadar güçlenmiş olmasının temel nedeni, daha sürecin başından bugüne kadar yürüttüğü politikanın doğruluğundadır. Bu yüzden hem Kürt toplumuna, hem Asuri-Süryani ve diğer azınlıklara, hem Alevi toplumuna, hem Türkmen toplumuna hem de ağırlıklı olarak Arap toplumuna güven veren bir politik çizgiyi temsil edebilmiştir. Sorunu, kendisini tüm Suriye toplumuna taşıma sorunu. Bu yapıyla temasa geçenler aslında güven duyuyor. Ama kendini tüm topluma taşıma ve bu biçimde Suriye'nin geleceğinde önemli bir rol üstlenme görevi vardır.

Demokratik Suriye Meclisi'nin çizgisi, kendisini pratikte somutlaştırmış, 3. çizgi olarak her iki tarafla da ilişki kurma yeteneğine sahip ama kimseye değil kendi özgücüne dayanan, bağımsız bir çizgidir. Halkların kardeşlik, birlik, özgürlük ve demokrasi çizgisidir. Bu çizgi bugün Suriye'de bir realitedir ve önemli bir güce sahiptir. Ama buna rağmen 3. Cenevre Platformu'na bu çizgiyi temsilen sadece bir kişinin çağırılması -ki o da protesto ederek gitmemiştir- bir çelişkidir. Her ne kadar zaman zaman Rusya'nın Kürtleri gündemleştirmesi söz konusu olsa da, özellikle AKP devletinin adeta kendini pazarlayarak dayatmada bulunması; Suudi Arabistan'ın bu dayatmaya katılması; ABD'nin ise bu dayatma karşısında Kürdistan özgürlük çizgisine kaygılı yaklaşımlarının da etkisi ile tavırsız kalması, Rojava Devrimi'nin ve Demokratik Suriye Meclisi'nin 3. Cenevre Platformu'nda temsilini bulmasının önüne geçmiştir. Fakat bu gücün Suriye'nin yeniden inşasından dışlanması mümkün değildir. Artık Ortadoğu'da bir güç haline gelen bu çizgiye karşı var olan direktme ve kabul etmemeye karşı bir

mücadele yürütülmek durumundadır. Dolayısıyla bugün Rojava Devrimi'nin ve Demokratik Suriye Meclisi'nin hem diplomatik-siyasi arenada hem de pratikte DAİŞ'e karşı yürütülen mücadelede ağırlığını daha fazla koyması ve özellikle AKP devletinin Kürt düşmanlığı eksenine dayalı tutumlarını engelleyici olmaktan çıkarması temel bir görevi durumundadır.

DAİŞ'i durduran tek güç Özgürlük Mücadelesi çizgisidir

AKP'nin Suriye politikası çökmüştür. Onların amacı 5-6 ayda Suriye rejimini devirmektir. Bunun için çok öne atıldılar. Yine Suriyeli milyonlarca insanın Türkiye'ye çekilmesi için adeta teşvik ettiler. Evet, bugün mültecilerin yoğunluğu altında zorlandıklarını belirterek bunu Avrupa'ya karşı şantaj aracı olarak kullandıklarını biliyoruz ama bunu başta kendileri teşvik etti. Türkiye, mültecileri elinde güçlü bir koz olarak tutmak için kapılarını ardına kadar açtı. O zamanki amacı, bir yerde Suriye'yi kendi yörüngesi olan bir ülkeye dönüştürmek, Rojava Devrimi'ni boğmak ve orada Kürt kimliğinin tanınmasının önüne geçmek idi. Zaten giderek AKP devletinin politikasının tek ve vazgeçilmez eksenini, Kürt düşmanlığı oldu. Bunun için devlet olarak NATO içindeki konumunu, bölgedeki bütün argümanlarını ortaya koyarak PYD ve Rojava Devrimi'nin Cenevre Platformu'na dahil edilmesini önlemeye çalışıyor. Ama son tahlilde bu konuda da sonuçsuz kalacağı şimdiden görülmektedir. Çünkü realitede bugün Rojava Devrimi bir güçtür ve onun da içinde olduğu Demokratik Suriye Güçleri ve Demokratik Suriye Meclisi'nin olmadığı bir Suriye nasıl inşa edilecektir? Bu mümkün değildir. Politik hesaplardan, kaygılardan dolayı Türkiye ve Suudi Arabistan'ın bu dayatması şimdi uluslararası güçler tarafından kabul edilmiş ise de bu geçici bir durumdur ve aşılabilecektir. Bunun aşılması diye bir şey söz konusu olamaz. Çünkü realite budur.

Bugün DAİŞ'e karşı bir tek QSD güçleri ve Rojava Devrimi mücadelesidir. Suriye'de DAİŞ'e karşı mücadele yürüten başka bir güç yoktur. Rejim güçleri de bugüne kadar DAİŞ'e karşı doğru dürüst bir mücadele etmemişlerdir. Daha yeni yeni kimi kentlerde hamle başlattıklarını söylüyorlar. Yani DAİŞ'i Suriye'de durduran Rojava Devrimi'dir. Zaten genelde de Kürdistan Özgürlük Mücadelesi Şengal'de, Kerkük'te ve Mexmûr'da DAİŞ hamlesinin önüne geçerek Irak devleti ile pëşmerge gücünün kendini toparlamasına fırsat yaratmış, bu anlamda ilham kaynağı olmuş ve bir katalizör rolü oynamıştır. Yani DAİŞ'in bütün bölgede egemen olmasının önüne geçen güç, aslında Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nin çizgisinde yürüten güçler olmuşlardır. Bütün bunları gözardı edip yok saymak mümkün değildir.

Bununla birlikte uluslararası güçlerin Kürtlere ilişkin sadece KDP'yi, Suriye'nin dönüşümünde ise sadece Türkiye ve Suudi Arabistan'ı ölçü alma politikası da tutmamıştır. Dolayısıyla bunun tekrardan etkili hale getirilmesi de mümkün değildir. Çünkü tutmayan ve sonuç almayan bir şeyi yeniden egemen kıldırmaya çalışmak beyhude bir çabadır. Rojava Devrimi'nin Demokratik Suriye'nin oluşumunda temel bir aktör olması gerçekliği, bir takım politik hesaplar ile örtülemez. Bu açıdan şimdi varolan durumun aşılabileceğini söylemek mümkündür.

Demokratik ulus çözümü Suriye'de yegane çözüm yoludur

Tabii ki bu, mücadele ile olacaktır. Özellikle Cenevre Platformu'nun çözümlenmesi ve gerçekten yeni-demokratik bir Suriye'nin inşa edilmesi için olmazsa olmazdır. Çünkü rejimin zaten demokratik olmadığı iddia ediliyor, değişmesi gerektiği belirtiliyor; muhalefet denilen güçlerin de öyle demokratik olma gibi bir durumları söz konusu değildir. Daha çok Türkiye'nin ve Suudi Arabistan'ın koltuğu altında şeriatçı, mezhepçi, milliyetçi duruşa sahip bir anlayışı temsil ediyorlar. Bu açıdan eğer Suriye'nin demokratik bir Suriye olması isteniyorsa mutlaka Demokratik Suriye Meclisi'nin burada inisiyatif alması ve etkili bir biçimde rol üstlenmesi gereklidir. Eninde sonunda herkes bu noktaya gelecektir, diye düşünüyorum. Çünkü pratikte kendi hükmünü icra edecek olan realitedir ve realitedeki iradeleşmiş olan güçtür. Bu açıdan bu konuda önümüzdeki süreçte daha önemli ve daha farklı gelişmeler yaşanabilir.

Şimdi belli ki, özelde ABD ve Rusya, genelde ise tüm uluslararası güçler, Suriye'de DAİŞ'i ve El Nusra'yı dışlayan, diğer tüm güçleri ise içinde barındıran bir çözüm çerçevesi üzerinde belli bir uzlaşma düzeyine ulaşmışlardır. Çünkü Suriye, Ortadoğu Bölgesi'nin bütün sorunlarının yığıldığı bir ülke durumundadır ve hiçbir güç bunun altından tek başına kalkamaz. Bunu uluslararası güçler de gördüler ve pratikte yaşayarak anladılar. Dolayısıyla Cenevre platform sürecinde ısrar edecekleri ve onu sürdürecekleri anlaşılıyor. Ancak bunun mevcut formatla olamayacağı açıktır. Belirttiğimiz gibi bu, demokratik güçlerin ve Suriye'deki tüm toplumsal kesimlerin de dahil olması, yine anti-demokratik, milliyetçi, tekçi yaklaşımların aşılaraq yeni ve reformcu bir anlayış ile inşa sürecinin ele alınmasıyla gelişebilir. Bu konuda Demokratik Suriye Meclisi'nin demokratik ulus çözümü Suriye için yegane çözüm biçimi olabilir. Çünkü Suriye hem kültürel, hem de inanç bakımından çoğulcu bir toplumsal yapıya sahiptir. Bu yüzden Suriye'deki tüm toplumsal kesimlerin barış içinde bir arada yaşamasını sağlayacak olan tek formül demokratik ulus eksenindeki formül olacaktır.

Yani Suriye artık bir federasyonlaşma ile yeni bir evrilmeyi yaşamak durumundadır. Bu aynı zamanda bütün Ortadoğu için de bir çözüm kapısı olabilir, yeni bir pencerenin açılması rolünü oynayabilir. Bu konuda Önder Apo'nun daha önceden Ortadoğu'ya dönük öngörmüş olduğu Demokratik Konfederalizm perspektifini eksen alan çözüm biçiminin bu şekilde doğrulanması ve Ortadoğu'da gelişim kaydetmesi sürecinin de önü açılmış olacaktır.

Bugün Suriye ve Rojava'da yaşanan bir gerçekliktir. Öyle dıştan dayatmalarla, toplumlar ve kültürlerle karşı düşmanlıklarla üstü örtülemeyecek olan bir gerçekliktir. Bu gerçekliğe tekbül eden, onu doğru okuyup yönlendiren siyasi çizgiler tabii ki etkili olacaktır. Dayatmacı, zoraki politikaların burada sonuç alamayacağı açıktır. Bu açıdan Demokratik Suriye Meclisi'nin ortaya koymuş olduğu çözüm formülü Suriye'nin yeniden biçimlendirilmesinde etkin bir rol oynadığı oranda Suriye demokratikleşmiş olacaktır. Öyle görünüyor ki demokratik bir Suriye'nin gelişebilmesi için de tek yol budur. Kuşkusuz tüm kültür ve inanç gruplarının bir arada yaşayabileceği, çoğulcu-demokratik olan bu model, Suriye'deki bütün sorunlara cevap olabileceği gibi tüm Ortadoğu için de bir çözüm modeli olmaya adaydır.

■■■

Toplumsal hareketlerde öncülük kendisini öncelikle zihniyet alanında gerçekleştirir. Özgür kadın mücadelesinin kadın kurtuluş ideolojisi ile ulaşılmış olduğu düzey dünya çapında kadın mücadelesine öncülük düzeyidir.

Toplum kadın etrafından örgütlenmiştir

Buna karşılık demokratik özgür yaşam kültürü kadın kültürüdür. Bu kültürü örgütlü ve bilinçli olarak sürdüren Kürt kadınının geliştirmiş olduğu özgürlük mücadelesidir. Toplumsal hareketlerde öncülük kendisini öncelikle zihniyet gerçekleştirir. Kürdistan Özgür Kadın Mücadelesi'nin kadın kurtuluş ideolojisi ile ulaşılmış olduğu düzey dünya çapında kadın mücadelesine öncülük düzeyidir. Bu ideolojinin bu coğrafyadan yani kadın kültürünün bir toplumsal kültür olarak sistemleştiği mekandan çıkış yapması tarihsel kökleriyle güçlü bir buluşmayı yaşadığını gösteriyor. Demek ki, kendisini doğru tanımlamıştır, çıkış hakikate en yakın noktadan gerçekleşmiştir. Özgür kadın çizgisinin etkileyciliği en çok bu noktada görülebilir. Kadın özgürlüğünün gerçekleşmesi, erkek aklının oluşturduğu düşünce kalıplarından kopmayı, kendisini doğru tanımlamayı ve gerçekleştirmek istediği sistemi yeterli tanımlamayı gerekli kılar. Kadın özgürlük ideolojisi bunu gerçekleştirdiği gibi demokratik özgür yaşam çizgisinin öncülüğüne ulaşmıştır. Önderliğimizin 1998 yılının 8 Mart'ında 'Kadınlara armağanımdır' dediği kadın kurtuluş ideolojisi 20. yılına yaklaşırken derinleşerek, yaygınlaşarak, genişleyerek sadece Kürdistan toplumunu değil, Ortadoğu ve dünya insanlığını etkilemeyi sürdürüyor.

Kadın kurtuluş ideolojisi ile birlikte bilinçli, örgütlü, kendini bilen ve savunabilen, özgürlük için savaşan kadın gerçekliği açığa çıkmıştır. Özgür kadın yaratımının nasıl gerçekleştiği, hangi ölçüleri esas aldığı üzerinde ne kadar yoğunlaşırsa o kadar sonuç çıkarılacak bir süreçtir. Kadın ve yaşam için temsil ettiği anlam üzerinde ne kadar durulsa

o kadar değeri anlaşılacaktır. Kadının düşünce gücünü, kendine has özel zekasını, bakış açısını yansıtan ve aynı zamanda yaratan ideolojik çıkış olmadan özgürlük duruşundan ve eyleminden de bahsedilemez. Modern sosyal bilimin yarattığı kadın gerçekliği sorgulanmadan ve aşılardan kadın kültürünün kendisini sistemleştirmesi, bedene kavuşturması ve inşası olamaz. Hatta bu oluşmadan, var olan kadınlığın ne kadarının doğal ve olması gereken olduğu bile ayrıştırılmaz. Kadının öznel olarak eşit düzeyde katılım gösterdiği toplumsal yapıların farklılığı dilinde, söyleminde, ilişkisinde, paylaşımında farkını ortaya koymaktadır. Kadın kurtuluş ideolojisiyle birlikte, devletçi-iktidarci sistem gerçekliğiyle bağlarını koparan özgür kadın, demokratik modernitenin demokratik özgür komünal yaşamına bağlanıyor. Burada kopuş teorisine, bu teoriyle birlikte gerçekleşen ideolojik kopuşun karakterine ilişkin birkaç şey daha söylenebilir.

İlk zamanlar kopuş teorisi çeşitli çevrelerce yanlış algılamalara konu olsa da ve çoğunlukla fiziksel kopuşa indirgense de ilk açıklandığı günden daha fazla önemini korumaktadır. Kadınlar, erkek egemenlikçi sistemin baskısı altında bırakılmaya bir araya gelip örgütlenmeyi kendisini bile doğru ifade edemez. Kadının, denetiminden, etki alanından, mülkiyet ilişkisinden sıyrılıp çıkmasını kendi iktidarının bu anlamda var oluşunun en büyük tehdidi olarak gören erkek korkuya kapılmakta, saldırganlaşmaktadır. Kopuş gerçekleşmeden ise özgür kadın mümkün olmadığı gibi özgür kadın olmadan yaşamın özgürce olamadığı sıklıkla dillendirilen temel bir doğrudur. Kopuş teorisi kadın kurtuluş ideolojisine bağlı olarak özgür yaşam stratejisinin bir sonucu olarak gelişmiştir. Sadece kadının

kendini koruması için değil kendisini tanıması, anlaması, ne istediğini bilmesi, iradeleşmesi ve kendisi olabilmesi için gereklidir. Kopuş teorisi ile birlikte ideolojik çıkış bir nevi sistemin ideolojik saldırılarına karşı bir kalkan oluşturmuş, kadın kendisine alan açmıştır. Gelinek noktada muhalif olma, eleştirme değil kapitalist sistem başta olmak üzere 5 bin yıllık uygarlık kültüründen kopuş gerçekleşmektedir. Kadınların özgürlük mücadelesine katılmadaki ısrarları, sergiledikleri büyük çaba, bağlılık ve kararlılık düzeyi en üst düzeydedir. Erkek egemenlikli sistemle ideolojik mücadele en üst düzeyde yürütülmektedir. Sistem kendisini artık açıktan eski argümanlarıyla savunmakta zorlanmaktadır. Eğilip bükülmekte, kendisini yaşatmak için vadesi dolmuş olan ideolojik söylemleri ve yaşam tarzlarını güncellemeye çalışmaktadır. Ancak Kürdistan Özgür Kadın Mücadelesi öncülüğünde gelişen ideolojik mücadele oldukça etkilidir. Sadece Kürt halkını değil dünyayı şaşırtmakta, ilgi toplamakta, merkez haline dönüşmektedir. Bu nedendir ki, bir yandan kadına yönelik şiddet, saldırı, katliam ve tecavüz aralıksız sürdürülmekte kadınlar yeniden kafeslenmek istenmektedir. Diğer yandan ise kadının toplum içindeki rolü yeniden belirlenerek sınırları çizilmektedir. Tüm bunlar çok yoğun bir ideolojik mücadele içerisinde olduğumuzu ve etkimizi gösteren veriler olmaktadır.

İdeolojik olarak ulaşılan düzey sadece Kürt kadını ve Kürdistan coğrafyası ile sınırlı değildir. Kadının gelişmişlik düzeyi toplumdaki değişimin merkezindedir. Toplum kadın etrafında örgütlenmiştir. Bu değiştirilemez bir var oluştur. Denetlenebilir, yönlendirilebilir, biçimlendirilebilir, belki dağıtılabilir ya da yok edilebilir ama toplumsallaşma kadın eksenlidir. Kadın kurtuluş ideolojisiyle toplumsal değişim hızlanmış, soykırım rejimleri altında formunu kaybetmiş, başkalaşmış, dağılmış yapısalıklar yeniden, bu sefer özgürlük değerleriyle yeniden oluşmaya başlamıştır. Sosyal devrim olarak ifade edilen husus bu olmaktadır. Ortaya çıkan bu toplumsal değişim ve kadın mücadelesinin diğer halklardan kadınların, toplumların çekim merkezi olduğu açıktır. Kürt kadını tüm uluslararası platformlarda aktif mücadele gücüyle demokratik dünyaya öncülük etmektedir. Jineoloji çıkışıyla bu düzey daha fazla gelişecek, sosyal bilim alanında demokratik modernitenin felsefik, tarihsel, bilimsel çalışmalarına çıkış yapacaktır. Bununla birlikte ideolojik mücadelede sağlanan etki ve üstünlüğün yaygınlaştırılmasında yetersizliklerin olduğunu da söylemek gerekmektedir.

Kürdistan Özgür Kadın Mücadelesi'nin toplumsal ve siyasi alanda yakaladığı düzey, sahip olduğu ideolojik duruş ile yakından bağlantılıdır. İdeolojik kimliğin bir ayağı kopuş ise diğer ayağını kendi sistemini inşa etmek oluşturmaktadır. Bu nedenle duygusal tepkici bir hareket değil tam tersine bilimsel ve felsefikdir. Partileşerek örgütlenen kadın, en temel mücadele aracına kavuşmuştur. İstediği kadar güzel düşünce ve gelecek ütopyasına sahip olunsun eğer bunları hayata geçirecek bir örgüt gücü açığa çıkarılmazsa parçalanarak yok olmaktan kurtulamaz. Sayısız kadın mücadelesi eşsiz çabalarına ve mücadelesine rağmen sınırlı sonuç almıştır.

Kadın düşmanı olmak özgürlük düşmanı olmaktır

Kürdistan Özgür Kadın Partisi bu deneyimlerden çıkan sonuçlar üzerinde örgütlendi. Gelinek aşamada Kürt toplumu, kadının partileşerek yürüttüğü

özgürlük mücadelesinden etkilenecek katılım gösteriyor, özgür kadın çizgisini onuru olarak kabul ediyor. Bu anlamda kadın öncülüğündeki mücadele sadece kadınları değil erkekleri, gençleri, farklı inanç gruplarını, etnik kesimleri, sınıfları da etkilemeye devam ediyor. Kürt kadınında tarihsel olarak var olan özgüven ve belirleyici olma duruşu örgütlenme düzeyine paralel olarak yenilenmiş, irade ve ifade gücüne kavuşmuştur. Bu mücadelenin açığa çıkardığı sonuçlardan biri toplumun ölçü kazanması oluyor. Artık köle kadın lanetleniyor ve toplum tarafından reddediliyor. Aydınlanan, mücadele eden, iradeli ve güçlü kadın aranan, istenen, desteklenen, arkasından yürünen kadın oluyor. Bunun en çarpıcı göstergeleri Bakur ve Rojava alanında açığa çıkmıştır. Türk devletinin ve AKP'nin tüm karalama çalışmalarına ve hakaretlerine, yine kendi kadın tipini toplumun önüne model olarak dayatmasına rağmen Kürt toplumu özgürlük mücadelesi veren kadınlara yüzünü dönerek onu temsilcisi haline getirmiştir.

Özgürlük mücadelesinde yer alan kadın öncülere yönelik saldırılar bununla da sınırlı değildir. Toplumun değer yargıları, duyguları, kutsal gördüğü değerlerle oynayarak zayıf düşürmek, değerleri sarsmak istemekte, kadın gerillaların bedenine saldırmaktadır. İdeolojik olarak kadın düşmanı olan, kadınların bedenini günah olarak gören bu rejimin sahipleri, günlük olarak gerçekleşen kadın katliamı ve tecavüzlerinin baş sorumlusu olarak yargılanmaktan kurtulamayacaklardır. Kadın düşmanı olmak özgürlük düşmanı olmaktır. Faşizm gerçekleştiği tüm yerlerde önce kadınları vurmuştur. Çünkü kadınlar boyun eğmeden bir toplum boyun eğmez, faşizme geçit vermez, veremez. Bu da kadın doğası ve kültürünün olduğu her yerde

Mücadelemizi belirli mekanlara sıkıştırmak isteyenlere karşı her yeri sürekli direniş alanına çevirerek başarılı olacağız. Sêvê, Pakize ve Fatma yoldaşlara adanan bu 8 Mart'ı, hesap sorma yılına dönüştürerek zaferle sonuçlandırma kararlılığımız tamdır.

aşılacak başka bir hakikattir. Bu anlamda kadına karşı saldırılar, Kürt toplumunu geriye çekmesi bir yana kararlılığını bilemektedir.

Özgür kadın çizgisi Kürt toplumunun yüreğine ve beynine yerleşmiştir

Serhildanlara öncülük edenlerin kadınlar olduğu bilinmektedir. Bu nedenle AKP çeteleri önce Kürt kadınlarını vurmuştur. Evinin önünde, sokakta, çocuğunun yanında, yürüyüş sıralarında ve tabii barikatların yanında duran yurtsever kadınlar vurulmuştur. Kadının toplumsal gücünden korkulduğu için saldırılarda onlar hedef olmuştur. Avrupa'nın göbeğinde Sakine Cansızları hedefleyen güçler ile Silopi'de Pakize Nayır, Fatma Uyar ve Sêvê Demirleri aynı korku ve öfkeyle katletmiştir. Haince, saklanarak, örtbas ederek gizleyerek sürdürülen katliamlar, kadın şahsında kültürel soykırım rejimine karşı yükseltilen mücadelenin başarısıyla ilgilidir. Kadınların öncülüğünde Kürt toplumu, tüm kesimleriyle karşılık verecek, bu şantaj politikasına boyun eğmeyecektir. Katliam provalarıyla, ölümü gösterip sıtmaya razı etme siyasetiyle, Ortadoğu'daki savaşın verdiği zemini kullanarak varlığını sürdürmek isteyen bir siyasettir ki, Kürt kadını dayatılan kimliksiz ve yıkılmış bir toplumsal gerçekliği asla kabul etmeyecektir. Kürt kadını serhildan ruhunu yani anlık olarak ayaklanma ruhunu taşımaktadır. Bu özelliği ile de dünya kadınlarına örnek teşkil etmektedir.

Rojava devrimi bu konuda oldukça çarpıcı bir örnek olmaktadır. Rojava devrimi gerçek anlamda bir kadın devrimi olmuştur. Kadınlar öncülüğünde toplum örgütlenmiş ve savunmasını gerçekleştirmiştir. Tüm dünyanın işçilik içinde büyük bir hayranlıkla izlediği Rojava toplumsal, siyasi ve askeri açıdan devrim gerçekleştirmiştir. Çok sınırlı imkanlarla yüzyılın en görkemli diren-

işleri, kahramanlık destanları yazılmıştır. DAİŞ vahşetine karşı imkanlarla donatılmış devletler bile gerilemiş, yıkılmakla yüz yüze kalmış ancak Rojava'da kadın öncülüğündeki toplumsal örgütlenme sayesinde direnmiş ve sistem kazanmıştır.

Örgütsüz toplum, toplum olma özelliklerini yitiren toplumdur. Bir yığındır. En ufak bir saldırı bile dağılması için yeterlidir. Ancak örgütlü toplum savunması en güçlü toplumdur. Bu anlamda savunma sadece silahla gerçekleşen bir olgu değildir. Silahlı mücadele bile sıkı disiplinli bir örgütlenmeye yani ordulara dayanır. Bu anlamda Kürt kadınının Rojava'da toplumu örgütleyerek her alanda öncülük ettiği bilinmektedir. Çocuklardan sanatçılara, aydınlardan basın-yayına, işçisinden köylüsüne kadar kadınlı erkekli gerçekleşen örgütlenme aynı zamanda demokratik kültür ve özgür yaşamın demokratik özerk yapılar şeklinde kuruluşunu hazırlamıştır. Kadının her konuda eşit katılımının gerçekleştiği Rojava Devrimi bu yönüyle demokratik özelliğini belirgin bir şekilde ortaya koymuştur. Geçen süre zarfında dünyanın gündeminde Rojava Devrimi ve kadınların öncülüğünü söylemek yanlış olmayacaktır. Bu düzeye Kürdistan özgür kadın örgütlenmesi, özgür kadın çizgisi ile gelmiştir.

Geçen süre çeşitli halklardan özellikle de Türkiye'li genç kadınlardan özgür kadın çizgisine yönelik katılımların gerçekleştiğini de bu vesileyle ifade etmek gerekir. İzmirli, Ankaralı, Samsunlu, Trabzonlu genç kadınların özgürlük mücadelesine gelişleri kadın özgürlük mücadelesinin yol açtığı önemli bir sonuçtur. Türkiye'de AKP'nin cinayetçi, dinci ve MHP ile ortaklıkları milliyetçi politikaları altında her gün yaşanan toplumsal trajedilere Özgürlük Mücadelesi'ne katılım ile çözüm aranması anlamlı ve en gerçekçi seçenektir. Kürdistan'da yaşadığı yenilgiyi Türkiye'de yaşamaktan korkan ve 7 Haziran seçimleri ile birlikte Türkiye'nin

genelinde ideolojik yenilgisi ile afişe olan AKP çetesi, adına hareket ettiği Türk toplumunun halklarla yarattığı ortak yaşam kültürüne ihanet içerisinde olduğunu panikle itiraf etmiştir. Bu sonuçtan özgür kadın mücadelesinin rolü belirleyici olmuştur. Türkiye toplumu Kürt ve Türk kadınlarının ortak, eşit, demokratik bir toplum şekillendirmesine onay vermiştir. Bu gelişmede Kürt kadınının temsil ettiği siyasi çizgi ve duruşun oluşturduğu güven vardır. Umud ve ütopyalar vardır. Geçmişte olduğu gibi güncelde de Türkiyeli kadınlar Kürdistan'da kadın öncülüğünde gelişen devrimci sürecin yoğun etkisinde olacak, bu mücadeleyi sahiplenmeyi bilecektir. Önder Apo, 'Türkiyeli kadınlar bize çok ilgi duyuyor' diyerek bu gerçekliği ifade etmektedir.

Kürdistan Özgür Kadın Hareketi'nin ideolojik, toplumsal ve siyasi açıdan yakalamış olduğu öncülük ve sahip olduğu özgürlük paradigmasıyla somutlaşan sistem inşası ile tarihsel bir aşamayı yaşıyor. Bu süreç hassasiyet ve duyarlılık isteyen bir tarihsel süreyi ifade ediyor. Sistemin kriz aşamasında dağılmayı yaşadığı bu süreçte, güçlü sistem inşaları için var olan zemin özgür kadın çizgisi öncülüğünde gerçekleştirildiği takdirde, uygarlığın yaşam alanı bırakmadığı kadınlar ve halklar için demokratik komünal bir yaşam sistemi oluşacaktır. Demokratik, özgür ve eşit yaşam temelinde emek gerçek anlamına kavuşacaktır. Toprak, tarih, doğa canlanacak ve unutturulmak istenen yaşam değerleri yeniden öz değerler haline gelecektir. Buna en fazla ihtiyacı olan kadınlardır.

Kadının doğası sosyalizme yakındır

Demokratik komünaliteye yani demokratik konfederalizm ve onun siyasi sistemleri olarak demokratik özerkliğin kuruluşundan başka yaşam seçeneği yoktur. Elbette neye yaşam denildiğine

bağlı olarak bu değerlendirmeye verilecek anlam değişecektir.

Kadının doğası sosyalizme yakındır. Toplumculuk kadının alanıdır. Bu anlamda yeni toplumsal inşaların bu minvalde gelişeceği açıktır. Kapitalizmin ürettiği soykırım sistemleri, Türkiye ve Suriye'de açık seçik olarak kadınlara ve halklara ehvenişer dayatması içerisindedir. En kaba ifadeyle 'Ya benimsin ya da kara toprağın' felsefesi Kürt halkına dayatılan Türkleştirme, iradesini teslim alarak başkalaşıma uğratma ve kendisi olmaktan çıkarma olurken, kadına dayatılan politikalarla özdeştir. Kadının kendisi olmasının önüne geçilmek, kafeslere tıkmak, geleneksel rollerine mahkum edilmek ve en fazla erkeğin uzantısı, eki, tamamlayıcı olarak nesneleştirilmek istenmektedir. Bu en acımasız bir yaşam resmidir. Faşizm, bu siyasetle toplumsallaştırılmak istenmektedir. Kürt halkına dayatılan karılaştırmaya yanıt, özgür kadın çizgisinden gelmiş toplum, özgür kadın çizgisine karşılık vermiştir. Bunun siyasi alandaki yanıtı ehvenişerre mahkumiyet değil, kendi seçeneğini kendisi yaratan bir halk ve kadın gerçekliğidir.

Kapitalist sistem hırsızlık ve talan sistemi olarak kendisini savaşa dayalı olarak yapılandırıyor. Zaferini ilan ettiği yüzyılların ve ardından gelişen tarihsel sürenin kansız, savaşızsız, ölümsüz geçen günü neredeyse yok gibidir. Daha fazla kâr ve bunun gerektirdiği piyasa sahalarının yaratılması için ne gerekliyse yapmıştır. Bu uğurda yok edilen halklar, etnik ve inanç grupları çoktur. Kapitalizme uyum halkların ve bireylerin ancak kendilerine ihanet etmeleriyle mümkündür. Toplumsallığın ve değerlerin reddedilmesi, kolektif yapının ahlaki ve politik karakterinin yıkılarak yerine egemenlik sisteminin yapılandırılması şarttır. Bu nedenle kadının temsil ettiği toplumsal yapılar ve ilişkili biçimleriyle, halkların var oluş biçimleriyle özsel çelişki içerisinde olan kapitalist sistem sürekli bir savaş halini ya-

şar. Buna karşı öz savunmasını gerçekleştirebilen yapılar kendilerini yaşatabilir, ayakta tutabilirler. Öz savunma bu anlamda bir var olma biçimidir. Bunun en çarpıcı örneği, günümüz Ortadoğusunda yaşanmaktadır.

Özgür yaşam sağlam bir öz savunma sisteminin oluşturulmasından geçmektedir

Tarihsel sürecin biriktirdiği tüm gelişmeler ortaya saçılmış, modern askeri teknoloji ile oluşturulan ordular soykırım makinaları olarak devreye konulmuştur. Bu savaşın ilk hedefleri arasında kadınlar vardır. Sadece temsil ettiği kültürel toplum yapısına yönelik saldırılarla değil, fiziki olarak da kadınlar katledilmekte, tecavüzlerle iradesinin kırılması ve teslimiyet sağlanmaya çalışılmaktadır. Erkek egemen sistemin cinsel saldırılarla yaratmak istediği kadının aidiyet dünyasını parçalamak, kimlik-sizleştirmek, egemenlik kurarak amaçladığı mülkiyet sisteminin parçası haline getirmektedir. Kürt kadınlarının Şengal'de kaçırılarak modern köle pazarlarında satılması sistemin çirkin yüzü değil, özüdür. Tüm ifade ettiklerimizle şuna gelmek istiyoruz; özgür yaşam sağlam bir öz savunma sisteminin oluşturulmasından geçmektedir.

Kadınların öz savunması büyük bir umut kaynağıdır

Özgür kadın hareketi olarak öz savunma örgütlenmesinin çok yönlü geliştirildiğini belirtmek gerekir. Kadın ordulaşması bu anlamda dünya kadınlarına örnek teşkil eden çok önemli bir deneyimdir. Dünyada kadınların içinde yer aldığı ordular vardır. Belki de azımsanmayacak düzeydedir. Devrimci hareketler kadar ulusal kurtuluş hareketleri içerisinde de kadınlar hep var olmuştur. Ancak kadının kendi öz ideolojisine, örgütlenmesine dayalı ordulaşmayı geliştirmesi ilktir. Kadınların sadece dü-

şüncede, duyguda değil eylemde de kendini savunacak araçlara kavuşması büyük bir umut kaynağı olmuştur. Savaşan halk gerçekliği erkek orduları yaratarak değil, kadının da aktif olarak yer aldığı direniş ve savunma örgütlerinin oluşması ile açığa çıkmış, tüm toplumu derinden etkilemiş ve güven kaynağı olmuştur.

Günlük olarak savaştan kaynaklanan trajedilere yanıt oluşturmak ancak toplumunu, değerlerini güçlü savunabilmekle mümkündür. Kendi çocuklarını koruyamayan bir toplum ne kadar özgür olabilir ki? AKP'nin en son Kürt çocuklarını ailelerinden alarak devlet korumasına alma planına bile baksak Kürt toplumu üzerinde oynanmak istenen oyunu açık bir şekilde görmek, çözümlemek mümkün olacaktır. Çocuğunu koruyamayan bir ana-kadın ona nasıl bir yaşam vaadedebilir ki? Toplumundan koparılan çocuklar, kimliksizleştirilerek öz toplumunun karşısına çıkarılacaktır. Osmanlı tarihinde görülen bu uygulama ile çeşitli halklardan toplanan çocuklar yeniçeri ocaklarında devşirilmiş, kendi ana, baba, kardeşlerini tanımayan soy-suz bir kesim oluşturularak toplumlardan kesimler tarafından katledilmiştir. Bu trajediyi güncellemek isteyen AKP çetesine Kürt anaları nasıl cevap vermesin, karşısında örgütlenmesin ve savaşmasın ki? En sıcak, yakın bir örnek olarak bu siyaseti göz önüne koymadaki amacımız kadının kendisini savunmasının yolunun kendi toplumsallığını savunacak öz örgütlenmelerden geçtiğine çarpıcı bir yaklaşım sunmak içindir.

Bu anlamda Kürdistan Özgür Kadın Hareketi'nin örgütlemiş olduğu öz savunma örgütleri başta YJA-STAR olmak üzere önce kadında öz güven kaynağı olmuştur. Kadının özgürlük uğruna savaşa girmesi, düşünce ve duygu dünyası kadar bedeni ve cins kimliği üzerindeki tahakküm araçlarını parçalaması 'xwebûn' olmaya giden süreci başlatmıştır. Sadece örgütlenme değil toplumsal cinsiyetçiğin saldırılarına karşı özgün strateji ve taktiklerle mücadele etmek, çaresizliği kader olarak gören köle-kadın gerçekliğine darbe olmuştur. Kadınlar bu öz savunma gücüne güven duydukları başta dağlarda olmak üzere her alanda daha fazla katılım göstermiştir. Geline aşamada kadının öz savunma duruşu tüm toplumun savunması haline gelmiştir. Gerillacılık sanatında derinleşen kadınlar, halkların savaş sistemi olan gerillacılığı en yetkin ve başarılı örnekleriyle sergilemektedir. Hatta gerillacılıkta ortaya çıkan yanlış eğilimlere karşı duyarlılık ve hassasiyetiyle, disiplin ve düzenleme gücüyle, komünal yaşam kültürü ve çekim gücüyle, öngörü ve sezileriyle tedbir geliştirmektedir.

Bunun yanında özgürlüğe duyduğu büyük özlem ve temsil ettiği yoldaşlık çizgisiyle Zilan ve Sema'ların fedai çiz-

gisini yaşamsallaştırmaktadır. Rojava devriminde görüldüğü gibi YPJ öncülüğündeki öz savunma direnişi, toplumun tümünü direnişe çekmiştir. Erkek egemen sistemin geliştirdiği ordulardan farkı tüm dünya tarafından görülmüş, bu yönüyle çekim gücü olmuştur. Her halktan kadınlar ve erkekler bu savunma gücünün içinde yer almayı büyük onur görmüştür. Öz savunma direnişi halay tadında, genç kadınların yüzlerindeki sevinç ve gözlerindeki yarının umuduyla yürütülmüştür. Erkek ordularının soğukluğu, mekanikliği değil, acımasızlığı değil, özgür yaşam aşkı ve tutkusu tüm dünyayı büyülemiştir. İnsan değerlerinin düşürülüşünün karşı kutbu olarak toplumsal vicdan adına ne varsa kadının öz savunma durumunda bulunmuştur. Eksik akıl olarak görülen, hep aşağılanan kadın kültürü eksik değil, özel ve farklı bir zekaya sahip olduğunu ortaya koyduğu savaş ve savunma duruşuyla göstermiştir. Kirli erkek egemen aklın ürünü olan DAİŞ faşizmini alaşağı eden, ona gerçek yenilgiyi yaşatan kadın, özgürlük duruşunun öz savunma bilincidir.

Bakur'da gelişen özyönetim direnişlerinde de kadınların öncülüğünü yaptığı, toplumu direniş ve savunmanın içine çektiği açıktır. Kürt analarının ve genç kadınların kimlik ve özgürlük mücadelesinde öz savunma mevzilerinde yer alması çocukların, yaşlıların, erkeklerin hangi ölçülerle yaşadığının göstergesidir. Kadınlar özgür yaşama kararlılıklarını topluma biçim vererek geliştirmekte ve örgütlemektedir. Beğeni ölçüleri değişmiştir. Egemenine öykünen, başkalaşıma uğrayan, sistem zentisi içinde olarak halkına düşmanlık yapan değil, kendisi olmaya çalışarak toplumsal değerlerine sahip çıkan, bununla duygu ve düşüncelerini güzel kılan kabul edilmektedir. Hayranlık onadır. Öz savunma direnişi ölçüleri yükseltmekte daha anlamlı bir yaşam ve farkındalık gelişmektedir.

Elbette gerilla kadında sembolleşen öz savunma duruşu; 'Savaşan özgürleşir, özgürleşen güzelleşir, güzelleşen sevilir' öz deyişinde olduğu gibi doğru yaşam ölçülerini toplumda geliştirmektedir. Soykırım rejiminin katliam politikaları altında yaşamaktansa 'Ya direniş ya hiç' şiarı onurlu yaşam duruşudur.

Burada bazı karşıt argümanların geliştiğini biliyoruz. Kadının savaş sanatıyla ilgisinin olmayacağı, doğasının barışçıl olduğu, ellerinde silah değil güllerin olması gerektiği vb gibi uzayıp giden ideolojik söylem kadının soykırım saldırıları karşısında eli kolu bağlı beklemesini, kendisine biçilen kadere razı olmasını ve rollerini itiraz etmeden oynaması gerektiğini koşullamaktadır. Kadın ancak toplumuyla özgür olabilir. Toplumunu koruyamayan kadın, savunamayan kadın ne kadar güzel ve anlamlı bir yaşamı arzulasına hatta

kursa bile onu ayakta tutamayacaktır. Bu nedenle kadının öz savunmasını geliştirmesi kadına yönelik cinsiyetçi algıları parçalayacağı gibi gerçek saygı ve sevgiye giden yolu da açacaktır, açmaktadır.

Kadın kırımını bir yaşam kırımıdır

Kadına karşı geliştirilen saldırıların çok yönlü olduğunu tekrar tekrar belirtmemizin nedeni saldırıların yaşamın doğal bir parçası haline getirilmiş olmasıdır. Yaşam dışılık ve yaşama ihanet kadına yönelik saldırılarda en çarpıcı halini almaktadır. Yaşama dayatılan kölelik ve aşağılama kadınlara yönelmektedir. Kadın kırımını bir yaşam kırımıdır. Kapitalist modern sömürü sistemi, kadının köleleştirilmesi üzerinde inşa edilen uygarlık gerçekliğini derinleştirerek sürdürmektedir.

Bunun şöyle bir anlamı vardır: Avcı ve kurnaz erkek ele geçirme, tecavüz ve el koyma yöntemini günümüzde yeni araçlarla devam ettirmektedir. Kendisini farklı özgür ya da görece özgürlüğe tanımlaması bu gerçekliği değiştirmez sadece perdelemenin daha fazla olduğunu, yalan ve kandırmada uzmanlaştığını gösterir.

Bu anlamda kadına yönelik tecavüz kültürünün olağanlaşması sistemin en ahlaksız rejim olduğunu gösterir. Recm, cinsel istismar, fuhuş, kadın intiharları, kadın katliamları, devlet şiddeti, namus ve aşk söylemi ile oynanan mülkiyet ve cinayet oyunları, kadın bedeninin teşhiri, kadına saldırının meşru, doğal davranışa dönüştürülmesi ve daha fazla uzayıp giden kadın düşmanlığının örnekleri üzerine söylenecek şey Kürdistan Özgür Kadın Hareketi deneyiminde ortaya çıktığı gibi örgütlenme ve öz savunmanın gerekliliği olmaktadır.

Dünyanın her yerinde kadınlar bu saldırılar ve terör karşısında duyarlıdır. Milliyetçi-cinsiyetçi paradigma ile Türk toplumunu şekillendirmek için çok özel yöntemler geliştiren Türkiye'de bile Özgecan Aslan cinayeti sonrası ortaya çıkan tepki dikkat çekicidir. Ortadoğu'nun çeşitli merkezlerinde kadın örgütlenmeleri gelişmektedir. Avrupa kadın hareketlerinin geçmişinde önemli bir merkez olmasına rağmen gelinen noktada kadın sorununa marjinal ve sınırlı bakış açısını aşamamaktadır. Bu durum kazanılan haklardan değil, kadın kültürüne dayalı bir sistem inşasını merkezine alamamasındadır. Toplamda önemli gelişmeler yaşanmakla birlikte kadın örgütlerinin Dünya Kadın Konfederalizmine gidecek adımları atılmasında yetersizlikler vardır. Ortak hedefler belirleyerek birlikte hareket etme zayıftır. Oluşturulan tartışma platformları, konferans ve kongreler önemli olmakla birlikte politik mekanizmalara kavuşturulmaması ağırlığını

öğütlerinin her alanda yaygınlaştırılarak ortak bir mekanizmaya kavuşturulması kadının özgürlük sistemini oluşturması için önem taşımaktadır. Bugünden yarına gerçekleştirilecek kadar kolay olmayan bu hedef için ilk iş yerel örgütlerle her alanda dayanışma, kadın nerede olursa olsun sahip çıkma ve gündem oluşturma olabilmelidir.

Ancak kadınların özgürlük, eşitlik, adalet, barış ve ortak yaşam için örgütlenme ve mücadele araçlarına daha fazla ihtiyaçları olduğunu tekrar vurgulamak gerekir. Kadına dayatılan bireysel yaşam ve özgürlük söylemi ideolojik bir söylemdir ve özgürlüğe değil, daha fazla sisteme mahkumiyete yol açacaktır. Geleneksel toplumun uygarlık kültürü altında yaşam bir seçenek değildir. Toplumsal cinsiyetçiliğin hakimiyeti altında örülen toplum biçimlerinin oluşturduğu kadın yaratımlarından kurtulmak kadar bireysel özgürlük dayatmalarıyla yalnızlaşarak verili erkeğe ve sisteme mahkumiyet de seçenek değildir. Hakim paradigma hep bu ikilemi yaratır ve birini seçmeyi dayatır. Buna karşılık kadının kendi özgürlük seçeneğini yaratması gerçek çözümü olacaktır. Bu çözüm sadece kendisi için değil tüm insanlık toplumu için gerçek özgürlük umudu ve güzel yoludur.

2016 yılı faşizmle mücadele yılı olacaktır

2016 yılını başta Bakur ve Rojava'da yaşanan gelişmelerle oldukça yoğun ve kapsamlı geçecek olan bir mücadele süreci olarak görüyoruz. Ortadoğu'da yaşanan sistem mücadelesinde demokratik modernite sistemini kadınlar ve halklar olarak inşa edebilmek en genel hedefimiz oluyor. Küresel dünya sisteminin yapısal krizi, Ortadoğu'daki tüm yapıları parçalamıştır. En fazla 200 yıllık bir geçmişi olan bölgede oluşturulmuş ulus-devlet yapıları tüm meşruiyet ve egemenlik söylemlerine, devasa ordularına, haşmetli saray ve bürokrasilerine rağmen 'güm' diye düştü. Saddam'ın başı koparılmış heykeli bunun sembolik ifadesiydi. Gericî bölgesel ulus-devlet yapıları iflas etti. Sistemin sürdürülemezlik sınırında olduğunun en açık itirafı olan bu gelişmeler, halklar açısından trajik durumlara neden olsa da sistem arayışını güçlendirmiştir. Küresel sistemin sahipliğini yapan güçlerin buna seyirci kalmayacakları hatta yeni döneme uygun rejimlerin, işbirlikçi sistemlerin ve paylaşım savaşının tamamlanması için bu yıkıma destek bile verdikleri söylenebilir. Ancak bu durum fazla abartılırsa kapitalist sistem sanki kurtarıcıymış gibi bir yanılsamaya da götürebilir.

Oysa Ortadoğu'nun son 200 yıldır içinde debelendiği sorunların gerçek yaratıcı gücü bu modernitedir. Katliamların, kadın ve çocuk kırımının, asimilasyonların, yoksulluk ve açlığın! Bu anlamda şu anda iki çizgi gibi görünen savaş özünde demokratik toplum paradigması ile devletçi uygarlık ve erkek egemenliğine dayanan iktidarcı paradigma arasındadır. Öyle olmasaydı Kürt halkının özgürlük çıkışına ve kimliğine dayalı statü oluşumlarına duyarsız kalınabilir miydi? Türk devletinin şantajlarına boyun eğilir miydi? 40 milyonluk bir halk kimliksiz, dilsiz, adsız bırakılır mıydı? Bakur'da, Cizir'de bodrumlarda insanlar yakılırken insanlık sessiz kalır mıydı? Suriye'nin her hangi bir kentinde DAİŞ faşizminin yaptığını, kendi ülkesinde ve o toprakların gerçek sahiplerinin mekanlarını ateşe verirken, çocukları vururken, kadınları katlederken,

özgürlük savaşçıların cenazeleriyle oynarken, yaralı insanlar yardım bekledikleri halde onları terörize ederek işlediği insanlık suçunu örtbas etmeye çalışırken dünya sessiz kalır mıydı? Sistem bu suçun ortağıdır. Çünkü çıkarları için göz yummaktadır.

Demokratik bir Ortadoğu'nun gerçek kriteri Kürtlerin kendi özyönetim sistemlerini kurmalarından geçmektedir. Bir devlet talebi olmayan bu siyasi yaklaşıma verilen cevap en koyu faşizmle mücadeleye yılı olacaktır. Şimdiye kadar düşük yoğunluklu sürdürülmesi için çaba gösterilen savaşın, artık bu şekilde sürdürülemeyeceği açığa çıkmıştır. Zaten AKP çetesi, bu sınırları çoktan aşmıştır. Bu anlamda savaş öz savunma direnişleri temelinde büyümek, toplumun kendisini savunacak her türlü örgütlenmesini geliştirmesini sağlamak, kadın öncülüğünün temel görevi olacaktır. Bunun sadece Kürdistan'da değil, Ortadoğu genelinde ve elbette beraber yaşanan halklarla demokratik devrimci örgütlenmelerle birlikte geliştirilmesi gerekmektedir. Ortadoğulu kadınların faşizme geçit vermeyecek örgütlenmelerini geliştirme, bunun platformlarını oluşturma kararlılığımız tamdır. Bunun için başta Kürdistan'ın tüm parçalarında kadın örgütüllüğünü ve savunmasını geliştirme temelinde demokratik ulus inşası ve demokratik özerk yönetimlerin geliştirilmesi ile öncülük edilecektir. Rojava'da açığa çıkan özerk alanların korunmasında olduğu kadar toplumun demokratik toplum paradigması temelinde eğitilerek sistemini oluşturmasında da Kürt kadını sorumluluk almıştır.

Bu anlamda 2016 yılı Kadın Özgürlük Hareketinin öncülüğünde yürütülecek olan demokratik özgür yaşam mücadelesine tanıklık edecektir. Özgür Kadın Hareketi, Kürt toplumunu savunacak örgütlenmeleri geliştirecek, toplum serhildan ve özyönetim direnişleriyle demokratik ulusu inşa edecektir. Kadına yönelik toplumsal cinsiyetçiliğin yarattığı saldırılarla mücadele etmek kadar kendi toplumsal sistemini kurarak çözümünü gündemleştirecektir. Buna bölge halklarından kadınları da katılacak, Demokratik Ortadoğu Konfederalizmine giden yolu da ardına kadar açacaktır.

Bu temelde Önder Apo'ya verdiği başarı sözüne bağlı kalacaktır. Kürt sorununun demokratik özerklik temelinde çözümü Önder Apo'nun özgürlüğüne giden yolu da açacaktır. Bunun yanında Önder Apo'nun sağlığı ve güvenliği de Kürt halkı gibi tehdit ve tehlike altındadır. Kürt kadınları olarak 'Özgür Önderlikle' yaşama kararlılığımızı etkili eylemlerle gündemleştirme görevimiz vardır. Bunun için kadınlar olarak her yerde ve her an eylemsellik içinde olmak gerekmektedir.

Kadınlar olarak 'Kadınlar Özgürlüğü ve Önderliği İçin Eylemde' şiarıyla, devlet ve iktidar olarak kurumsallaşmış erkek egemen sisteme karşı, onun faşist saldırılarına ve kadın katliamlarına karşı 8 Mart eylemleri başta olmak üzere yıl boyunca alanlarda, barikatlarda, mevzilerde, dağlarda ve şehirlerde olacağız. Dağların derinlikleri ve yüceleri kadar mahallelerin dar sokakları ve binaların tepelerinde olacağız. Mücadelemizi belirli mekanlara sıkıştırmak isteyenlere karşı her yeri sürekli direniş alanına çevirerek başarılı olacağız. Sêvê, Pakize ve Fatma yoldaşlara adanan bu 8 Mart'ı, hesap sorma yılının başlangıcı yaparak zaferle sonuçlandırma kararlılığımız tamdır.

**Yaşasın Özgür Kadın Mücadelesi!
Biji PAJK ve PKK!
Biji Rêber APO!**

Halkların ortak mücadelesinde devrimsel adımlar:

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi-1982

Halkların Birleşik Devrimci Hareketi-2016

Kürdistan, Türkiye ve Ortadoğu'da kapitalist modernite güçleri ve bölge statükoculuğu çıkarları temelinde bölgeyi yeniden şekillendirmeye çalışırken, halkların devrimci güçleri de buna karşı direnişin yanında kendi alternatif sistemlerini inşa ediyor. Bunun için de kapitalist sisteme ve bölge gericiğine karşı ortak mücadele zemininde buluşarak yürütülecek mücadelenin ortak prensiplerini oluşturuyor. Medya Savunma Alanları'nda aylarca yapılan görüşme ve tartışmalar ardından halkların devrimci güçleri ulaştıkları ortak karar sonucunda 12 Mart 2016 tarihinde Halkların Birleşik Devrim Hareketi'nin kuruluşunu ilan etti.

Medya Savunma Alanları'nda Kürdistan ve Türkiye'den aralarında PKK'nin de olduğu 10 devrimci örgütün katılımıyla ilan edilen hareket, faşist AKP ve TC egemenlik sistemine karşı, silahlı mücadele de dahil her alanda ortak mücadeleyi öngörüyor. Yapılan ilanda devrimi yükseltmek için Halkların Birleşik Devrim Hareketi gibi bir güc birliğine ihtiyaç olduğu belirtilirken, hareketin temel mücadele ilkeleri de şöyle sıralandı:

1. Hareketimiz emperyalizme, kapitalizme, şovenizme, faşizme ve ırkçılığa karşı halklarımızın demokratik ve özgür geleceğini kazanmayı hedefler. Sistemle bütünleşen faşist AKP'nin toplumsal dayanaklarıyla birlikte halkın devrimci gücüyle yıkılmasını zorunlu görür.

2. AKP hükümeti toplumla birlikte doğayı da imha etmektedir. Kadına ve gençliğe düşmandır. İşçi sınıfı ve tüm emekçiler üzerinde sömürüyü ağırlaştırıp, kölelik koşullarını da-

ymaktadır. Tüm halk kesimleri üzerinde baskıcı ve katliamcıdır.

3. Halkların Birleşik Devrim Hareketi, AKP hükümeti ve TC burjuva devletinin saldırısı altındaki tüm bu güçleri eğitip örgütlemeye ve birleştirip mücadeleye seferber etmeyi esas alır.

4. Halkların Birleşik Devrim Hareketi, ekolojik ve kadın özgürlükçü toplum için, işçi sınıfı ve emekçilerin hak ve özgürlüklerinin elde edilmesi için, Türkiye'de halk iktidarını ve Kürdistan'da demokratik özyönetimleri kurarak halklarımızın özgür geleceğinin kazanılması için mücadele eder.

5. Halkların Birleşik Devrim Hareketi, faşizm ve gericiликтen zarar gören herkese başta kadınlar, gençler, işçiler ve emekçiler olmak üzere tüm ezilen halk kesimlerini özgürlük, demokrasi ve halkların kardeşliği için örgütlenmeye, birleşmeye ve mücadele etmeye çağırır."

12 Mart 1971 faşist askeri darbesinin 45'inci yıldönümünde ilan edilen Birleşik Devrim Hareketi akıllara 12 Eylül faşist darbesine karşı 1982 1 Haziran'ında ilan edilen Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesini getirdi. Hem bugün Türkiye'yi yöneten darbeci AKP-Erdoğan faşist yönetiminin 12 Eylül darbe yönetimini aratmayacak baskı, tutuklama, katliam rejimi hem de buna karşı halkların ortak mücadele ve devrimci ittifak ihtiyacı 34 yıl aradan sonra böyle bir ilanı gerekli kıldı.

34 yıl geçmesine rağmen şaşırtacak düzeyde benzerlikler taşıyan uygulamalar, tahliller ve bunun karşısında halkların ortak mücadele ihtiyacını ortaya koymak açısından Faşizme

Birleşik direniş cephesi yolu, faşist diktatörlüğü yıkmak ve halk iktidarına varıp Türkiye ve Kürdistan halklarını kurtuluşa götürmek için en kısa, en kolay ve proleter enternasyonalizmi ilkesine uygun olan tek ve zorunlu yoldur. Türkiye ve Kürdistan halkalarına karşı, devrimci görevleri yerine getirmenin biricik yoludur.

Karşı Birleşik Direniş Cephesi'ne ilişkin PKK'nin hazırladığı öneri metni ve Cephenin ilan bildirisini hem hafıza tazelemek hem de kapitalist sistem, faşizm ve gericiğe karşı devrimci, enternasyonalist ortak mücadelenin halkların kurtuluşu ve özgürlüğü için her zaman temel bir ihtiyaç olduğunu ortaya koyması açısından tekrardan yayınlamayı Serxwebûn olarak uygun gördük. Bu çerçevede 1982'de Serxwebûn Özel sayısı olarak basılan PKK'nin Cephe oluşumuna ilişkin 'Faşizme Karşı Mücadelede Birleşik Cephe Üzerine' adlı broşürden bir derleme hazırladık. Bu derleme ile birlikte FKBDC'nin kuruluş bildirisi ve 12 Mart 2016'da Medya Savunma Alanları'nda ilan edilen Halkların Birleşik Devrimci Hareketi Bildirisi'ni bu tarihsel adımların önemini anlaşılmasını pekiştireceğini düşünerek sizelere sunuyoruz:

Soruna yaklaşım nasıl olmalı?

"12 Eylül askeri faşist darbesi ile Kürdistan ve Türkiye halklarına, devrimcilerine karşı açık bir karşı devrimci savaş başlatan işbirlikçi tekeldi Türk burjuvazisi, uluslararası planda ABD Emperyalizm ve bölge gericiğinin tam desteğinde, faşizmi her alanda adım adım kurumlaştırmaktadır.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi ile Türkiye Devrimci Demokratik Hareketini ezerek, ülkelerimizi emperyalizm ve bölge gericiğinin çıkarlarının savunulmasında ve sosyalist güçler ile ulusal kurtuluş hareketlerine karşı bir saldırı üssü durumuna getirmeye çalışan işbirlikçi tekeldi Türk burjuvazisine karşı; iki ülke Devrimci Hareketinin ittifakı temelinde, tüm anti-faşist güçlerin birliğini yaratarak, demokratik halk iktidarını hedefleyen bir mücadele ile Türkiye ve Kürdistan'ı, bölge ve dünya devrimlerinin sağlam bir üssü haline getirmek kaçınılmaz bir görev, dönemin bu ülke devrimci ve demokratik hareketlerinin önüne dayattığı kesin bir hüküm haline gelmiştir.

Birlik mücadelesinin bu kadar tarihsel bir anlam ve önem kazandığı günümüzde. PKK olarak biz, Anti-Faşist Birleşik Cephe sorunda doğru bir yaklaşım oluşturup pratik adımlar atma asli göreviyle karşı karşıya bulunan Türkiye devrimcilerinin bu görevi yerine getirmemeleri, hatta basit iddia ve ithamlarla, seviyeli olmayan yaklaşımlarla, sorunun önemini ve ciddiyetini gögölemeleri Kürt küçük-burjuva reformistlerinin ise bu konuda bütünüyle Türkiye'deki hareketlere tabi kalmaları nedenleriyle, halklara karşı duyduğumuz yüksek sorumluluğun gereğini yerine getirerek Anti-faşist Birleşik Cephe konusundaki görüşlerimizi ve program önerimizi tüm devrimci ve demokratların tartışmasına sunuyoruz.

PKK; Türkiye ve Kürdistan devrimci ve demokratik hareketlerinin programsızlıkları ve perspektifsizlikleri nedeniyle, bu güne kadar içine girdikleri çelişkilili ve yüzeysel yaklaşımlarının, politik bir gelişmeye yol açmayan, aksine gelişmenin önünde engel haline gelen anti-faşist birlik konusundaki tutumlarının önüne bir set çekmek, Faşizme Karşı Birleşik Cephe sorununun dayandığı tarihsel, toplumsal ve siyasal nedenleri, bilimsel bir yak-

laşım ile aydınlatmak, bu konudaki yanlış eğilimlerin, hataların ve farklı sınıfların sorun karşısındaki tutumlarının nedenlerini ortaya koymak, seviyeli bir müdahale ile Türkiye ve Kürdistanlı devrimci ve demokratik hareketlere bu konuda bir perspektif ve program kazandırmak, Faşizme Karşı Birleşik Cephe sorununu sosyal pratiğimizin ihtiyaçlarına cevap veren somut siyasal görevlere indirgemek için hazırlamış ve tartışmaya sunmuştur.

Başka yerlerde incelenen, Türkiye'de faşizmin gelişimi, dış bağlantıları, iç ekonomik ve sosyal temelleri ve geleceği konularını incelemeyen biz, burada kurumlaştırılmak istenen faşizme karşı halkların devrimci-demokratik alternatifinin çıkarılması, devrimci direniş temelinde Türkiye ve Kürdistan halklarının birleşik mücadele cephesinin yaratılması konularına açıklık getirmeye çalışacağız ve bunun dayandığı temel sorunları inceleyip, engel teşkil eden hataları ve yanlış yaklaşımları eleştireceğiz.

Faşizme karşı direniş mücadelesinin özüne, bu mücadelede halkların birleşik cephesinin yaratılmasına doğru yaklaşım nasıldır?

Her şeyden önce şunu açık ve kesin olarak belirtelim ki, Türkiye'de faşizme karşı direniş ve faşizmi yenme sorunu, bir devrim sorunu olup, devrimin temel sorunlarını irdelemeyi, onlara açıklık getirmeyi içerir. Bu sorunlar da esas olarak, Türkiye'de devlet ve demokratik devrim sorunu, ulusal sorun ya da Kürdistan halkının ulusal demokratik devrim sorunu birbirleriyle stratejik ilişkileri bulunan bu iki devrim arasındaki ilişki ve bu iki devrimci gücün halkların çıkarları doğrultusunda, ortak hedefe yönelik iktidar savaşımında birleşik mücadelesinin yaratılmasıdır.

Faşizme karşı halkların birleşik direniş mücadelesi, ancak en geniş halk güçlerini kapsayan bir anti-faşist birleşik cephe ile yaratılabilir. Böyle bir cephe, faşizmi yenmeyi, Türkiye ve Kürdistan halklarının devrimci-demokratik iktidarını kurmayı amaçlamalıdır. Bu doğrultuda açık bir siyasal programa dayanmalı en geniş halk güçlerini birleştirmeli, örgütlemeli ve mücadeleye seferber etmeli, her alanda ve her biçimde örgütlenmelidir. Belli bir strateji doğrultusunda, her dönemde gerekli olan mücadele taktiklerini bulup, pratikte uygulamalıdır. Faşizmi yenmenin ve halkların iktidar sorununu çözümlenmenin en kısa ve en doğru biricik yolu, direniş temelinde, bir siyasal program etrafında birleşen, halka önderlik edebilecek güçlü örgütleri olan, belli bir stratejisi ve taktiği bulunan bir anti-faşist birleşik cephe örgütlemeye yoludur.

Türk ve Kürt halklarının ortak mücadele koşulları doğmuştur

Bu konuyu açıklayabilmek için, Türk kapitalizminin yaşaması ve yıkılması açısından Kürdistan'ın önemi, Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar geçen süreçte iki halkın ortak mücadele edebilmelerinin objektif ve subjektif koşullarının durumu konularını incelemek gerekmektedir.

Eğer Türkiye'de kapitalizm, büyük sorunlarla karşılaşmadan gelişebilmişse, bunun

en önemli nedenlerinden biri, bu kapitalist gelişme için Kürdistan'ın giderek bir sömürge haline getirilmiş olmasıdır. Eğer Türk burjuvazisi, emperyalizme bağımlı tekeli kapitalist yapıyı günümüzde hala sürdürülebiliyorsa, bunun önemli bir nedeni, yine kendi kapitalizmi için Kürdistan'ı tam bir yağma ve talan alanı haline tutmasıdır.

Kürdistan bir sömürge alanı olarak tutuldukça, Kürdistan'ın yeraltı ve yerüstü zenginlikleri Türk kapitalizminin emrine direnmesiz teslim edildiğince, Kürdistan'ın bol ve ucuz emek gücü, Avrupa'dan Ortadoğu'ya kadar çeşitli ülkelerde ve İstanbul, Ankara, İzmir, Adana gibi metropol kentlerinde Türk burjuvazisinin çıkarı doğrultusunda çok ucuza satılan bir emek gücü halinde kaldıkça, Türk halkının, böyle bir kapitalizmin baskı ve sömürsünden kurtulması son derece zordur.

Türk kapitalizmini günümüze kadar rahatlatan, onun sorunlardan kurtulmasını ve sorunlarının devrime yol açmasını sağlayan, Kürdistan'daki bu sömürü durumudur. Eğer Kürdistan, Türk burjuvazisi için böyle bir konum olmaktan çıkarsa, tersine Türk burjuvazisinin her türlü sömürgeciliğine karşı savaşan bir duruma ulaşırsa, direnen bir bölge, bir savaşım cephesi haline gelirse, Türk burjuvazisinin çok kısa sürede devrilmesi hiç de zor olmayacaktır. Kürdistan, Türk burjuvazisini ekonomiden politikaya kadar besleyen bir kaynak olmaktan çıkarsa, Türk burjuvazisinin mezara gönderilmesi son derece kolaylaşacaktır.

Türk ve Kürt halklarının ortak mücadelesinin objektif koşulları

Nasıl ki Cumhuriyetin kuruluşuna Kürdistan'ın teslimiyetçi yapısı ve Türk kapitalizminin gelişmesine Kürdistan'ın sömürgeleşmesi olanak hazırlamış ve böylece Türk burjuvazisinin ömrünü uzatmışsa, buna karşılık, çok güçlü bir biçimde ayağa kalkacak bir Kürdistan, Türkiye'deki sınıf mücadelesinin çok hızlı bir biçimde doruğa varmasına yol açabilecek, Türk ve Kürt halklarının ortak vuruşu Türk burjuvazisini kısa sürede yıkıma götürecektir.

Türk burjuvazisinin yaşaması ve bu burjuvaziyi yıkma mücadelesi açısından Kürdistan'ın önemini böyle kısaca belirledikten sonra, Türk burjuvazisinin egemenliğine karşı Türk ve Kürt halklarının ortak mücadele edebilmelerinin objektif koşullarını inceleyelim:

Türk burjuva Cumhuriyeti'nin kuruluş döneminde, 1919-1925 yılları arasında, Türk halkıyla Kürt halkının iktidar için ortak savaşımının objektif koşulları yoktu. Çünkü, Türkiye'de, gelişen yabancı işgale karşı bir ulusal kurtuluş mücadelesi söz konusuydu ve Türk ulusunun önderliğini ele geçirmiş olan Türk burjuvazisi, ulusal sorundan da yararlanarak Türk işçi ve köylülerini kendi yönetiminde ve baskı altında tutabiliyordu. Çünkü, Kürdistan'da ağır feodal yapı egemenliğini sürdürüyordu ve Kürt feodalleri, şeyhleri ve aşiret reisleri, Kürt köylülerini, feodalizmin karanlıklarından yararlanarak kendi egemenlikleri altında tutabiliyorlardı. Ve bu iki güç, Türk burjuvazisi ve toprak ağalarıyla Kürt hakim sınıfları, Türk burjuvazisi önderliğinde ittifak yaparak, Türk ve Kürt halkları üzerinde amansız baskı ve sömürü uyguluyorlardı. Kürt halkı, kendi çıkarlarına sahip çıkabilecek konumda hiç değildi; ve kendi çıkarlarına sahip çıkmak isteyen Türk işçi sınıfının bu hareketi daha nüve iken ezilerek burjuvazi tarafından baskı altına alınmıştı.

Türk kapitalizminin gelişme döneminde, 1925-1945 yılları arasında, yine iki halkın iktidar için ortak savaşımının objektif koşulları yoktu. Çünkü, Türk kapitalizmi gelişme dönemini yaşıyor, devletçilik yöntemiyle güçlü bir kapitalizm yaratılmaya çalışılıyordu. Türk toplumu yeni bir sürece girmiş, burjuvalaşma yolunda ilerliyordu; toprak ağalarıyla sıkı bir ittifak kuran ve kendi içinde ayrışması çok sınırlı olan Türk burjuvazisi, klasik burjuva demokrasisinin zerrisini bile uygulamıyor, tamamen anti-demokratik uygulamalarla Türk işçi ve köylülerini ağır baskı ve sömürü altında tutuyordu; gelişmesi zayıf olan Türk işçi sınıfı, bu ağır baskı altında kendi çıkarlarına sahip çıkamıyor ve köylülükle ittifak kuramıyordu. Çünkü, Kürdistan'da geri feodal yapı hala yaşıyor, bu yapı altında Kürt köylülüğü kendi sınıfsal ve ulusal taleplerine sahip çıkamıyor, egemen olan Kürt feodalleri, şeyhleri ve aşiret reisleri kendi çıkarlarını korumak için Türk burjuvazisine karşı direnmiyor ve bu direnmede halkın ulusal taleplerini kullanarak ulusal sorunu kendi çıkarlarının aleti haline getiriyordu. Kürdistan'da egemenliğini geliştirmek isteyen Türk burjuvazisiyle, eski çıkarlarını korumak isteyen Kürt hakim sınıfları ve yabancı egemenlikten zarar gören Kürt halkı arasında süren bu çatışmalarda halkın tam bir boşazlanması söz konusuydu.

Türk kapitalizminin büyüme sürecini yaşadığı 1945-1960 döneminde, Türkiye'de gelişmeye başlayan yeni sömürgecilik altında burjuvazi kendi içinde çeşitli kesimlere ayrılıyor, toprak ağaları toprak kapitalistleri haline geliyor, Türk işçi ve köylüleri bu gelişme döneminde de ağır baskı ve sömürü altında tutulu-

reci hızlanan Türk kapitalizmi, toplumda oynayacağı rolü oynamış ve artık devrimle değiştirilmesi gereken bir yapı haline gelmiştir. Ekonomide ve devlette işbirlikçi tekeli burjuvazinin egemenliğini kurduğu ve bu sınıfın da sürekli faşizme eğilimli olduğu bu dönemde, Türkiye'de demokrasi sorununun sosyal muhtevası genişlemiş, yeni sömürgecilik koşullarında küçük burjuva radikalizminin de demokrasi mücadelesine önderlik etme koşulları kalmamış, Türkiye'de demokrasi sorunu bir demokratik halk devrimi sorunu haline gelmiş ve bu devrime ancak işçi sınıfının önderlik edebileceği ve halk demokrasisi mücadelesini sonuna kadar götürebileceği açıkça ortaya çıkmıştır.

Aynı şekilde, Kürdistan'da 1960'tan sonra gelişen sömürgeci Türk kapitalizmi oynayacağı rolü oynamış ve devrimle yıkılması gereken bir yapı haline gelmiştir. Bu kapitalist gelişme ortamında, ulusal ihanet ve teslimiyet temelinde Türk burjuva yapısı içinde eriyen Kürt hakim sınıflarının bu olumsuz rollerine karşılık, toplumda modern sınıf ve tabakalar ortaya çıkmış, çeşitli tarihi ve somut nedenlerden dolayı ulusal kurtuluş sorununa ne ilkel milliyetçiliğin ve nede reformist küçük burjuva milliyetçiliğinin önderlik etme koşulları kalmamış, Kürdistan ulusal demokratik devrimine önderlik etme sorunu proletaryanın bir görevi haline gelmiştir.

Türkiye'de gelişen yeni sömürgecilik, hem Türkiye'de demokrasi savaşımını bu duruma getirmiş, hem de Kürdistan'da ulusal demokratik devrimin objektif temellerini bu biçimde hazırlamıştır. Bir yandan Türkiye'de Türk burjuvazisi ile Türk emekçileri arasındaki çelişki sürekli

karşı, Türkiye Devrimci Demokratik Hareketi'yle, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin, bu iki önemli gücün ortak saldırısının objektif temelleri oluşmuştur.

1960'lardan itibaren, gelişen bu objektif temele bağlı olarak subjektif planda da belli gelişmeler olmuş, Türkiye ve Kürdistan'da değişik halk güçlerinin çeşitli temsilcileri ortaya çıkmıştır.

1970 başlarında, örgütlenmede bazı ileri çabalar olmuşsa da, 12 Mart faşist darbesiyle bu güçler dağıtılmışlardır. Özellikle 1973'lerden sonra, Türkiye ve Kürdistan'da çeşitli sınıf ve tabakalar adına örgütlenme çalışmaları, iyice hız kazanmıştır. Eskiden kalanlarıyla ve yeni oluşanlarıyla birlikte bu süreçte çok sayıda görüş, grup ve örgüt ortaya çıkmasına rağmen, bir çok nedenden ötürü Türkiye ve Kürdistan halklarının birleşik mücadelesi bir türlü yaratılamamıştır.

Olumsuzluğun en çok kaynaklandığı Türkiye cephesi açısından, bu nedenlerin en başında, bir türlü işçi sınıfının öncü partisinin yaratılamaması gelir. Çok sayıda ideolojik ve politik eğilim ve örgüt ortaya çıkmasına rağmen, bunlar sınıf temelinde yeterince oturmamıştır. Sözde bu hareketlerin tümü proletarya adına hareket etmişse de, gerçekte büyük çoğunluğunun üzerinde küçük burjuva eğilim ana etkeni oluşturmuştur. Türkiye koşullarında gerçek halk demokrasisi savaşımının öncüsü ancak proletarya olabileceğinden, çoğunluğu küçük burjuva hareketlerden oluşan ve devrimcilerin de proletaryanın örgütlü önderliğini yeterince gerçekleştirmediği bir biçimde bulunan Türkiye devrimci demokratik savaşımı, bu nedenlerden dolayı yap-

tımdan inkar edilmiş ya da basit biçimlerde geçirilmeye çalışılmış, tekeli burjuvazinin iktidarını devrimle yıkmak ve demokratik halk diktatörlüğünü kurmak mücadelesinde Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesinin belirgin rolü bir türlü kavranamamıştır. Çoğunlukla hareketlerin, bu dönemde ideolojik ve politik şekillenme sürecini yaşamaları ve birbirleriyle yarış içinde olmaları da ittifak yapılmamasının bir nedeni olmuştur. Bütün bunların sonucunda, Türkiye'de halk demokrasisi güçleri bölük pörçük kalmış, Türk halkının devrimci demokratik mücadele cephesi yaratılamamış ve yine Türk halkının iktidar savaşımında en güçlü müttefiki olan Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesiyle gereken bağı kurulamamıştır. Türkiye devrimci demokratik güçleri, hata ve eksikliklerden kaynaklanan bu durumlarının faturasını, bir defa 12 Mart rejimi karşısında ağır kayıplar vererek ödedikleri gibi, aynı yapılarını ve eksikliklerini ciddi bir biçimde aşamayarak, ikinci defa da 12 Eylül rejimi karşısında gereken direnişi ortaya koyamayıp yine ağır kayıplarla ödemişlerdir.

Kürdistan cephesi açısından ise bu nedenlerin başında, proletaryanın öncü hareketinin yeni doğan bir güç olması ve Kürdistan ulusal hareketi içinde reformist küçük burjuva milliyetçiliğinin etkin olması gelir. Bir yandan Türkiye'deki revizyonist ve reformist hareketlerle, diğer yandan Kürdistan'ın diğer parçalarındaki ilkel milliyetçilikle ilişki içinde bulunan küçük burjuva hareketler, dar milliyetçi ve reformist anlayışa sahip olduklarından, Kürdistan ulusal sorununu bir devrim sorunu olarak ele almamışlar ve Kürdistan'daki ulusal devrimci potansiyeli, Türk burjuva iktidarının devrimle devrilmesi mücadelesinin temel güçlerinden biri haline getirmemişlerdir. Ayrıca Kürdistan ulusal hareketinde proletarya önderliğinin gelişmemesi için ciddi engellemeler yapmışlardır. 1973'ten sonra doğan ve 1978'den sonra gelişen Kürdistan proletaryasının öncü hareketi, doğru bir yaklaşıma sahip olmasına rağmen, içerden reformist milliyetçi engellemeler ve dışardan ağır düşman saldırılarıyla karşılaşmış, bu koşullarda gösterebildiği çabalar ise o olumsuz ortamda yeterli sonuç vermemiştir.

Objektif temel zorlamasına rağmen daha önceleri yaratılamamış olan iki halkın birleşik devrimci mücadelesinin yaratılması, 12 Eylül faşist yönetiminin dayatmaları karşısında çok önemli ve acil bir sorun haline almıştır.

Bu objektif durum, giderek devrimci demokratik halk diktatörlüğünün Türkiye'de gerçekleşmesine ve bu temelde ulusal sorunun devrimci bir tarzda çözümlenmesine varacak olan subjektif koşulların, iki halkın ortak mücadelesinin yaratılmasını adeta zorunlu kılmaktadır. Türkiye'de iktidar sorununun bu biçimde çözümlenmesi, yalnızca proleter enter-nasyonalizmi ilkesinin pratikte uygulanması açısından değil, aynı zamanda iktidar meselesinin en kolay ve en doğru çözüm yolu olması açısından da zorunludur.

Bu zorunluluk tüm devrimci demokratik güçleri, geçmişte varolan ve hala da varlığını sürdüren yukarıda belirlediğimiz hata ve eksikliklerini hızla ortadan kaldırmaya davet etmektedir. Proletaryaya ve halklara karşı biraz sorumluluk duyan güçler, eski durumun sürüp gitmesini asla kabul edemezler. Türkiye'nin devrimci demokratik güçleri, büyük bir sorumluluk ve ciddiyetle mevcut hata ve eksikliklerinin üzerine gitmeli, proletarya

1981 yılı sonlarında önemli politik ilişkiler geliştirilmiş, ve ulusal kurtuluş mücadelemiz politik bir atılım yapma noktasına ulaşmıştır.

Her şeyden önce, yapılan teorik çalışma doğrultusunda Türkiye'nin devrimci-demokratik gurup ve örgütleriyle ilişki içine girilmiş, Partimizin etkin katılımıyla, dokuz gurup ve örgütün yer aldığı FKBDC kurulmuştur.

yordu. Kürdistan'da ise Türk burjuvazisinin askeri ve siyasi egemenliği gelişmiş, ekonomik sömürgeciliğin gelişmesine elverişli ortam yaratılmıştı. Güçleri iyice ezilen Kürt hakim sınıfları, Türk burjuvazisinin uşakları olmaya hazır hale getirilmiş, katliamlardan geçirilen Kürt halkı iyice sindirilmişti. Türkiye'de yeni sömürgecilik ilişkilerinin geliştiği ve Kürdistan'da kapitalizmin cılız bir biçimde daha yeni gelişmeye başladığı bu dönemde, Türk ve Kürt halklarının iktidar için ortak mücadelelerinin objektif koşulları henüz yeni gelişmeye başlamıştı ve yetersiz bir konumdaydı.

Türkiye'de emperyalizmin yeni sömürgeciliğinin egemen olduğu, Türk kapitalizminin emperyalizme bağımlılık altında tekelleştiği ve Türk sömürgeci kapitalizminin Kürdistan'da geliştiği 1960'tan sonraki dönemde, Türk ve Kürt halklarının iktidar için ortak savaşımının objektif koşulları gelişti.

1960'lardan sonra tekelleşen ve 1970'ten sonra çürüme ve dağılma sü-

gelişip günümüzde doruk noktasına ulaşırken, diğer yandan Kürdistan'da, Türk burjuvazisi ve onunla kader birliği eden Kürt feodal kompradorlarıyla Kürt emekçileri arasındaki hem ulusal ve hem de sınıfsal düzeydeki çelişki derinleşip günümüzde en uç noktaya varmıştır.

Artık Türkiye'de gelişen bir kapitalizm değil, çürüme içinde olan bir kapitalizm söz konusudur. Bu kapitalizmi, Türkiye'de demokratik halk devrimi güçlerinin savaşımıyla, Kürdistan'da ulusal demokratik devrim güçlerinin savaşımıyla yıkıma götürecektir. Bu yıkımı zorla engellemek isteyen 12 Eylül faşist rejimine karşı, onu devrimle yıkıp iktidara gidebilmek için, Türk ve Kürt halklarının, objektif temelleri gelişen Türkiye'de demokratik halk cephesiyle Kürdistan'da ulusal kurtuluş cephesinin anti faşist birleşik savaşımının objektif koşulları doğmuştur. Emperyalizmle işbirliği içinde Türkiye ve Kürdistan halkları üzerinde amansız baskı ve sömürü uygulayan 12 Eylül faşist diktatörlüğüne karşı, ortak hedefe

masını gereken çok güçlü atılımı yeterince yapamamıştır. Bu hareketlerin büyük çoğunluğu küçük burjuvazinin çıkarı doğrultusunda hareket etmiş, devrimci doğrultuda mücadele edenler ise ideolojik, politik ve örgütsel alanda önemli hata ve eksiklikleri bünyelerinde taşımışlardır. İşçi sınıfı hareketi içinde revizyonizm, demokrasi mücadelesi içinde reformizm ve siyasal bir temele dayanmayan ve bunun yaratılmasına hizmet etmeyen şiddet yöntemleri varlığını sürdürmüş bunların etkisi tümüyle kırılmamıştır. Reformist ve revizyonistler devlet, demokrasi ve devrim konularını sürekli çarpıtıp bulanıklaştırırken, meseleye doğru bir yaklaşım içinde bulunan devrimciler de yeterli teorik çözümler getirememişlerdir. Proletaryanın örgütlü önderliği yeterince geliştirilip mücadele içinde gerçekleştirilemediğinden, devrimci demokratik savaşımında doğru ittifak ve cephe politikası izlenmemiştir. Genel olarak sosyal şoven anlayış hakimiyetini sürdürmüş, Kürdistan ulusal sorunu ya

buñlardan bir biçimini diğërinin önüne engel olarak koymak, sanki bunlar zıtmiş ve birbirlerini engelliyorlarmış gibi görmek, meseleyi reformist ve revizyonist bir biçimde ele almak, doğru devrimci anlayıştan yoksunluğu ifade eder.

Mevcut siyasal programı böyle bir temel mücadele yöntemiyle pratiğe geçirebilmek için birleşik cephe, bu yöntemlere uygun olarak toplumun her alanında örgütlenmek zorundadır. Kendi siyasal ve askeri zorunu uygulayacak, diğer mücadelesini yürütecek, devrim mücadelesini örgütleyip yönetecek komitelerini, kitle güçlerini, birliklerini, konseylerini ve ordusunu yaratmalıdır.

Birleşik cephe örgütlenmesi, rastgele seçilen ve başka alternatifleri de olabilen bir yöntem değil, biricik doğru yöntemdir. Doğru belirlenen siyasal program, aynı şekilde kendi örgüt biçimini de tayin eder. Ve mevcut siyasal amaçlar göz önüne getirilirse, bunların biçim olarak iki halkın öz ekonomik ve politik çıkarlarının somut ifadesi olan bir birleşik cepheyi gerekli kıldığı, yine iki halkın önder gücü olarak işçi sınıfının, başta köylülük olmak üzere çıkarları tekeli burjuvazi ile çelişen diğer tüm sınıf ve tabakalarla kuracakları ittifakların en somut ifadesinin birleşik cephe olacağı açıktır. Tek parti veya grubun örgütlenmesinin, Türkiye'de siyasal iktidar so-

rununu çözebileceğini söylemek gerçeklerle alay etmek, açıkça devrim meselesini inkar etmektir. Faşizme karşı direnmeyi iktidar sorununun çözümü için temel alan güçler açısından birleşik bir cephe halinde bir araya gelmekten başka doğru bir yol yoktur.

Şüphesiz çeşitli ideolojik ve politik hatalar, cephe konusunda önemli engeller oluşturmaktadır. Gerek faşizm meselesinin tahlil edilmesinde, gerekse 12 Eylül faşist yönetiminin değerlendirilmesinde farklı anlayışlar, hatta bunu faşist olarak değerlendirmeyen farklı görüşler olabilecektir. Bu konuda anlayış farklılıklarına bağlı olarak çeşitli siyasal hatalar yapılabilecek, özellikle reformist ve revizyonistler çarpıtmalarıyla gerçeği örtbas etmeye çalışabileceklerdir. Ayrıca çeşitli grupların değişik ideolojilerinin olması, yine farklılıkların açıkça ortaya çıkacağını göstermektedir. Ama bütün bu farklılıklar, birleşik cephe önünde bir engel olarak ortaya konulamaz. Anti-faşist cephe esprisi içinde olmak demek, bu farklılıkların bilincinde olmak, çeşitli hata ve eksikliklerden kaynaklanan farklılıkların zaman içinde ortadan kalkabileceğini, ama değişik sınıf temellerinden kaynaklananların ise ortadan kalkmayacağını bilmek, tüm bunların bilincinde olarak ortak amaçlar etrafında birleşebilmek demektir.

Bu ortak platformda, Kürdistan hal-

kının kendi öz ulusal demokratik çıkarlarından taviz vermesi mümkün olmayacağı gibi, Türk halkının da, proletarya önderliğinde sağlanabilecek olan halk demokrasisi çıkarınlarından, demokratik halk devriminden, sosyal demokrasi küçük burjuva reformizmi gibi çeşitli anlayışlara taviz vermesi söz konusu edilemez. Temel çıkarlardan ve devrimden taviz verilmemesi esası üzerinde, diğer çeşitli konularda tavizler verilerek uzlaşmalar yapılabilir. Çeşitli örgütlerin geçmişteki hata ve eksikliklerini varsayıp bunların uzun bir süreçle ortadan kalkmasını beklemek, veya, değişik sınıfsal temelden kaynaklanan ideolojik ve politik farklılıkların ortadan kalkmasını beklemek gibi 'nedenler' gösterilerek birleşik cephenin yaratılmasını engelleyici bir tutum içine girilemez.

Cephe, ideolojik, politik ve örgütsel bir birlik değildir. Böyle bir yaklaşımı cephe meselesinin önüne çıkarmak, cephe örgütlenmesinden hiç bir şey anlamamak demektir. Zaten cephe sorunu, ideolojik ve politik farklılıklar olduğu için ortaya çıkar. Anti-faşist birleşik direniş cephesi yaratılması sorunu, Türkiye'deki devrimci güçlerin geçmişlerinde önemli hata ve eksikliklerin olmasından dolayı, Türkiye'de iktidar sorununun çözülmesinde halkların varlığından ötürü, yine her iki halk içinde çıkarları devrimde olan farklı sınıf ve tabakaların varlığı

nedeni ile ortaya çıkmaktadır, yoksa bunların inkarından değil.

Özellikle çeşitli güçler, meseleyi tersinden ele alıyorlar. Hataların, eksiklik, yanlışlık ve çeşitli farklılıkların devrim önünde bir engel teşkil etmemesi için, cephe tipinde örgütlenmenin bir çözüm olduğunu anlamıyorlar. Bundan dolayı cephe modelinin iktidara gitmenin biricik yolu olduğunu kavramıyorlar. Tersine cephe deyince, ön şart olarak kendi ideolojik, politik yaklaşımlarını herkese kabul ettirmek istiyorlar. Sorunu böyle ortaya koymak, belli bir sınıf temeli olan kendi ideolojik ve politik yaklaşımını diğer örgütlere kabul ettirmek demek, onlardan ideolojik, politik, örgütsel birlik istemek demektir ki, bu da cephenin reddidir. Diğer yandan, hata ve eksikliklerin hemen ortadan kaldırılmasını talep etmek, diğer örgütlerin varlığını yadsımak demektir ki, bu da özünde cepheyi reddetmenin başka bir biçimidir.

Cephe tipi örgütlenmeyi, çeşitli güç ve eylem birlikleriyle de karıştırmamak gerekir. Cephe, iktidara yürümenin bir aracı ve bir yönetim organıdır; yoksa bazı eylemleri gerçekleştiren şekilsiz bir birlik değildir. Bazı eylemler etrafında bir araya gelmekle iktidara yürünemeyeceği ve mücadeleye fazla bir yol kat ettirilemeyeceği açıktır. Cephe sorunu önüne öncelikle bunu koymak veya

faşist yönetime karşı bazı reformist talepler için mücadeleyi öne çıkarmak, cephe meselesini engellemenin değişik biçimleridir. Cunta şartlarında bazı reformist talepler için güç birliği yapılabilir, ama bunlar, cephe çalışmalarına bağlantılı olarak, onu gerçekleştirmeye hizmet edici bir tarzda ele alınırsa değer kazanırlar.

Somut olarak birleşik cephe örgütlenmesi, hayatın her alanında, özellikle Türkiye ve Kürdistan somutunda kendi direniş komitelerini yaratmak zorundadır. Genelde bir cephe merkezine ve Türkiye ile Kürdistan'ın her alanında cephe komitelerine gereksinme olduğu gibi, dışarıda da Avrupa ve Ortadoğu başta olmak üzere çeşitli ülkelerde komitelere ihtiyaç vardır ve her alanda ortak savaşım örgütleri kurmak mümkündür.

Çeşitli örgütlerin ortak komitelerdeki temsili, ayrıntıda olan bir meseledir. Önemli olan yöntem olarak birleşik direniş komitelerinin teşkilini kabul etmek, bu konuda merkezden mahalli komitelere, iç alanlardan dış alanlara kadar faşizme karşı ortak direniş örgütlerini yaratmaktır. Birleşik cepheye katılan her örgüt, kendi ideolojik, politik ve örgütsel yapısını elbette ki koruyacaktır. Bu örgütler arasında, cephe birliği çerçevesinde ideolojik mücadele sürecektir, genel olarak birleşik cepheye sadakatın doğru yöntemi, cephe içinde birlik mücadelesi birik esasını uygulamak olacaktır. Hiç kimse, bir örgütün 'bu kadar kusuru var' diyerek, o örgütü birleşik cepheye veya onun çeşitli komitelerine almazlık etmemek durumundadır. Hata ve eksiklikleri birleşik cephenin devrimci siyasal programına, strateji ve taktikğine ters düşmeyen ve ona (art niyetlilik dışında) katılmak isteyen her örgüt veya grup, cepheye girebilir ve girmelidir.

Cephenin örgütlenmesinde önemli bir nokta, kuruluşunda merkezi bir örgütlenmeyi sağlamak için beklemek olmamalıdır. Eğer birleşik merkezi komite kurulamıyorsa, bu oluşturulmadan da alt komiteleri, mahalli komiteleri örgütlemek, bunun için öncülük etmek doğru devrimci tutumdur. Çeşitli alanlarda geliştirilen anti-faşist direniş komitelerinin giderek merkezi bir yapıya kavuşması mümkün olabilir. Ayrıca sınırlı koşullarda yetersiz bir biçimde oluşturulacak merkezi bir komite, çeşitli mahalli ve alan örgütlenmelerinin teşkilini gerçekleştirebilir ve bu çalışmalar içinde giderek kendisini de güçlendirebilir. Gerek merkezi düzeyde örgütlenme, gerekse alan örgütlenmelerinden başlayarak merkezi örgütlenmeye geçme koşullarının belirleyici bir meselesidir; her iki yöntem de kullanılabilir ve bu durumlar birleşik cephenin örgütlenmesi önüne engel olarak konulamaz. Yine Türkiye ve Kürdistan'ın içinde hemen komiteler kurulamıyorsa dışarıda kurmak, nerede imkan varsa ve koşullar doğmuşsa orada komiteler kurmak, hangi alan uygunsa o alanı örgütlemekten çekinmemek, en doğru tutum olur. Ayrıca birleşik cepheye merkezi düzeyde katılmayan örgütlerin çeşitli alanlarda ve mahalli düzeyde katılması ve kabul edilmesi, devrimin çıkarları açısından en doğru yaklaşımdır.

Türkiye ve Kürdistan somutunda mevcut faşist yönetimin devrimle devrilmesi için ortak siyasal amaçlara, bu programı uygulayacak birleşik temel örgüt biçimine ve bu örgütün uygulayacağı temel mücadele yöntemlerine böyle yaklaşılmalıdır.

Bu konuda son bir sorun, pratiğe ilişkindir. Birleşik cepheyi örgütlü ve mücadele eder hale getirme işi, uzun bir zaman sürecine bırakılmamalıdır. Bu konuda koşullar elverişli-olmaz en acil önlemleri almak ve hemen işe başlamak en doğru devrimci tutumdur. Bu

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi Kuruluş Bildirisi

Bugün ülkemiz halklarımızın rızası ve isteği dışında emperyalistlerin, bir avuç işbirlikçi sömürücünün ve onların NATO'cu generallerinin çizmesi altındadır. 12 Eylül 1980'de faşist katliam ve suikastlerin ardından iç barış bahanesiyle iktidara elkoyan generaller kliği ülkemizi faşizmin en derin karanlıklarına sürüklemiştir. Yurdumuzun dört bir yanında halka karşı sistemli bir saldırı ve terör uygulanmaktadır. Demokratik haklar ve en temel özgürlükler yok edilmiş, en basit yaşam olanaklarımız elimizden alınmıştır, insanca yaşayabilmek, demokratik haklarımızı elde edebilmek, bu sınırsız sömürüye son verebilmek ancak baskı, zulüm ve teröre dayalı faşist rejimin yıkılmasıyla mümkündür.

Cunta vasıtasıyla ve emperyalizmin mali ve askeri kurumlarının vesayetinde işbirlikçi tekeli sermaye bu kez iktidarı tümüyle tekeline almıştır. Ülkemizde hüküm süren devlet terörü ve zulüm büyük sermayenin artan sömürüsünün ve varlığının temel dayanağını oluşturmaktadır. Ekonomik ve siyasal zulüm bu düzenin birbirinden ayrılmaz parçalarıdır. Ancak halka karşı azgın bir saldırganlıkla tekeli sermayenin bunalımı dindirilebilmekte ve onların Türkiye Kürdistan'ındaki tabanı toprak ağalığı yaşatılabilmektedir. Ekonomik krizin bütün yükü çalışanların sırtına bindirilmekte, halk yığınları yaygın bir ekonomik ve sosyal yıkıma sürüklenmektedir. Tekeli sermaye karına kar katarken ekonomik kriz derinleşmekte işsizlik çığ gibi büyümektedir. Siyasal ve ekonomik kriz ortamında düzen partileri daha kapatılmadan önce iflas etmişlerdir. Bugün faşist diktatörlük ancak zora dayanarak ayakta durabilmektedir. Devletin bütün siyasal ve hukuksal yapısı değiştirilerek halkın yasal muhafetesi dahi yasaklanmaktadır. İşçilerin, köylülerin ve tüm çalışanların tüm örgütleri dağıtılmış, ilerici, devrimci siyasal örgütlere karşı azgın bir yoketme kampanyasına girişilmiştir. Türkiye Kürdistan'ında gelişen ulusal demokratik uyanış ulusal baskı sistemine ve Kürdistan'daki işbirlikçilerine dayanılarak ezilmektedir. Yüz binlerce yurtsever zindanlardadır. Faşist rejim halklarımıza karşı topyekün bir saldırı halindedir. Halkın muhalefetini dile getirmesi hakkını araması kanla ateşle engellenmektedir. Bu koşullar altında halk için tek yol devrimdir. Faşist diktatörlüğün yıkılması ve demokratik halk iktidarının kurulmasıdır.

Apaçık bellidir ki halklarımız çetin bir mücadele ile karşı karşıyadır. Emperyalizmin askeri örgütü NATO ile faşist generaller çetesi içindedir. Cunta'nın ekonomik politikasının IMF ve OECD gibi emperyalist finans kuruluşları belirlemekte ve desteklemektedirler. ABD'nin ülkemizdeki askeri varlığı hızla artmaktadır. Eğitimden yargıya kadar tüm devlet kurumları askerleştirilmekte, faşist çeteler köşe başlarına yerleştirilmektedir. Fabrikalara, garnizonlar kurulmuştur. Ülkemiz kendi ordusunun işgali altındadır. Poliste işkence ekipleri, jandarmada katliam birlikleri oluşturulmuştur. Tekellerin eline geçen basın ve TRT yalanlar yayarak bu düzene destek olmaktadır. Fakat halklarımıza karşı bu azgın savaş ilanına rağmen bugün direnme devam etmektedir. Bir yılı aşkın bir süredir hapisanelerde, işkence tezgahlarında, idam sehpalarında, dağlarda dinmeyen direnme tomurcuqları, geleceğin büyük fırtınasının ilk habercisidir. En basit sendikal haktan, en temel insan hak ve özgürlüklerine kadar tüm insanca yaşam koşulları ancak faşist diktatörlüğe karşı direnme temelinde yükselerek emekçi yığınların mücadelesi ile sağlanabilir. Bu görevin üstesinden gelebilmek açıktır ki tüm halk güçlerinin birlikteliğini gerektirmektedir. Artık bütün sorunların tek tek çözüm yolları tıkanmış, iktidar sorununda düşümlenmiştir. Bütün halk kesimleri faşist rejimin topyekün saldırısı altındadır. İşte bu tarihi dönemeçte Türkiye Devrimci Hareketi'nin ve Türkiye Kürdistan'ı Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin ayrı ayrı akışları tek bir nehir olup akmalıdır.

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi işte bu amaç etrafında halklarımızın siyasal örgütlerini bir araya getirmiştir. Bugün Devrimci Yol, PKK, "Emekçi", SVP, TKEP, TKP (ML), Acilciler, Devrimci Savaş, "İşçinin Sesi", örgütleri bu mücadelede birleşmişlerdir. Bunun ötesinde tüm demokratik ve devrimci örgütlerin birleştirilmesi yolunda çalışmalar devam etmektedir. Çabalarımızın başarıyla sonuçlanacağına ve Cephenin en geniş halk yığınlarında kök salacağına inanıyoruz. Hedefimiz halk demokrasisi ilkelini simdiden halk güçleri arasındaki ilişkilerde hayata geçirmektir. Geleceğin halk iktidarının tohumlarını içinde taşıyan bu birliktelik faşist diktatörlüğü altedecektir.

12 Eylül öncesinde devrimciler, faşist saldırganlığa karşı halk yığınlarının devrimci gücünü uyandırma görevini üstlenmişlerdi, oysa şimdi çok daha karmaşık görevle, askeri-faşist yönetimin baskıları altında yokedilmek istenen tüm devrimci, ilerici, yurtsever güçleri demokratik halk iktidarı uğruna mücadeleye seferber etme görevi ile karşı karşıyayız. Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi bu görevi hakkıyla başarıya ulaştırmanın tarihsel sorumluluğunu taşımaktadır.

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi,

Türkiye işçi sınıfını, köylülerini ve tüm halk kesimlerini kendilerini iktisadi çöküntüye ve siyasi köleliğe uğratan askeri-faşist diktatörlüğe karşı tek kurtuluşları olan demokratik halk iktidarını kurmak için mücadeleye çağırıyor.

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi,

Türkiye Kürdistanının ulusal baskı altında tutulan, faşist rejim ve toprak ağalığı tarafından katliamlara uğratan yoksul köylülerinin ve tüm ezilenlerinin ulusal gelişmelerini durduran her türlü insani değerini çiğneyen bu eli kanlı düzenden kurtulmak için Türkiye halkıyla omuz omuza savaşmaya, bağımsız ve özgür temellerde Türkiye halkıyla birliğini oluşturmak için mücadeleye çağırıyor.

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi,

Ortadoğu'nun mazlum halklarını, bölgemizde ABD emperyalizminin ileri karakolunu oluşturan, siyonizmin ve bölge gericiliğinin işbirlikçisi, savaş kışkırtıcılığı yapan ve işgal emelleri güden faşist rejime karşı Türkiye halklarının mücadelesini desteklemeye çağırıyor.

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi,

Barıştan ve silahsızlanmadan yana tüm insanlığı, Dünyamızı barut fıçısına çeviren emperyalizme ve onun Ortadoğu'daki maşası militarist ve faşist Ankara rejimine karşı Halklarımızın mücadelesi ile dayanışmaya çağırıyor,

Hiçbir şey bağımsızlıktan ve özgürlükten daha değerli olamaz!

Zafer halklarımızın birleşik direniş mücadelesi ile sağlanacaktır!

Yaşasın Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi!

açından, birbirleriyle ilişkiye geçebilen örgütler anti-faşist birleşik cephenin örgütlenmesi görevini hemen gündemlerine almak zorundadırlar. Bu örgütleri temsil düzeyinde olan güçler, ilişkilerinde cephe programını gündemleştirmeli, ve belli bir sonuca başlamalıdır.

Çalışmalara bir 'Örgütlenme komitesi' veya 'Hazırlık komitesi' ile başlamak, bu konuda atılacak pratik adımlardan birisi olabilir. Özellikle birbirleriyle ilişkiye geçebilen çeşitli örgüt güçleri, böyle bir komitede bir araya gelebilirler. Bu komiteleşme olayı, cephenin siyasal programını, bu programın dayanacağı tahlilleri, temel mücadele ve örgüt biçimlerini tartışıp, somut bir plana kavuşturabilir. Yine bu komite, bazı acil işleri yapabilir. Bunlar: Çeşitli alan komitelerinin teşkili, faşist cuntaya karşı bazı reform talepleri için çeşitli güçlerle işbirliğinin geliştirilmesi, dış ilişkilerde cephe adına çeşitli görüşmelerin yapılması, özellikle dış alanda çeşitli toplantı ve gösterilerin tertiplenmesi, cephenin siyasal programı, örgüt ve mücadele anlayışını belirleyen öneriler sistemini çeşitli örgütlere onların da katılımının sağlanması, çeşitli ortak bildiri, broşür, vb materyallerin çıkarılması gibi işlerdir. Türkiye içinde dağınık durumda bulunan çeşitli örgüt güçlerinin toparlanmasının ve dayanışmasının yaratılmasına öncülük edebilir. Ve bütün bu konularda gerekli adımların atılıp, hazırlıkların yapılması, cephenin örgütlenmesi meselesinin önemli bir adımını teşkil eder. Devrimci tutum, bu konuda çeşitli bahaneler ileri sürüp, şu veya bu özel görüşü, özel yöntemim var diyerek işleri engellemeden, bütün gücüyle böyle bir anlayışa yönelmek, mevcut güçlerle acil ve uzun vadede neler yapılabilirse onları yapmak için üzerine düşen görevden çekinmemek, bunlar için gereken özveride bulunmaktır.

Sonuç

Biz PKK olarak, kendi hesabımıza, kısa da olsa 12 Eylül faşist yönetimine karşı devrim mücadelesinin geliştirilmesi hakkındaki görüşlerimizi böylece açıkladık. Türkiye ve Kürdistan halklarının, ortak mücadeleyle iktidar olma yolunu, belli ölçüde çözümlendiğimiz inancındayız veya hiç olmazsa en temel sorunlara dikkat çekmiş olduk. Burada belirlenen görüşlerin böylece kalmayacağını, PKK olarak onlar doğrultusunda pratik adımları atacağımızı, bu esaslar üzerinde sorunu ele alıp pratik çözüme götürmek isteyen tüm örgüt ve gruplarla, her türlü ilişki, tartışma ve bunun sonunda pratik adımlar atmaya hazır olduğumuzu ve üzerimize düşen her türlü çabayı harcayacağımızı bir daha belirterek, bir kaç küçük noktayı daha açıklamayı gerekli görmekteyiz.

Böylece diğer örgütlere sunmuş bulunduğumuz görüşlerimiz üzerinde tüm örgütlerin görüş ve eleştirilerini ortaya koyabileceklerine, karşılıklı görüş alışverişi içinde ortak bir siyasal platform ve bu siyasal platformu hayata geçirecek uygun mücadele ve örgüt biçimlerinin ortaya çıkacağına inanmaktayız ve bunun uzun bir gelecek içinde değil, bütün örgütlerin mutlaka bir araya gelmesini beklemeden, birbirleriyle ilişkiye geçebilen örgütlerin güncel pratik adımlar atmasıyla, bu tür adımlar atmaktan çekinilmemesiyle gerçekleştirilmesini doğru bir yol olarak görmekteyiz. Az güçle de olsa atılan pratik adımlar, giderek daha güçlü birlikleri ve dayanışmaları yaratabilecektir.

Burada diğer bir nokta, cephe meselesi karşısındaki tutumun, devrime, iktidar sorununun çözümüne yaklaşım tutumu olması ve buna inanılmasıdır. Küçük hesaplarla, başka örgütlerin omuzuna basıp, bazılarını güçten düşürme

taktikleriyle bu meseleye yaklaşamaz. Dürüst olmayan tutumlarda ısrar edenler, cephe meselesi önünde bir engel olduklarını bilmek zorundadırlar. Geçmişte olduğu gibi günümüzde de, eğer örgüt ve grup hesapları sürekli ön plana alınır, bazı örgütler aleyhine diğerleriyle ittifak yapmak öne çıkarılırsa ortak siyasal program ve bunu gerçekleştirecek örgüt ve mücadele biçimleri bulmak yerine sadece kendi programı, örgüt ve mücadele anlayışı hakim kılınmak istenilirse, bunlara cephe meselesinde dürüst olmak denilemez. Yine mevcut ideolojik ve politik farklılıklar, geçmişin hata ve eksiklikleri giderilmeden önce cephe meselesine yaklaşamaz denilirse bu da sorun karşısında dürüst davranılıyor denilemez. Ayrıca yine kendi örgütsel işlerinin bitmediğini ve örgütün zor durumda olduğunu söyleyerek cephe meselesini ikinci plana atmak da, sorun karşısında, dürüstlikle bağdaşmaz. Zaten gerek örgütlerin zor durumdan kurtulup toparlanması ve gerekse hata ve eksikliklerinin giderilmesi, daha çok cephe esperisini ön plana almakla mümkündür.

Bütün bunları belirttikten sonra, dileriz ki, her örgüt, kendi geçmişinde ortaya çıkan siyasal düzeydeki hatalı ve yanlış tahlillerini görebilsin, devrimle çelişen hata ve eksikliklerini toplantılar ve uygun yaklaşımlarla giderebilsin, 12 Eylül faşist darbesi karşısında uğradıkları büyük güç kaybindan sonra mevcut güçlerini yeniden toparlayabilsin ve içinde bulunduğumuz dönemi, yarının büyük anti-faşist direnişi için bir hazırlık evresi haline getirebilsin.

Eğer örgütler, bu iç olumsuzluklarını birleşik cephe esprisi içinde ortadan kaldıracak ve ortak devrimci siyasal program etrafında bir araya gelebilirlerse, önümüzdeki dönemde güçlenmesi kesin olan halkların devrimci demokratik muhalefetinin, buhran içinde iyice teşhir olacak 12 Eylül faşist yönetiminin karşısına dikilmesi, artan faşist baskıya, devrimci direnişin karşı çıkması, karşı devrimle devrimci direniş cephesinin kıyasıya bir savaşımının gelişmesi ve bu savaşımın, örneklerini Nikaragua ve El Salvador'da gördüğümüz gibi çok güçlü bir halk savaşına yükselmesi mümkündür.

Muzaffer halk devrimleri olmadan, Türkiye ve Kürdistan'da hiç bir özgürlük olamaz.

Ve faşist diktatörlük halkların ortak savaşımıyla yıkılmadan, Türkiye ve Kürdistan'da muzaffer halk devrimleri olmaz.

Halklarımıza;

Emperyalistler ve gerici ulus-devlet yapıları Ortadoğu'da yaşanan tüm kitlesel katliamların baş sorumlusudur. Emperyalistlerin Suriye'ye müdahalesiyle bölgesel savaş tüm insanlığı tehdit eden topyekûn bir dünya savaşına doğru evrilmektedir. Emperyalistler ve yerli gerici faşist işbirlikçi iktidarlar bir yandan bölgedeki statüko, iktidarlarını ve hakimiyetlerini güçlendirerek yeniden kurmak için kendi aralarında kıyasıya rekabet ederken, diğer yandan ulusal, dinsel ve mezhepsel temelde halkları birbirine kırdırarak tüketmesi için de her türlü çabayı göstermektedir. AKP hükümeti emperyalistlerle birleşen ve çatışan çıkarları temelinde bölge halklarına karşı sürdürülen bu kanlı savaşta uluslararası ve bölgesel en kirli ittifaklar içerisindedir. Aynı biçimde ülke içinde de tüm halklarımıza karşı kanlı ve topyekûn bir saldırıya geçmiştir durumdadır. Kendine yönelen tüm muhalefeti devlet terörü, sokak infazları, kitlesel katliamlar ve yaygın tutuklamalarla ezmeye çalışırken aynı zamanda Kürt halkına karşı da yüz binlik şehirleri tank ve top ateşleriyle yerle bir ederek kitlesel soykırım uygulamaktadır. TC egemenlik sisteminin geleneksel, modern ve tüm gerici ve faşist güçleri arkasında toplayarak tüm muhalefeti ezmek ve tek parti diktatörlüğünü kurmak için çalışmaktadır. Bu kanlı ve faşist ittifakı da Kürt düşmanlığı üzerinden sürdürmektedir.

Bütün bunlar bir yandan halklarımız üzerinde ağır tahribata, acıya ve sömürüye yol açarken bir yandan da devrimci durumu olgunlaştırarak Halklarımızın Birleşik Devriminin önünü açmaktadır. Bugün bölgemizde ve ülkemizde devrim için imkanlar ve fırsatlar her zamankinden daha fazladır. Bu durum başaran bir devrimci öncülüğü acil ihtiyaç haline getirmiş bulunmaktadır.

Bu temelde dünyada ve bölgemizde ırkçı, dinci ve mezhepçi çatışmalar yükselirken bunlara alternatif olarak Rojava devrimi bütün gericiilikleri reddeden ve tüm ezilenlere güven veren parlak bir umut ışığı olarak doğmuştur. Bundan dolayı Rojava ve birleşik olarak gelişen özyönetim direnişi emperyalizmin olduğu gibi faşist AKP ve TC'nin de hedef tahtasındadır. Dolayısıyla bugün Rojava devrimini, Kürt özyönetim direnişlerini ve halklarımızın Birleşik Devrim mücadelesini savunmak ve sürdürmek demek tüm ezilenlerin, emekçilerin, aydınların, demokratların ve tüm halkın can güvenliğini ve geleceğini savunmak demektir. Söz konusu bütün değerlere sahip çıkmak demek dünya halklarının geleceğini savunmak demektir. Bu düzen altında Türkiye'de hiçbir toplum kesiminin geleceği güvende değildir. Aleviler, laik demokrat kesimler, emekçiler, yoksullar, tüm muhalif güçler saldırı altındadır. Kürt özyönetim direnişleri kırılırsa AKP aynı saldırganlıkla ve acımasızlıkla Türkiye'deki muhalefeti kanla bastıracaktır.

Dolayısıyla Türkiye'de tüm ilerici, devrimci güçlerin ve emekçi halkın geleceği Kürt direnişinin geleceği ile iç içe geçmiştir.

Bizler Türkiye ve Kürdistan devrimci ve sosyalist güçleri olarak işbirlikçi faşist AKP ve TC egemenlik sistemine karşı silahlı mücadele de dahil tüm alanlarda ve tüm araç ve yöntemlerle devrimi yükseltmek için güçlerimizi Halkların Birleşik Devrim Hareketi'nde birleştirdik. Birliğimiz dışımızdaki tüm direniş güçlerine açık olduğu gibi oluşacak tüm mücadele ve eylemlerin de içinde olacak, destek sunacak ve ileriye taşıyacaktır.

Birleşik Devrim Hareketimiz emperyalizme, kapitalizme, şovenizme, faşizme ve ırkçılığa karşı halklarımızın demokratik ve özgür geleceğini kazanmayı hedefler. Sistemle bütünleşen faşist AKP'nin toplumsal dayanaklarıyla birlikte halkın devrimci gücüyle yıkılmasını zorunlu görür.

AKP hükümeti toplumla birlikte doğayı da imha etmektedir. Kadına ve gençliğe düşmandır. İşçi sınıfı ve tüm emekçiler üzerinde sömürüyü ağırlaştırıp, kölelik koşullarını dayatmaktadır. Tüm halk kesimleri üzerinde baskıcı ve katliamcıdır.

Halkların Birleşik Devrim Hareketi, AKP hükümeti ve TC burjuva devletinin saldırısı altındaki tüm bu güçleri eğitip örgütlemeye ve birleştirip mücadeleye seferber etmeyi esas alır.

Halkların Birleşik Devrim Hareketi ekolojik ve kadın özgürlükçü toplum için, işçi sınıfı ve emekçilerin hak ve özgürlüklerinin elde edilmesi için, Türkiye'de halk iktidarını ve Kürdistan'da demokratik özyönetimleri kurarak halklarımızın özgür geleceğinin kazanılması için mücadele eder.

Halkların Birleşik Devrim Hareketi, faşizm ve gericiilikten zarar gören herkesi başta kadınlar, gençler, işçiler ve emekçiler olmak üzere tüm ezilen halk kesimlerini özgürlük, demokrasi ve halkların kardeşliği için örgütlenmeye, birleşmeye ve mücadele etmeye çağırır.

Eğer önlenmezse mevcut durum kaçınılmaz olarak daha kanlı bir diktatörlüğe doğru gidecektir. Bu gidişi engelleyecek hiçbir düzen gücü ve kurumu kalmamıştır. Bu gidişi yalnız ve yalnız halkların birleşik direnişi ve devrimi önleyebilir. Ya daha kanlı bir diktatörlük kurulacak ya da halklarımız örgütlenip silahlanarak cihatçı faşist AKP çetesini dayanaklarıyla birlikte yerle bir edecektir.

**Faşizm yıkılacak, Halklarımızın Birleşik Devrimi kazanacaktır!
Faşizmi Halklarımızın Birleşik Devrimi ile ezeceğiz!**

**Halkların Birleşik Devrim Hareketi
(TKP/ML, PKK, THKP-C/MLSPB, MKP, TKEP-LENİNİST,
TİKB, DKP, DEVRİMCİ KARARGAH, MLKP)
12 Mart 2016**

Başûrê Kurdistan'ın sorunları

örgütlü topluma dayalı demokratik dönüşüm ile çözülür

Cemil Bayık

Başûrê Kurdistan'da ciddi bir siyasi ve ekonomik kriz bulunmaktadır. Mevcut kriz esas olarak siyasi bir krizdir. Bu, Başûrê Kurdistan'daki yönetim tarzından kaynaklanmaktadır. Ancak gelinen aşamada siyasi kriz ekonomik krizi, ekonomik kriz siyasi krizi artırmakta ve derinleştirmektedir.

Aslında Başûrê Kurdistan'da bir ekonomik kriz olmaması gerekiyordu. Uzun bir süredir petrol geliri çok fazla bir şekilde gelmekteydi. Ancak bu ekonomik gelirler iyi yönetilememiştir. Bu gelirlerin herhangi bir planlama dahilinde yatırıma dönüşmesi, kendini üretecek, daha da büyütecek yeni gelir alanlarının ortaya çıkarması biçiminde değerlendirilememiştir. Tamamen tüketim kültürüne

artmasıyla birlikte ekonomik alanda belli sıkıntılar baş göstermeye başlamışken birden petrol gelirleri de düşünce mevcut gelirler bürokrasi ve tüketici toplumda kriz ortaya çıkarmıştır. Şimdiye kadar gelirlerin kaymağını yiyenlerin de musluğu kısılmıştır.

Demokrasiye dayanmayan yönetim sürekli krizler ortaya çıkarır

Ekonomik kriz bir yönüyle böyle ortaya çıkmıştır. Diğer yönüyle Başûrê Kurdistan'a gelen petrol gelirlerinin en azından yüzde 75'i her zaman Türkiye'ye akmıştır. Başûrê Kurdistan Türkiye'nin gerçekten sömürgeci olmuştur. Hem yatırımlar

fonksiyonu kalmamıştır. Mevcut bürokrasi ve bürokrasiyi kontrol eden siyasi elit, bir örgütü yönetir gibi Başûrê Kurdistan'ı yönetmektedir. Kriz, esas olarak buradan kaynaklanmaktadır. Demokratik bir sistem, demokratik işleyiş, bir kurallar bütünü, kurallara bağlı bir anayasal, yasal düzen bulunmadığından, sorunları aşma yöntemleri de bulunmamaktadır. Toplum zaten örgütsüzdür. Demokrasi demek toplumun güç olması, toplumun örgütlü olması, yönetimin topluma dayanması demektir. Ama Başûrê Kurdistan'da geçmişten beri partilerin gücünün belirgin olduğu bir sistem vardır. Partilere dayalı bir sistem oturmuştur. Topluma dayalı, belirli anayasa ve yasalara dayalı bir kurumsallaşma ortaya çıkmamıştır.

Siyasal partiler de bağlı olacakları, kendilerinin de kurallarına uyacağı bir sistem oluşturamamışlardır. Aslında siyasal partilerin görevi bir yönüyle de bir siyasal, sosyal, toplumsal yaşam oturtmaktır. Ama bu konuda siyasal partilerin ya da seçimle oluşan hükümetin planlı, programlı, uzun vadeli bir siyasal, toplumsal, ekonomik sistem oturtması söz konusu olamamıştır. Sadece eğitim alanında belli düzeyde bir sistem kurulmuş ve bu sistem yürümektedir. Ama son krizde görüldüğü gibi krizden en fazla etkilenenler de öğretmenler olmuştur. Çünkü okullarda, oturmuş bir sistem var ve bu sistemde çalışan emekçiler, öğretmenler var. Oturtulmuş tek sistem bu olduğu için buraya da ekonomik kaynak yeterince aktarılmayınca kriz orada da patlamıştır. Krizin ilk önce sistemin sürekliliği için vazgeçilmez olan eğitim, asayiş vb alanlarda kendini göstermesi, krizin düzeyini göstermektedir.

Kürtler devlete yabancıdır hatta devlete karşı ve tepkilidir

Demokratik bir sistem olmadığı için yönetimlerin toplumla belli bir uzlaşmaya dayalı sorunları çözme imkanı da ortaya çıkmamaktadır. Çünkü yönetim toplumdan kopuktur. Topluma ekonomik-sosyal krizin çözümü için herhangi bir şey önerememektedir. Ya da toplumla birlikte bir çözüm bulma imkanı yoktur. Bu açıdan toplumun yönetime tepkisinin birden ortaya çıkmasının nedeni, aslında yönetimle toplum arasındaki bağın önemli düzeyde kopmuş olmasıdır. Siyasal partilerin toplumun üzerinde elit bir sınıf haline gelmesidir. Böyle olunca da ekonomik kriz çıktığında ilk elden yönetime yönelik toplumsal tepki gelişmiştir. Bunun kesinlikle Başûrê Kurdistan'daki yönetimle, toplumsal yaşamla bağı vardır. Bu açıdan ekonomik krizi de, siyasal krizi de, yine belirli siyasal partiler arasındaki krizlerin hepsini de bir sistem krizi, sistem krizinin temelinde de bir yönetim krizi olarak görmek gerekiyor.

Demokrasiye dayanmayan bir yönetim tarzının varlığı, sürekli siyasal ve toplumsal krizler ortaya çıkarır. Yönetimle toplum arasında krizler ortaya çıkarır. Bu açıdan yönetimle toplum arasındaki krizi engellemek için yönetimle toplum arasındaki mekanizmaların demokratikleştirilmesi gerekir. Ancak bu demokratik mekanizmalar temelinde toplumsal, ekonomik ve siyasal sorunların çözüm arayışına gidilebilir. Bu yönüyle mevcut sistemin gerçekten de değiştirilmesi, gözden geçirilmesi gerekir. Kuşkusuz bir Irak anayasası var ama bu anayasada biçimsel kalıyor. O anayasanın bile belli düzeyde ruhuna uyulsa ve kuralları olan bir sistem haline gelinseydi belki sorunlar olurdu ama bu düzeyde kısa sürede ağırlaşmazdı.

Kuşkusuz sorunları çözerken Kürt toplumunun tarihsel gerçekliğine dikkat etmek gerekir. Kürt toplumunun toplumsal özelliklerine, toplumsal karakterine uygun bir siyasal, toplumsal, ekonomik yapılanmanın ortaya çıkarılması çözümleri de getirir. Kürtler son iki yüzyıl kültürel soykırımcı, sömürgeci egemenlik altında kalmışlardır. Özgür ve demokratik yaşama kavuşmamışlardır. Özellikle son yüzyılda kültürel soykırımcı, sömürgeci dev-

dayanan bir ekonomi şekillenmiştir. Petrol gelirleri ile ya büyük inşaatlar yapılmış ya da toplumda tüketim kültürünü geliştirecek ekonomi politikalar izlenmiştir. Başûr'da birçok insan çalışmadan maaş almaktadır. Yine gelirler toplumun hizmetine sunulmaktan ziyade mevcut yönetim, bürokrasi içindeki çeşitli kesimlerin tasarrufuna verilmiş, bu temelde ekonomik sistem kurulmuştur.

Öte yandan gelirin önemli bir kısmı inşaat sektörüne harcanmıştır. Tabii ki bu sektör de Başûrê Kurdistan'daki kurumlar, ekonomik birimler tarafından değil de, esas olarak Türkiye inşaat şirketleri tarafından yürütülmektedir. Yine Başûr toplumuna sunulan tüketim nesnelere büyük çoğunluğu Türkiye'den gelmektedir.

Petrol gelirlerinin yoğun olduğu bir dönemde hem toplum çalışmadan yaşama alıştırmış hem de çok fazla konformist bir yaşam ortaya çıkmış, bu yaşam anlayışı içinde gelirler su gibi tüketilmiştir. Öyle ki yoğun petrol gelirlerine dayanan bir ekonomik yaşam kurulmuştur. Ancak yoğun petrol gelirleri olursa, o petrol gelirleri aksamadan gelirse yaşamın süreceği bir ekonomik anlayış hakim olmuştur. Bu ekonomik düzen ve ona dayalı yaşam biçimi petrol gelirlerinin, petrol fiyatlarının yüksek olduğu dönemde çok sorun olmamıştır.

Yoğun petrol gelirlerinin iç tüketimde harcanması ortamında bir kısmı da topluma yansıdığından toplumsal düzeyde bir ekonomik sorun gündeme gelmemiştir. Ancak tam bir tüketim toplumuna ve bürokrasiye dayalı bir ekonomik ve toplumsal sistemin kurulması, her yıl harcamaların daha da artmasına ve gelirleri yutmasına neden olmuştur. Her yıl ihtiyaç duyulan para miktarının

temelinde hem tüketim malzemeleri yoluyla Türk sömürgeciliği Başûr'a aktarılmıştır. Başûrê Kurdistan var olan gelirin ancak yüzde 25-30'unu kullanabilmiştir. Bunun da büyük bir bölümü KDP'nin etkisindeki kesimlerin eline geçince ya da onların sunumuna sokulunca hem toplumsal kesimler hem de diğer farklı siyasal grupların, çeşitli çevrelerin mevcut ekonomik sistemden yararlanmadığı bir durum ortaya çıkmıştır. Ekonomik gelirlerin iyi olduğu durumda bile çok adaletsiz bir dağılım vardır. KDP ve çevresi bu gelirlerin kaymağını yemekte, bir kısmı da YNK'ye akmaktadır. Bunun dışında toplumsal kesimlerin ve KDP dışındaki siyasi çevrelerin mevcut ekonomik gelirden pay alma durumları çok sınırlıdır. Petrol gelirlerinin düşmesi ve kurulan bürokratik rantçı sistemin her yıl daha fazla geliri yutması sonucu ekonomik kriz yaşanmıştır. Özcesi bu ekonomik krizi yaratan hem mevcut siyasi sistemdir hem de ekonominin iyi yönetilmemesidir, gelirlerin bürokratik elit bir kesim ve çevreye akmasıdır. Ekonominin böyle hoyratça yönetilmesinin de siyasi sistemle bağı bulunmaktadır.

Bu açıdan her şeyden önce siyasal sistemin sorgulanması gerekir. Başûrê Kurdistan'daki siyasal sistem demokratik değildir. Zaman zaman seçimler olsa da hiçbir zaman demokratik bir çerçevede yapılmamıştır. Sadece belli bir dönem için ekonomik, siyasal, sosyal bütün imkanlara kimin el koyacağına tespit edildiği bir seçim söz konusudur. Nitekim biraz ekonomik ve siyasal kriz çıktığında parlamento ve hükümet işlevsiz hale gelmiştir. Meclis başkanı işlevsiz hale gelmiştir. Milletvekillerinin ya da hükümetin herhangi bir

Başûrê Kurdistan'ın en temel sorunu, siyasetin demokratikleştirilmemesi sorunudur. Demokratik siyasal anlayışın hem partilerde hem de toplumda hakim kılınması sorunudur. Siyasetin demokratikleşmesi derken de sadece mevcut partilerin demokratik karaktere kavuşmasından söz etmiyoruz; örgütlü toplumun gücüne dayalı siyasal anlayışın geliştirilmesi lazım. Demokratik siyaset derken bunu anlamalıyız.

letlerin ağır baskısı altında yaşamışlardır. Ancak şu gerçeğin görülmesi gerekir; Kürtler, tarihte bilinen anlamda bir devlet de kurmamışlardır. Bu yönüyle devlet kurumsallığı içinde yaşayan, ekonomik ve sosyal sorunlarını bu temelde çözen bir toplum değildir. Devlete yabancıdır, hatta devlete karşıdır, devlete tepkilidir. Devlet ve yönetimler Kürtler için hep yabancı ve dış bir olgu olmuştur. Kendi egemenlerinin de oluşturduğu bir devlet olmamıştır. Bu, Kürtler açısından demokratik yönetim kurmak için bir avantajdır. Eğer siyasal partiler, Kürtlerin bu gerçeğini görseler; topluma dayalı, toplumun örgütlenmesine dayalı demokratik siyasal bir yönetim düzeyi oluşturabilirler. Ancak Başûrê Kurdistan'da geçmişten beri belli partilerin etkisi, ağırlığı vardır. Bu da kapitalist modernitenin ya da Batı'dan gelen bir anlayışın sonucudur. Soğuk savaş döneminde şekillenmiş, devlete endekli, devlet kurmaya yönelik partilerdir. Mevcut partilerin böyle bir karakterleri var. Bu bakımdan Başûrê Kurdistan'daki partilerin büyük çoğunluğu devlet ve iktidara yönelik kurulmuş siyasal partilerdir. Hem de bu konuda çok katı, merkezîyetçi, hegemon bir anlayışları vardır. Belki tarihte devlet kurmuş, bürokrasiye şekillenmiş, bu konuda alışkanlıklar kazanmış toplumlar açısından partiler hemen ona uygun bir sistem kurabilmiş, kendilerini örgütleyebilmişlerdir. İran hemen bir devlet sistemi kurmuştur ve devlet sistemini çeşitli adlarla süreklileştirmiştir. Türkler de esas olarak askerî kurumsalaşmaya dayalı devletler kurmuşlardır. Arap tarihinde de devletçi gelenek vardır. İslam'ı bir ideoloji olarak kullanıp devlet oluşturmuşlardır. Ama Kürtlerin şu veya bu temele dayanan ne bir devlet kurma geleneği vardır ne de bunun imkanını bulabilmişlerdir.

Gelinen aşamada Kürtler açısından -buna Başûrê Kurdistan ve tüm parçalar da dahil- esas olarak Kürt toplumunu yönetmek, Kürt toplumunun siyasal, sosyal, toplumsal sorunlarını çözmek; Kürt toplumunu tarihsel toplumsal geleneğe dayalı biçimde devletçi değil de toplumun demokratik örgütlenmesine dayanan, örgütlü topluma dayanan, toplumla sıkı bir bağ içinde olan bir ekonomik, sosyal, kültürel yaşam sisteminin oluşturulması önemlidir. Ama hem devlet geleneği olmayan hem de devlet kurmaya yönelmiş, zaman zaman da bunu telafuz eden bir siyasal anlayış vardır Başûr'da. Hem objektif hem de tarihsel temel olarak toplumda bunun karşılığı bulunmamaktadır. Belki partiler baskı kurmuştur, partiler toplumun üzerinde zorla kendilerini hakim kılmışlardır ama esas olarak Kürt toplumsal gerçeğinde -buna Başûrê Kurdistan da dahil- merkezîyetçi, egemen anlayışı katı biçimde kabul edecek tarihsel toplumsal bir gelenek, toplumsal yaşam, toplum anlayışı yoktur. Kürt toplumu devlet dışı kalmıştır. Ekonomik, sosyal, kültürel yaşamını esas olarak böyle örgütlemiştir. Başûr'da da yakın zamana kadar böyle bir yaşam söz konusudur. Kuşkusuz savaş döneminde ve son 15 yılda giderek üretimden koparılan, bir parti etrafında bağlanan, bir parti toplumu haline getirilen bir yeni toplumsal yapılanma, toplumsal yaşam modeli ortaya çıkmıştır. Ama bu gerçekten de ne devletleşmiş oluşumlara ne de demokratik topluma dayanan sistemlere benzeyen bir sistemdir. Bu, yaşadığı bazı tarihi süreçlerin getirdiği ama süreklileşmeyecek bir siyasal ve toplumsal yaşam biçimidir. Bu açıdan ekonomik kriz olunca, belirli partiler etrafında oluşan, yürütülmek istenen toplumsal, siyasal yaşam kriz içine girmiştir. Bu gerçeğin iyi görülmesi gerekiyor. Siyasal partilerin Başûr'da yaklaşımlarının değişmesi gerekiyor. Mevcut

yönetimde olanlar da, muhalefet olanlar da hep iktidarı düşünüyorlar. Mevcut iktidarı ben ele geçireyim, diyorlar. İktidardan anladıkları da merkezileşmiş bir yönetimdir. Demokratikleşmeye, topluma dayalı ekonomik ve sosyal alternatif bir sistem, bir program ortaya koyma yoktur. Zaten krizin bir nedeni de budur. Herkes ya iktidarcı zihniyetle düşünüyor ya da iktidarın nimetlerinden yararlanmayı düşünüyor. Herkes kendi

Bunun anlamlı olması ve gerçekten de işlevsel hale gelmesi için topluma dayalı bir siyasetin yürütülmesi lazım. Örgütlü toplumun gücüne dayalı siyasal anlayışın geliştirilmesi lazım. Demokratik siyaset derken bunu anlamalıyız. Partilerin tüzüklerinin belli düzeyde demokratik olduğu ve seçimlerin yapıldığı bir sistem olarak anlamamak lazım. Demokratik siyaset ya da demokratik siyasal sistem de yanlış anlaşılıyor. Demokratik siyaset

kaldırmak siyasal, ekonomik, kültürel ve toplumsal alanda geliştirici olmaktır. Halkları, toplumları geliştiren devletler değil, demokrasidir.

Kürdistan'ın demokratikleşmesi bölgenin demokratikleşmesidir

Devletlerin, toplumları ve ülkeleri geliştiremediği, geliştiremeyeceği açıktır. Devletle ancak belirli bir elit kesim im-

ve demokratik yaşama kavuşması, tüm Kürtlerin her bakımdan kendilerini daha güçlendirmesi anlamına gelmektedir. Sadece Kürtler değil, bütün topluluklar, Araplar, Süryaniler ve Türkmenler açısından kendilerini güçlendirme anlamına gelir. Demokratik bir Irak'ta Sünni sorunu olmaz, Şii sorunu olmaz. Şii ve Sünni mezhep çatışması demokratik olmayan ülkelerin sorunudur. Bu açıdan demokratikleşme, demokratik Irak olduğunda

Devletlerin, toplumları ve ülkeleri geliştiremediği, geliştiremeyeceği açıktır. Ancak belirli bir elit kesim imkanları elinde daha fazla tutma fırsatı bulabilir. Ama halklar, toplumlar, uluslar için ekonomik, siyasal, sosyal, kültürel, ulusal anlamda gelişme demokratikleşmeden geçmektedir. Kaldı ki Ortadoğu'da Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamının güvenceye alınması açısından Ortadoğu'nun demokratikleşmesi çok önemlidir.

siyasal örgütünün, siyasal hareketinin, partisinin mevcut imkanların üstünde hakim olmasını istiyor. Öyle ki, toplumda siyasetle ilgilenenlerin anlayışı da bu çerçevededir. Bu anlayışın değişmesi gerekiyor. Aslında sorun bir zihniyet sorunudur, şu parti, bu parti sorunu değildir. Çünkü genelde siyasal anlayışta bir yanlışlık bulunmaktadır. Sorun bir partinin, iki partinin sorunu değildir. Genel bir siyasal anlayış sorunu vardır. Çözüm için demokratik bir sistem üzerinde yoğunlaşılması gerekiyor. Partilerin kendilerinden başlayarak demokratikleşmesi, toplumsal sorunların, ekonomik ve siyasal sorunların ancak toplumla çözülebileceği düşünülerek tabandan topluma dayanan, toplumdaki destek alan, toplumun gücüne dayanan bir ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal sistemin kurulması gerekiyor. Ancak sorunların üstesinden böyle gelinebilir.

Başûr'daki temel sorun siyasetin demokratikleştirilmemesidir

Demokratik siyasal sistem nasıl kurulacağına ilişkin, şimdiye kadar ciddi bir yoğunlaşma olmamıştır. Mevcut yönetimi ele geçirme, yönetime hakim olma mücadelesi verilmiştir. Bunun da sonuç vermediği gibi krizi daha da derinleştirmekten başka bir anlamı olmamaktadır. Başûrê Kurdistan'ın en temel sorunu, siyasetin demokratikleştirilmemesi sorunudur. Demokratik siyasal anlayışın hem partilerde hem de toplumda hakim kılınması sorunudur. Siyasetin demokratikleşmesi derken de sadece mevcut partilerin demokratik karaktere kavuşmasından söz etmiyoruz; topluma dayalı bir siyaset anlayışının geliştirilmesi lazım. Partilerin demokratikleşmesi demek, 'Biz demokratikleştik, şöyle bir tüzük oluşturduk, kendi iç sistemimizi şöyle kurduk' demek değildir. Bu, işin küçük bir kısmıdır ancak yeterli değildir.

derken 'seçimler olacak, parlamento olacak, orada sorunlar çözülecek' demek değildir. Bu da bir yönetim anlayışdır ama artık günümüzde toplumsal sorunları çözmeye açısından yetmemektedir. Hatta çözümsüz kalmakta, Ortadoğu gibi alanlarda ise toplumsal, ekonomik ve siyasal sorunlara çare olmamaktadır. Demokratik siyaset; topluma dayalı bir siyaset, toplumun etkisinin olduğu bir siyasettir. Parlamento ancak toplumun bu taleplerini dikkate alan, toplumun günlük olarak nabzını tutan, ona göre çalışan, onun tarafından gündemi belirlenen, programı belirlenen bir siyasal sistemin parçasıysa, buna demokratik siyaset denilebilir.

Başûrê Kurdistan'da hiçbir konuda demokratikleşme yönünde yoğunlaşma yoktur. Örneğin; Irak siyasal sistemi içinde yaşanmaktadır. Irak'ın demokratikleşmesi Başûrê Kurdistanlı örgütleri fazla ilgilendirmiyor. Halbuki Irak'ın demokratikleştirilmesini kendilerine temel sorun yapmaları gerekiyor. Mevcut durumda daha çok gerilime dayanan bir siyaset izleniyor. Bu doğru bir yaklaşım değildir. 'Biz devlet kuracağız ya da kendi kaderimizi tayin edeceğiz' deniliyor. Ama bu konuda da doğru bir çözümün ortaya çıkması için Irak'ın demokratikleşmesi üzerinde durulması gerekiyor. Başûrê Kurdistan siyasetçileri, sivil toplum örgütleri ve halk, tüm Irak'ın demokratikleşmesi konusunu kendileri açısından bir sorun olarak görmelidir. İster Irak sınırları içinde olsun, isterse 'Ben kendi kaderimi tayin ederim' denilsin, bunun en doğru çözüm yolu Irak'ın demokratikleşmesinden geçmektedir. Örneğin; Avrupa'da birçok yerde toplumlar kavga ederek değil, bağlı oldukları ülkelerin demokratikleştirilmesi çerçevesinde kendi kaderlerini tayin etmişlerdir. Öte yandan günümüzde demokratikleşme geliştiğinde, ülkelerde yeni sınırlar çizmek değil de, başka sınırları da ortadan

kanları elinde daha fazla tutma fırsatı bulabilir. Ama halklar, toplumlar, uluslar için ekonomik, siyasal, sosyal, kültürel, ulusal anlamda gelişme, demokratikleşmeden geçmektedir. Kaldı ki, Ortadoğu'da Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamının güvenceye alınması açısından Ortadoğu'nun demokratikleşmesi olmazsa olmaz kabilindedir. Ortadoğu demokratikleşmeden, Türkiye, İran, Irak, Suriye demokratikleşmeden, Ortadoğu'daki diğer ülkeler demokratikleşmeden Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamı güvenceye sayılamaz. Bu gerçeğin çok iyi görülmesi gerekiyor. Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamının güvencesi, kendi kendini yönetme hakkının kalıcılığıdır, herhangi bir devletin desteğinden değil de, bölge ülkelerinin demokratikleşmesinden geçmektedir. Bu yönüyle Kürtler, buldukları her yerde, yaşadıkları her yerde ülkeleri ve komşu toplumların demokratikleşmesini sağlama konusunda mevcut ülkenin siyasal partilerinden daha fazla sorumluluk üstlenmesi gerekiyor. Daha fazla demokratikleşme çabası göstermeleri, demokratikleşmeyi bir ulusal strateji haline getirmeleri gerekiyor. Kürtler bu gerçeği anlamazlarsa, özgür ve demokratik yaşam konusunda stratejik ve uzun vadeli düşünmüş olmazlar. Kısa vadeli, siyasal dengeleme göre düşünmek ise bir sonuç vermez.

Kuşkusuz kısa vadeli politikalar da önemlidir ama bu pratik politikalar belirttiğimiz gibi hem Kürdistan'ın, Kürt toplumunun demokratikleşmesi hem de bölge ülkelerinin demokratikleşmesi temelinde yürütülürse en doğrusudur. Bu açıdan Başûrê Kurdistan'ın siyasal güçleri ve toplumu, Irak'ın demokratikleşmesi konusunda çok ciddi bir sorumluluk almaları gerekiyor. Irak'ın demokratikleşmesi, kendi özgür ve demokratik yaşamının güvenceye alınması anlamına geliyor. Irak'ın demokratikleşmesi, Irak içinde yaşayan bütün Kürtlerin özgür

Sünniler de, Şiiler de kendilerini her alanda özgür ve demokratik temelde bir yaşama kavuşturacaklardır. Irak istikrarına kavuşacaktır. O zaman bırakalım Irak'tan ayrılmayı, Irak'la birlikte yaşamının avantajları ortaya çıkacaktır.

Kürtler Ortadoğu'nun demokratikleştirilmesinin temel dinamiği haline gelmiştir

Kürtlerin Türkiye içinde bir devlet, Suriye içinde bir devlet, Irak içinde bir devlet, İran içinde bir devlet kurmasıyla Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamı güvenceye alınamaz. Esas güvence, bu ülkelerin demokratikleşmesi, demokratikleşme temelinde her parçada Kürt halkının özgür ve demokratik yaşama kavuşmasıdır. Bunun tarihsel, toplumsal, ideolojik ve siyasi olarak çok iyi anlaşılması, bilince çıkarılması, buna göre bir politika ve stratejinin ortaya çıkarılması gerekmektedir. Bu çerçevede Başûrê Kurdistan'ın Irak'ın demokratikleşmesiyle ilgilenmemesi ciddi bir sorundur. Irak'ın demokratikleşmemesi de Başûrê Kurdistan'daki siyasi ve ekonomik krizleri tetiklemekte, krizleri ağırlaştırmaktadır. Başûrê Kurdistan'ın demokratikleşme potansiyeli çok yüksektir. Kürtlerin bütün parçalarda, bütün ülkelerde demokrasinin öncülüğünü yapma şansı vardır. Başûrê Kurdistan demokratikleşip, demokratik zihniyete kavuştukça Irak'ta demokratikleşmenin öncülüğünü yapabilir. Eğer Başûrê Kurdistan kendini güçlü bir biçimde demokratikleşmeye kavuşturursa, bu doğrudan Irak'ı, Irak'ın siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik yaşamın tüm alanlarını etkiler.

'Biz Irak'ın demokratikleşmesi konusunda fazla bir şey yapamayız,' denilemez. Başûrê Kurdistan kendisini demokratik temelde yapılandırır ve Irak'ın demokratikleşmesi konusunda tutumunu ortaya koyarsa, bu kesinlikle

Irak'ın demokratikleşmesine güçlü bir ivme kazandırır. Irak'ın demokratikleşmesinde çok büyük bir enerji ortaya çıkarır. Çünkü Irak'ta bir çözümsüzlük vardır ve sorunlar ağırdır. Bütün bunların çözümü demokratikleşmedir. Demokratik anlayış geliştirmede mezhepçilik de, milliyetçilik de, bir kesimin toplumun diğer kesimleri üzerindeki egemenliği de geriletir. Böylece gerçekten Irak'ın demokratikleşmesi açısından çok önemli gelişmeler sağlanır. Bu yapılabilir. Irak'ın mevcut durumu buna müsaittir. Yakın zamanda eski devlet yıkılmış, yenisi de tam kurulmamış, tam hakim değildir. Demokratik bir zihniyet, demokratik bir yaşam olsa, Irak'taki bütün yapılanmalar, hem Sünni hem Şii yapılanmaları bir bütün olarak Irak'ın demokratikleşmesi konusunda destek verir, bu da çok önemli gelişmelere yol açar. Bu yapılsa, Başûr'da siyasal ve ekonomik kriz bu kadar ağır yaşanmaz. Hatta Başûrê Kurdistan siyasal ve ekonomik istikrarın yanı sıra toplumsal istikrarın kaynağı olur. Böyle bir rol oynayabilir. Irak'ta Kürtlerin böyle bir rol oynama gücü vardır.

Kürtler bugün bütün Ortadoğu'nun demokratikleştirilmesinin temel dinamiği haline gelmiştir. Kürtler, Türkiye'nin de, Suriye'nin de, İran'ın da, Irak'ın da demokratikleştirilmesinin dinamiğidir. Bu açıdan Kürtler, politikalarını ve yaklaşımlarını bölge ülkelerinin demokratikleşmesine yöneltmeleri buna uygunlaşmaları gerekir. Yoksa devlet kuracağız, sorunlarımızı böyle çözeceğiz, yaklaşımı çok kolay ve yüzeysel olur. Bu gerçekten sonuçlarının ne olacağı belli olmayan bir yaklaşımdır. Devlet kurmak bağımsızlık değildir. Başûrê Kurdistan şu anda hiçbir devletin olmadığı kadar bağımsız hareket etme imkanına sahiptir. Devlet kurduğunda daha mı fazla bağımsız olacaktır? Aksine, Türkiye'nin, İran'ın ya da başka bir gücün daha fazla kontrolü altına girme ihtimali yüksektir. Bu yönüyle devlet olmayı bağımsızlık olarak görmek geçmiş dönemin paradigmasıyla düşünmek ve hareket etmenin sonucudur. Kürt toplumunu güçlü kılmak, bağımsız kılmak; Kürt toplumunu daha iradeli, her bakımdan daha güçlü kılmak demokrasiyle mümkündür. Kürtler Ortadoğu'da demokrasiyle güç olabilirler. Kürtlerin en temel güç kaynağı demokrasidir. Başkalarının parası olabilir, askeri gücü olabilir, nüfusu olabilir ama Kürtlerin temel güç kaynağı demokratikleşmedir. Günümüz dünyasında da en büyük güç kaynağı demokratikleşmedir. Ortadoğu'da kim demokratikleşmenin öncüsü olursa o söz konusu ülkelerde ve bütün Ortadoğu'da güç olacaktır. Bu temelde bakıldığında Başûrê Kurdistan'ın Irak'ı demokratikleştirme potansiyeli çok fazladır. Başûrê Kurdistan'ın bu temelde yalnız Irak'ta değil, tüm bölgede etkili olma imkanı fazlasıyla vardır.

Irak'ın demokratikleşmesine Kürtler öncülük yapmalıdır

Bakurê Kurdistan'da Kürt halkının Türkiye'yi demokratikleştirme potansiyeli çok fazladır ama Türkiye'de çok katı bir ulus-devletçilik, gericilik vardır. Demokratikleşmeye karşı direnç vardır. Hiç kimse kendini aldatmasın; Türkiye'de demokratik bir zihniyet yoktur ve Türkiye demokratik bir ülke değildir. Kuşkusuz uzun yıllardır verilmiş demokrasi mücahadesinin güçlü potansiyelleri var. Ama mevcut devlet ve iktidar zihniyeti kesinlikle anti-demokratiktir. Bu açıdan Bakurê Kurdistan'daki demokrasi mücahadesi hala zorlu geçmekte; çok büyük bedeller ödenmektedir. Başûrê Kurdis-

tan'daki demokratikleşme potansiyeli Bakurê Kurdistan'daki kadar değildir ama Irak'ın objektif koşulları, Başûrê Kurdistan'ın konumu, geldiği düzey, ortaya çıkardığı imkanlar, Irak'ta böyle bir demokratikleşmenin öncülüğünü yapacak, rolünü oynayabilecek düzeydedir. Bunu yaptığı takdirde Türkmenler de, Süryaniler de, özgür ve demokratik yaşam isteyen Şii'ler de, Sünniler de, herkes de böyle bir program ve siyasi

Başûrê Kurdistan'da Ortadoğu'daki sorunlara çok benmerkezci bir yaklaşım var. Sadece Başûr'u ilgilendirdiği kadar ilgilenme var. Ama Ortadoğu'daki sorunlar bütün Kürtleri etkilemektedir. Bu yönüyle Başûrê Kurdistan'daki siyaset Ortadoğu'ya bütünlüklü bakmıyor, fotoğrafı bütünlüklü görmüyor. Sadece kendisiyle ilgili bölüme bakıyor. Hatta kendi partisiyle ilgili bölüme bakılıyor. Bu gerçekten Ortadoğu'da yaşanan siyasal, ekonomik, toplumsal sorunları çözecek bir yaklaşım değildir.

hareket etrafında birleşebilir. Kürtlerin öncülük ettiği demokrasi etrafında toplanabilirler. Bu yönüyle Irak'ın siyasetini esas olarak Kürtler yönlendirebilir. Kürtler derken, Kürtlerde var olan demokratik zihniyet ve demokratikleşme potansiyelinden söz etmekteyiz. Böylelikle Irak'ta demokratik karakterde etkinliği artan Kürtler, bütün bölge ülkeleri üzerinde de etkin olabilirler.

Ancak mevcut Başûrê Kurdistan'daki siyasal zihniyet, yapılanma, partiler, alışkanlıklar Irak'ın demokratikleşmesi konusunda böyle sorumlu ve ilgili bir yaklaşımı göstermemektedir. Hem Irak devlet sınırları içinde yaşanacak hem de Irak'ın demokratikleşmesinden, Irak'ın sorunlarından bu kadar uzak olunacak, bu doğru değildir. Ya kısa sürede bağımsız devlet olma kararı alınacaktır ya da Irak sınırları içinde yaşama gerçeğine göre hareket edilecektir. Bu konudaki kararsızlık ve Irak'ın demokratikleşmesiyle ilgilenmemek siyasal sorunları, ekonomik sorunları daha da tetikleyen, ağırlaştırıcı bir durum ortaya çıkarmaktadır. Çünkü Irak'taki durum doğrudan Başûrê Kurdistan'ı etkilemektedir.

Başûr yönetimi dört parçayı düşünen politika yürütmelidir

Başûrê Kurdistan'daki sorunları değerlendirirken Irak'taki sorunlardan ayrı ele almak gerekir. Bırakalım Irak'taki sorunlardan, bütün bölgedeki sorunlardan ayrı görmek mümkün değildir. Bölgede şu anda önemli bir siyasal mücadele vardır. Bu mücadele sadece Başûrê Kurdistan'ı değil, Kürdistan'ın bütün parçasını ve bütün bölge ülkelerini ilgilendirmektedir. Bu konuda da yetersiz yaklaşım vardır. Başûrê Kurdistan, gelen aşamada Ortadoğu'da yaşanan sorunlardan kendisini soyutlayamaz. Kendisini soyutlaması mümkün değildir. Ancak görülüyor ki, Başûrê Kurdistan'da Ortadoğu'daki sorunlara çok benmer-

dar, milliyetçi bir yaklaşımla Başûr'un sorunları da çözülemez.

Bu açıdan Başûrê Kurdistan gelinen aşamada kendini Kürdistan'ın bir parçası olarak görerek, Kürdistan'ın dört parçasını düşünen bir politika yürütmelidir. Bu da yetmez, Ortadoğu'da sorunların çözümünün birbirine bağlı hale geldiğini görüp genel bir politik yaklaşım göstermesi gerekmektedir. Bu politikada esas olarak demokratikleşmeyle ilgili olmalıdır.

Bölgenin demokratikleşmesini esas alan politikalar üretilmesi lazım. Suriye'nin, Türkiye'nin, İran'ın ve Irak'ın demokratikleşmesini esas alan politika üretmesi ya da politik tutumlarını böyle belirlemesi gerekir. Demokratik olmayan her yaklaşıma tutum alması gerekir. Demokratik olmayan her yaklaşım, bütün Kürtlerin zararına olur.

Örneğin; Bakurê Kurdistan'da AKP iktidarı çok despot, otoriter bir politika izliyor. Tüm Kürtlerin bu politikaya karşı tutum alması lazım. Çünkü AKP iktidarı ne Suriye'nin, ne Irak'ın, ne İran'ın, ne de Başûrê Kurdistan'ın demokratikleşmesini istiyor. Çünkü AKP iktidarı, dolayısıyla da Türk devleti, demokratikleşmeden korkuyor. "Demokratikleşme olursa Kürtler yararlanır," diyor. Kürtler yararlanır korkusuyla demokrasi düşmanlığı yapıyor. Türkiye'de de bir türlü gerçek anlamda demokratik adımlar atmıyor. Hep oyalayıcı yaklaşıyor. Bazı palyatif adımlarla ABD'yi, Avrupa'yı, tüm toplumu, Kürtleri ve demokrasi güçlerini oyalıyor. Hep bu yaklaşımı gösteriyor ama gerçek anlamda demokratikleşme adımları atmıyor. Çünkü gerçek demokratikleşme adımları attığında bundan Kürtlerin yararlanacağını düşünüyor. Bunun için demokrasi düşmanı bir iktidar söz konusudur. Bu da devletin Kürt düşmanlığına dayalı temel stratejisiyle ilgilidir. Bunun için Suriye'de de demokratikleşmenin gelişmesini istemiyor.

Başûr'daki tüm sorunlar da birbirine bağlıdır. Ekonomik sorun siyasal sorunlardan, bunlar da toplumsal sorunlardan bağımsız değildir. Ekonomik, toplumsal ve siyasal sorunların tümü iç içe geçmiştir. Bir bütündür, birbirini etkilemektedir. Hele günümüzde Ortadoğu'da genel siyaset, ekonomik durum, toplumsal durum Kürtleri de ilgilendirmektedir. Kürtler kendini mevcut Ortadoğu'da yaşanan gelişmelerden bağımsız olarak göremez. Bu açıdan genelde olduğu gibi Kürtler arasında da bütünlüklü bir politika izlenmesi gerekmektedir. Bunun da birbirini tamamlayan biçimde olması

ayrı görürse, geleceğini Ortadoğu'nun demokratikleşmesi ve yeni oluşacak dengelerin üzerine oturtmazsa, bu dengelerin içinde Kürtlerin özgürlükçü-demokratik temelde yer almasında görmezse Ortadoğu'nun yeni statükosu, yeni şekillenmesi çerçevesinde kendi özgür ve demokratik yaşamını, geleceğini görmezse bu tabii ki politikasızlık anlamına gelir. Bugün Başûrê Kurdistan'da belli imkanların varlığından söz

edilse de gelecekte Kürtlerin kaybetme ihtimali hala vardır. Bu yönüyle şu anda Ortadoğu'da eski statükolar dağılmışken, yeni dengelerin kurulması mücadelesi verilirken, Kürtlerin mevcut durumda ortak politika izlemeleri, ortak tutum göstermeleri çok çok önemlidir. Bu açıdan Başûr'daki ekonomik-siyasal krizin bir nedeni de sorunları bütünlüklü görmeme, bu temelde de Kürdistan'ın diğer parçaları ile daha uyumlu bir siyasal ilişki, birbiriyle dayanışma içine girmeme durumudur.

Başûrê Kurdistan'da temel sorun zihniyet sorunudur

Biz Başûrê Kurdistan'daki sorunların çözümünü 'bir iktidar gitsin, diğer iktidar gelsin' de görmüyoruz. Yani iktidar değişiminde görmüyoruz. Bu, Başûrê Kurdistan'ın sorunlara yüzeysel yaklaşımını ifade eder. Başûrê Kurdistan'daki sorunların çözümü esas olarak toplumsal değişimle-dönüşümle, demokratikleşme gücünü ortaya çıkararak olur. Demokratikleşme gücünü ortaya çıkarmak da toplumun örgütlenmesiyle, örgütlü toplumun yaratılmasıyla ve Başûrê Kurdistan'daki toplumun demokratik karaktere kavuşturulmasıyla mümkündür. Biz bunu önemli görüyoruz. Bizim açımızdan sorunun esası Başûrê Kurdistan'da iktidarın el değiştirmesi değildir, buna odaklanma değildir. Kuşkusuz iktidarın ağır sorunları vardır ve iktidar bu sorunlardan sorumludur. İktidar çözümsüzlük için durum bir iktidar değişimi değildir. İktidarları da, yönetimleri de etkileyecek demokratik toplumsal yapıdır, örgütlü toplumdur. Örgütlü topluma dayanarak hem Başûrê Kurdistan'da demokratik toplumsallığı, demokratik zihniyeti ve örgütlü demokratik toplumu ortaya çıkarmak, bu temelde de yönetim tarzını değiştirmeye, yönetim anlayışını değiştirmeye gitmek gerekiyor.

geçmiş yüzyılda kalmış, ne toplumların, ne halkların, ne ülkelerin, ne dünyanın sorunlarına çözüm getirebilmiş yaklaşımlardır. Bu açıdan biz Başûrê Kurdistan'da temel sorunu; zihniyet sorunu, toplumun demokratik temelde örgütlenme sorunu, toplumu örgütlü hale getirip demokratik gücünü açığa çıkarma sorunu olarak görüyoruz. Biz Başûr'da ekonomik sorunların da, sosyal sorunların da böyle çözüleceğine

inanıyoruz. Örgütlü toplum olmadan mevcut iktidarların yönetim anlayışı da, zihniyeti de değişmez, değiştirilemez. Mevcut muhalif olanların da bu ekonomik siyasal krize çözüm projeleri yoktur. Bu açıdan Başûrê Kurdistan'ın bir dönem daha ekonomik ve siyasal kriz içinde yaşayacağı görülmüyor.

Kuşkusuz siyasal, toplumsal, ekonomik sorunlar uzun süren çözümsüzlüğü kaldıramazlar, taşıyamazlar. Zaten sorunlar yeterince ağırlaştı. Gençlerin Avrupa'ya göç etmesi çok ağır bir durumdur. Çözümsüzlüğün getirdiği toplumsal dağılmayı ifade etmektedir. Zaten gençlerin ülkeden kopuşları Başûrê Kurdistan'daki siyasal anlayışın sorunlara yaklaşımının yanlışlığını gösteriyor. Ne iktidar, ne de muhalefet gençliğin sorunlarına çözüm bulabiliyor. Umut aşılayamıyor, umut veremiyor. Gençler ve toplum partilerin birini diğerlerinden farklı görmediği, yakın zamanda bir çözüm görmediği için karamsarlığa giriyor, göç ediyor. Bunun kabul edilecek yanı yoktur. Hele varlık yokluk sorunu olan bir Kürt gerçeği varken bazı ekonomik sorunları gerekçe gösterip göç etmenin izahı yoktur. Hala Kürtlerin varlığı, Ortadoğu'da tam güvenceye alınmış değildir. Kuşkusuz Başûrê Kurdistan'da belli kazanımlar elde edilmiştir ama bu Başûrê Kurdistan'ın da her bakımdan ulusal varlığını güvenceye aldığı anlamına gelmemektedir. Kürt ulusal varlığı açısından her yerde tehlikeler sürmektedir. Yakın zamanda DAİŞ'in Hewlêr'e yürümesi bu gerçeği göstermiştir.

Bu açıdan Kürtlerin ulusal varlığının hala ciddi biçimde tehlikede olduğu bir dönemde gençliğin sorunlara bu kadar duyarsız olması, ekonomik nedenlerle ülkesini terk etmesi kabul edilecek bir durum değildir. Ülkenin ekonomik ve siyasal sorunları olabilir, gençlik bu sorunlar karşısında kaçmak değil de bu sorunlara nasıl çözüm bulunur, bu sorunlara çözüm bulmak için gençlik nasıl bir rol üstlenebilir,

Kürtlerin kendi topraklarını terk etmesinin hiçbir gerekçesi olamaz. Gençler sadece Başûr'da değil, Rojava'da da yüzünü Avrupa'ya dönüyor, şuraya dönüyor, buraya dönüyor. Bunlar doğru yaklaşımlar değildir. Hiçbir siyasal kriz, ekonomik kriz gençlerin ülkelerini bırakmasına gerekçe olamaz. Bu bir çürümedir, bir yozlaşmadır, bir dağılmadır.

Bunu kesinlikle mahkum etmek gerekmektedir

kezci bir yaklaşımı var. Sadece Başûr'u ilgilendirdiği kadar ilgilenme var. Ama Ortadoğu'daki sorunlar bütün Kürtleri etkilemektedir. Bu yönüyle Başûrê Kurdistan'daki siyaset Ortadoğu'ya bütünlüklü bakmıyor, fotoğrafı bütünlüklü görmüyor. Sadece kendisiyle ilgili bölüme bakıyor. Hatta kendi partisiyle ilgili bölüme bakılıyor. Bu, Ortadoğu'da yaşanan siyasal, ekonomik, toplumsal sorunları çözecek bir yaklaşım değildir. Böyle

gerekiyor. Kürdistan'ın her dört parçası birbirini tamamlayan politikalar izlemelidir. 'Ben diğerine hakim olacağım' biçimindeki hegemonik yaklaşım terk edilmelidir. Her parça diğer parçaları tamamlayan, birbirini besleyen, destekleyen, güç veren bir yaklaşım içinde olmalıdır. Bu yaklaşım esas alınırsa, ekonomik ve siyasal sorunlara çözüm bulunabilir. Yoksa Başûrê Kurdistan bölgesindeki sorunlardan, büyük fotoğraftan kendini

Yönetim böyle değişir. Yoksa biri gider, diğeri gelir. Bu, yanlış bir muhalefet anlayışıdır. Yanlış bir mücadele anlayışı, yanlış bir yönetim değiştirme anlayışı, yanlış bir devrim anlayışı olur. Bu konuda yönetimde de, muhalefette de klasik siyasal anlayışlar vardır. Devrim anlayışı da devrim anlayışı da bir iktidarı devirip bir başkasının iktidar olmasıdır, bir devleti devirip diğerinin devlet olmasıdır. Bu yaklaşımlar

bunun üzerinde yoğunlaşması gerekir. Diğeri gerçekten yurtseverliğe de, insanlığa da, hiçbir şeye de yakışmaz. Benzer durum Rojava için de geçerlidir. Hiçbir siyasal veya ekonomik kriz gençlerin ülkelerini bırakmasına gerekçe olamaz. Bu bir çürüme, yozlaşma ve dağılmadır. Bunu kesinlikle mahkum etmek gerekiyor. Ülkeden gidenlerin Başûrê Kurdistan'da ne KDP'nin, ne YNK'nin, ne Goran'ın, ne

Yegirtu İslam'ın, ne de herhangi bir partinin politikasını gerekçe göstermesi kabul edilebilir. Bu eksikliklerin gerekçe gösterilmesi de hiç kimse tarafından doğru bulunmamalıdır.

Kürtler sorunlarını özgüçleri ile çözmeyi esas almalıdır

Kuşkusuz Başûrê Kurdistan sorunlarını çözerken çok içe kapalı olmamalı, yerel kalmamalı, sorunlara bütünlüklü ve Ortadoğu genelinde bakmalı, dahası Irak genelinde bakmalıdır. Irak geneliyle, Ortadoğu'nun geneliyle ilgilenmeden ekonomik ve siyasal sorunların çözüleceğini sanmak ve geleceği güvenceye almak mümkün değildir. Ancak en başta da Kürtlerin kendi sorunlarını kendileri çözmesi gerekmektedir. Böylesine karmaşık bir ortamda başka güçlerin Kürtlerin sorunlarını çözmesini beklemek ya da başka güçlerin kendi sorunlarını çözmesine fırsat tanımak, zemin sunmak doğru değildir. Çünkü böyle bir ortamda eğri Kürtler doğru politika izlemez ve ortak tutum takınmazlarsa o zaman sorunlarına başka güçler müdahale eder. Başka güçlerden destek alarak sorunları çözme durumu ortaya çıkar. Bu, Kürtler için felaket olur ve Kürtleri çok ağır sorunlarla karşı karşıya getirir.

Kuşkusuz Kürtlerin çıkarına olan ilişkiler kurulabilir. Taktik ilişkiler kurulabilir. Çeşitli devletlerle, güçlerle ilişki kurulabilir. Ama bunlar kesinlikle Kürtlerin bir bütün olarak bölgede güç olmasını sağlayan bir politikanın parçası olmalıdır. Yoksa Türkiye'yi, İran'ı ya da başka bir gücü güç yapacak, etkili kılacak bir yaklaşım olmamalıdır. Bu yönüyle Kürtlerin buldukları alanlarda sorunlarını dış güçlerden çok, kendi güçlerine dayanarak çözmesi gerekmektedir.

Ortadoğu'da çok boyutlu bir mücadele sürmektedir. Bütün uluslararası güçler ve bölge güçleri devrededir. Bu yönüyle dar bir politika izlenemez. Çeşitli güçlerle ilişki kurulabilir, taktik ilişkiler kurulabilir. Bunlar olabilir ama bütün bunların 20. yüzyılın dengeleri dağılırken, 21. yüzyılda dengeler yeniden kurulurken, bütün Kürtleri güçlendiren, dört parçada bütün Kürtlerin özgür ve demokratik yaşama kavuşmasına güç katan politikalar olmasına azami dikkat etmek gerekir.

Bu çerçevede özellikle Türkiye'nin ve İran'ın Başûrê Kurdistan üzerindeki politikalarına dikkat etmek gerekmektedir. Türkiye'nin KDP ile ilişkileri iyi takip edilmeli ve izlenmelidir. AKP Başûrê Kurdistan'la ilişkilerini herhangi ekono-

mik, kültürel, sosyal etkenler nedeniyle ya da bir komşu ülkenin, komşu halkla kurduğu ilişki temelinde kurmuyor. AKP hükümetinin, KDP ile kurduğu ilişkilerin hedefi, Bakurê Kurdistan'daki Kürtlerin yaşam mücadelesini ezmek, özgür ve demokratik yaşam mücadelesini tasfiye etmektir. Bunu da somut olarak PKK'yi tasfiye etme biçiminde ortaya koymaktadır. Bu gerçeğin muhakkak görülmesi gerekiyor. AKP'nin Başûrê Kurdistan

istemi. Siyasal partilerin birliğini, Kürt halkının kendi sorunlarını kendisinin çözebileceği bir demokratik sistem istemiyor. Belirli parti ve kişilerle ilişki kurarak, kendine bağlama üzerinden Başûrê Kurdistan'daki siyasi ve ekonomik çıkarlarını yürütmek istiyor. Çünkü karşısında güçlü Kürt görmek istemiyor. Sadece ekonomik ve siyasi çıkarları için kullanacağı düzeyde bir Kürt varlığının olmasını istiyor. Bu bakımdan Kürt toplumunu güçlen-

ekonomik kriz üzerinden Başûrê Kurdistan hükümetini, KDP'yi, PKK ile karşı karşıya getirmeye çalışmaktadır.

Başûr'da sorunların kaynağı siyasetin merkezileştirilmesidir

AKP ile KDP'nin zihniyet birliğinden çok kurdukları siyasal ilişkiler sorundur. Zihniyet birlikteliği konusunda

cüne dayalı bir dönüşümü gerçekleştirecek bir gelişme yaratamıyor.

Örneğin yakın zamanda bir ayaklanma olacak biçiminde haberler çok fazla çıktı. 'Ayaklanma olacak, mevcut yönetim gidecek, yerine bir başkası gelecek' gibi spekülasyonlar ortaya atıldı. Anlayış bu! Toplumun demokratik gücüne dayalı, demokratik dönüşümü esas alma yerine, klasik hükümet devirme ya da iktidarı bir yolla alıp el değiştiri-

KDP sadece sıkıştığı dönemlerde bağımsız devleti gündeme getirmektedir. Kimse KDP'nin ya da Başûr hükümetinin elini kolunu bağlamıyor. İsterse karar alabilir. Eğer devlet kurma bir haksızlıkta bu hakkını kullanabilir. Ama gelinen aşamada, mevcut durumda Kürtlerin Başûrê Kurdistan'da sorunu devlet kurma sorunu değildir. Sorunlarını böyle çözemez. Sorunlarını böyle çözeceğini sanmak, kendini kandırmaktır.

Federasyonunu kabul ettiğini söylemesi bile 2007 yılında ABD'nin AKP'ye, PKK'yi tasfiye etmesi konusunda verdiği destek sonrasındır. 5 Kasım 2007 Erdoğan-Bush görüşmesinden sonra Heronlar verilmiş, teknik destek sağlanmış ve siyasi destek verilmiştir. Bunlar karşılığında AKP Başûrê Kurdistan Federasyonunu tanıdığını ifade etmiştir. Bu gerçeğin bilinmesinde fayda vardır. Ama bu tanıma gerçekten stratejik ve uzun vadeli bir tanıma değildir. PKK'nin tasfiye edilmesine kadar, kendi Kürtlerinin temel siyasi gücünü ezene kadar böyle bir yaklaşım göstermeyi çıkarlarına görmüşlerdir. Bu açıdan KDP'nin AKP ile ilişkilerine dikkat etmesi gerekmektedir. KDP bir Kürt partisidir. Dolayısıyla ilişkilerinin Bakurê Kurdistan'daki Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamını, mücadelesini olumsuz bir biçimde etkileyecek şekilde olmaması gerekiyor. Tarih bir yıllık, iki yıllık değildir. Bizim bütün ilişkilerimiz, bütün siyasal partilerin, Kürt partilerinin ilişkileri yirmi yıl sonra, elli yıl sonra değerlendirilecektir. Tarihin bir hükmü ve kararı olacaktır. Hepimizin, bütün Kürt örgütlerinin, partilerinin, Kürt siyasi şahsiyetlerinin tarihin bu yargısını dikkate alarak hareket etmesi gerekir. Hiçbir parti, hiçbir lider, hiçbir siyasi kadro bunları düşünmeden hareket edemez, etmemelidir.

KDP'nin yaşadığı kriz AKP ile kurduğu ilişkilerin sonucudur

Başûr'daki ekonomik ve siyasi krizde AKP'nin, Türkiye'nin Başûrê Kurdistan'la ilişkilerinin de belirleyici düzeyde etkisi vardır. Çünkü AKP, Başûrê Kurdistan'da demokratik siyasal anlayışın gelişmesini

mesini sağlayacak demokratikleşme adımlarının atılmasına engel oluyor. Bu açıdan AKP'nin kurduğu ilişkiler ekonomik ve siyasi krizin olmasında çok temel etkidir. AKP'nin kurduğu ilişkiler, KDP'yi de olumsuz etkiliyor. Ya da KDP'nin daha doğru ekonomik ve sosyal politikalar izlemesinin de önünde engel oluyor. Bugün KDP'nin yaşadığı siyasal ve ekonomik sorunlar, bu sorunlarda yaşadığı çözümsüzlük bir yönüyle de AKP ile kurduğu ilişkilerin sonucudur.

AKP-KDP ilişkileri Başûrê Kurdistan'da demokratik ve toplumcu siyasetin ve Kürtler arası demokratik birliğin gelişmesi önünde engeldir. AKP'nin Başûrê Kurdistan'la sıkı ilişkisinin böyle sonuçları vardır. Ekonomik sonuçları ise fazlasıyla vardır. Mevcut Başûrê Kurdistan'da yaşanan ekonomik krizin nedeni AKP'dir. AKP, petrol gelirlerinin kendisine akmasını istemiştir. Bunun da inşaat sektörü ve tüketim toplumuyla olmasını öngörmüştür. Başûrê Kurdistan'ın kendi ayakları üzerinde duracak bir ekonomik yapılanmaya kavuşmasını istememiş, bunu engellemiştir. Kurduğu ilişkilerle Başûrê Kurdistan'ı tüketim toplumu, konformist yaşama yönelen bir toplum haline getirmiştir. Böyle bir ekonomik model yaratarak bütün petrol gelirlerinin kendine akmasını sağlamıştır. Ama petrol gelirleri düşünce de ekonomik kriz ve bu temelde siyasi kriz ortaya çıkmıştır. Öte yandan Türkiye kendi yaşadığı ekonomik sorunlar ve AKP'nin Kürt Özgürlük Hareketi'yle hem Rojava'da hem de Bakurê Kurdistan'da çok sert bir mücadele içine girmesi nedeniyle Başûrê Kurdistan hükümetini ve partilerini PKK'ye karşı çıkarmak için bu ekonomik krizden yararlanmaya çalışmaktadır. Başûrê Kurdistan'da yaşanan

şunlar söylenebilir: AKP de hegemoniktir, KDP de. Bu konuda bir zihniyet yakınlıkları vardır. Bu açıdan hem KDP'nin hem de AKP'nin güçlü başkanlık sistemini istemeleri, toplumu ve demokratik siyaseti güç yapan değil, belirli bir elit siyaseti, kişileri güç yapan bir siyasi anlayış içinde olmaları söz konusudur. Bu bir yönüyle de Ortadoğu hastalığıdır. Ortadoğu'da tarihten beri iktidarın, gücün merkezileşmesi esas alınmıştır. Merkezileşme ise her zaman demokratikleşmeye karşıttır. Merkezileşme toplumun güçsüzlüğünü, demokratikleşme ise güç olmasını ifade eder. Bu açıdan Başûrê Kurdistan'da da hala siyasetin merkezi olması, siyasetin daha da fazla merkezileştirilmesi çözümsüzlüğün önemli nedenlerinden biridir.

Şöyle klasik bir anlayış yanlıştır: Yönetim gücü olursa, merkezileşirse sorunlar daha kolay çözülür! Doğru yönetim anlayışı, sorunları doğru çözme anlayışı artık gücü merkezde toplamaktan geçmiyor. Sorunların çözümü artık toplumun demokratikleşmesidir, demokrasidir. Demokrasiye dayalı bir yönetim anlayışı sorunları daha kolay çözebilir, üstesinden gelebilir. Diğerleri geçmiş yüzyıllardan kalan yönetim anlayışıdır. Onun da bırakalım sorunları çözmeyi, sorunları ağırlaştırmaktan başka bir sonuç vermediği artık çok iyi bilinmektedir. Zaten Ortadoğu'da sorunların bu kadar ağırlaşmasının nedeni de budur. Hep otoriter, bireylerde somutlaşan güç ve iktidarlar sorunları daha da ağırlaştırmaktadır. Nitekim bunların sonucu da bugün yaşanan Ortadoğu gerçeği olmaktadır.

Kuşkusuz mevcut hükümetin sorunlara çözüm bulamaması ekonomik ve siyasi sorunları açığa çıkarmıştır. Ancak çözüm yaklaşımları konusunda Başûrê Kurdistan'da diğer siyasi güçlerin de bir çözüm politikaları ve projeleri yoktur. Ekonomik ve siyasi sorunlardan en fazla da KDP sorumlu görülmektedir. KDP eleştirilmektedir. Hemen hemen tüm partilerin ekonomik ve siyasi kriz konusunda KDP'ye eleştirileri vardır. Ancak yönetimden daha fazla pay alma ya da mevcut yönetimi, hükümeti alaşağı edip kendisini etkili kılma anlayışı dışında gerçekten bir demokratik program ve bu temelde toplumsal, siyasal-ekonomik alanda değişimi sağlayan, bu yönüyle Başûrê Kurdistan'da dönüşümü ortaya çıkaran bir politika izlendiği de söylenemez. Çünkü demokratik zihniyet zayıf, klasik partililik ve devletçi anlayış ise ön plandadır. Bu durum bütün partilere sirayet etmiştir. Partilerin ismi farklı olabilir ama esas karakterli devletçidir, iktidarcıdır, merkezizettir. Gücü topluma verecek bir anlayış hala hakim olmamıştır. Bu nedenle Topluma umut veren alternatif bir siyasi hareket ortaya çıkıp toplumu güç yaparak toplumun demokratik gü-

mesini sağlama yaklaşımları toplumsal destek görmüyor. Dolayısıyla da bir çözüm ortaya çıkmıyor ve Başûrê Kurdistan'daki demokratik dönüşümü hedefleyen ya da bu demokratik dönüşümü uygun, ona dayanan bir yönetim gerçeğinin ortaya çıkmasını sağlayamıyor.

AKP, Kürdistan'daki kültürel soykırımcılığı sürdürüyor

AKP iktidarının ve Türk devletinin politikaları Başûrê Kurdistan'da çok kavranmış değil. Bu konuda Türk devletinin ve AKP'nin politikalarına yüzeysel yaklaşım var. Kürt Özgürlük Hareketi'nin Türk devletiyle kırk yıldan fazladır süren bir mücadelesi olduğu gibi, Türk devletinin ve AKP'nin politikaları konusunda daha deneyimli, daha bilinçli, daha öngörülüdür. Bu açıdan biz yıllarca söylüyoruz, ne Türk devletinde, ne de AKP'de bir zihniyet dönüşümü vardır. Hala Kürtleri inkar ve imha siyaseti sürmektedir. Hala kültürel soykırımla Kürtleri Türkleştirme, Kürdistan'ı Türk uluslaşmasının yayılma alanı haline getirme politikası izlenmektedir. Türk devleti bu politikadan vazgeçmemiştir. Kuşkusuz Kürtlerin ve Türkiye'deki demokrasi güçlerinin büyük mücadelesi olmuştur. Bu mücadelelerin Türkiye'de büyük etkileri olmuş ama hala mevcut durumda Türk devletini ve AKP iktidarını Kürtlerin varlığını tanıma temelinde Kürt sorununu çözecek bir noktaya getirememiştir.

AKP, Kürtler üzerindeki siyasal ege-menliği ve kültürel soykırımcılığı yeni koşullarda sürdürmek isteyen bir partidir. Kendini yeni koşullara uyarlayarak eski amaca ulaşmak istemektedir. Bu gerçeklik Başûrê Kurdistan'da çok fazla görülmemektedir. Erdoğan'ın son söylemleri açıktır. Biz 2003'te hata yaptık, demiştir. Zaten Rojava politikası bu gerçekliği göstermektedir. Rojava'da Kürtlerin kazanım elde etmesinden rahatsızdır. Zaman zaman Davutoğlu demagoji yaparak, biz aslında Kürtlere değil de orada PKK'ye, PKK uzantılarına karşıyız, demesi tamamen bir aldatmadır. Aslında KDP ile sürdürülen ilişkiler gereği söylenen sözlerdir. Bir kısım Kürt'ü kendi politikasına destekçi hale getirmek için sarf edilen sözlerdir. Ama esas olarak ne Başûr'daki kazanımları sindirmişlerdir, ne de Bakur'da Kürtlerin kazanım elde etmesini istemektedirler. Bu açıktır. Bunu anlamamak, kafayı kuma gömmek olur.

Türk devleti sadece Türkiye sınırları içindeki Kürtlerin değil, diğer parçalar-daki Kürtlerin de kazanım elde etmesini istemiyor. Kürt düşmanlığında öncülük yapıyor. Böyle bir devletin, bir partinin Başûrê Kurdistan'daki KDP'nin, Kürtlerin dostu olması mümkün müdür? AKP, KDP ile ilişkilerini sadece PKK ve Kürt Özgürlük Hareketini tasfiye etmek için kullanmaktadır. Sadece 2003'ten beri değil, 2003'ten önce de, 1990'lı yıllarda

Türk devletinin Başûrê Kurdistan'daki siyasi güçlere nasıl yaklaştığını herkes bilmektedir.

Kürtlerin Başûrê Kurdistan'da sorunu devlet kurma değildir

KDP'nin hem bağımsızlığı gündeme getirmesi hem de AKP ile sıkı işbirliği içine girmesi bir paradokstur. Kuşkusuz Türkiye kendine bağlı bir Başûrê Kurdistan istemektedir. Ama kendine bağlı Başûrê Kurdistan'ı Bakurê Kurdistan'daki ve diğer parçalardaki Kürtlere karşı kullanmak için ister. Bu çerçevede Başûrê Kurdistan'la ilişkilerini sürdürmektedir. Bu nedenle bazen bağımsızlık, referandum gündeme geldiğinde Türkiye karşı çıkmaktadır, bazen de sanki kabul edecekmiş gibi bir yaklaşım göstermektedir. Sorun bağımsız devlet kurup kurmama sorunu değildir. İster KDP böyle bir düşüncede olsun, isterse olmasın, Türk devleti hangi durumda olursa olsun Başûrê Kurdistan'ı kendi Kürt'ünü ezmek, tasfiye etmek için kullandığı kadar ilişki kurar ve geliştirir. Bu, Türk devletinin Başûrê Kurdistan'la ilişki kurmasının kanunudur.

Öte yandan KDP'nin ikide bir bağımsızlığı gündeme getirmesinin de çok fazla anlamı kalmamıştır. KDP ekonomik ve siyasi olarak sıkıştığı zaman bu tür şeyleri gündeme getirip bu temelde sorunların üstünü örtmeye çalışmaktadır. Dikkat edilirse KDP'nin bağımsızlığı gündeme getirme dönemleri hep böyle içeride ve dışarıda sorunların arttığı dönemlerdir. Ya da Kürt Özgürlük Hareketi'yle sorunlar yaşadığı dönemlerdir. Böyle dönemlerde toplumsal destek sağlamak, yaşadığı siyasal sınırdan kurtulmak için gündeme getirdiği görülmektedir. Artık Kürt kamuoyunda; böyle bir düşünce ortaya çıkmıştır. Kimse KDP'nin ya da Başûr hükümetinin elini kolunu bağlamıyor. İsterse karar alabilir. Eğer devlet kurma bir haksızlık kullanabilir. Ama gelinen aşamada, mevcut durumda Kürtlerin Başûrê Kurdistan'da sorunu devlet kurma sorunu değildir. Sorunlarını böyle çözemez. Sorunlarını böyle çözeceğini sanmak, kendini kandırmaktır. Mevcut durumda Başûrê Kurdistan'da sorunların çözümü demokratik bir anlayışa ve zihniyete sahip olmak, demokratik bir topluma dayalı, demokratik bir yapılanma, demokratik yönetim ortaya çıkarmaktır. Sorunu böyle görmek gerekiyor. Yine sorunu dar, sadece Başûrê Kurdistan'la ilgili ele almak yanlış. Sorun Başûrê Kurdistan'ın bağımsız

devlet kurması ya da federasyon olmasıyla ilgili değildir. Sorun Kürdistan'ın dört parçasını ilgilendirmektedir. Bütün Ortadoğu'yu ilgilendiren bir sorun vardır. Ancak bütün Kürdistan'ın özgürlüğünü düşünen ya da bütün Ortadoğu'nun demokratikleşmesini düşünen bir politika Başûrê Kurdistan'da Kürtlerin sorunlarını çözebilir. Yoksa ben sınır çizeceğim, bütün sorunlardan kendimi kurtaracağım, demek yanlıştır. Aksine

hala böyle bir gelişme yoktur. Başûrê Kurdistan hükümetiyle Irak hükümeti arasında bağlar var, ilişkiler var. Ama bu ilişkiler petrol ve siyasi konularda tam bir çözüm getirmiş değildir. Biz Başûrê Kurdistan'ın kendini demokratikleştirme temelinde Irak'ın demokratikleşmesine zemin olması, bu temelde Irak'la ilişkileri daha da güçlendirmesi, hatta Irak'ın demokratikleşmesinde öncü rolü oynaması gerektiğini düşünüyoruz.

kratik birlik anlayışı hem Kürtlerin, hem de Irak genelinin birlikte güçlendiği bir durum ortaya çıkarır.

Türk devleti Bakur ve Rojava'daki savaşı Başûr'a taşımak istiyor

Örneğin biz defalarca Şengal'in özerk olmasını istedik. Şengal'in özerk olması, ne Irak'ın, ne de Başûrê Kurdistan'ın

Başûrê Kurdistan hükümeti karşı karşıya getirilmek istenmektedir. Türk devleti bu yönlü yoğun çaba göstermektedir. Kuşkusuz geçmişte zaman zaman gerillaların boru hatlarına yönelik eylemleri oldu. Savaşın çok şiddetlendiği dönemde gerillalar Türk devletinin çıkarlarına, ekonomik hedeflerine yönelme temelinde boru hatlarına yönelik eylemler yaptı. Geçmişte bu yönlü hiç eylem olmadı değil ama yakın zamandaki boru hatla-

Şu anda bir devlet olmaktan daha geniş, çok boyutlu, kapsayıcı, öngörülü bir politika izleme imkanı her zamankinden daha fazladır. 'Ben devlet kuracağım, kendi sınırlarımı çizeceğim,' denildiğinde, kendini daha da darlaştıran, sadece kendisini değil, Kürdistan'ın bütün parçalarını da tehlikeye sokan bir durum ortaya çıkabilir. Bu açıdan sorun demokratik topluma dayalı demokratik bir yönetimle aşılabılır.

böyle dar bir yaklaşım, Başûrê Kurdistan'ın bu kadar kendi içine kapanması, sadece Başûrê Kurdistan'a değil, bütün Kürtlere zarar verecek bir politika olacaktır. Böyle bir yaklaşım, Kürtlerin bölgedeki rolünü de sınırlayacaktır. Hatta kendisini ciddi dayatmalar ve tehlikelerle karşı karşıya bırakacaktır.

Ulusal birlik ve ortak politika çok önemli hale gelmiştir

Şu anda bir devlet olmaktan daha geniş, çok boyutlu, kapsayıcı, öngörülü bir politika izleme imkanı her zamankinden daha fazladır. 'Ben devlet kuracağım, kendi sınırlarımı çizeceğim,' denildiğinde, kendini daha da darlaştıran, sadece kendisini değil, Kürdistan'ın bütün parçalarını da tehlikeye sokan bir durum ortaya çıkabilir. Bu açıdan sorun demokratik topluma dayalı demokratik bir yönetimle aşılabılır. Başûrê Kurdistan'ın sınırlarını aşan, kendini sınırlamayan, bütün Ortadoğu'yla, bütün Kürdistan parçalarıyla, bütün bölge ülkeleriyle ilgilenen bir politik ufka ve stratejiye sahip olmanın en doğru yaklaşım olacağını düşünüyoruz. Şu anda esas olarak düşünülmesi gereken; Kürdistan'ın özgür ve demokratik yaşamının nasıl gelişeceği. Çünkü eski dengeler yıkıldı, yeni dengeler kurulmaktadır. Bütün Ortadoğu değişecek. Ortadoğu değişirken Kürdistan'ın sadece bir parçasındaki durumla kendini sınırlamanın doğru bir politika olmayacağını düşünüyoruz. Bu nedenle ulusal birlik ve ortak politika izlemek çok önemli hale gelmiş bulunmaktadır.

Kuşkusuz Başûrê Kurdistan hükümetiyle Irak merkezi hükümetinin sorunlarını çözmesi, petrol gelirleri konusunda anlaşmaları önemlidir. Ancak

Öte yandan DAİŞ tehlikesi var, bütün Irak'ı ilgilendiren sorunların Başûrê Kurdistan'a yansması var. Bu açıdan biz gerilimli politikadan değil de, daha uzlaşıcı bir politikadan, sorunları daha iyi anlayan karşılıklı bir yaklaşımla çözümlenenden yanayız. Başûrê Kurdistan hükümetiyle merkezi hükümetin sürekli gerilim içinde olmasının ne merkezi hükümete, ne de bölgesel hükümete bir yararı vardır. Eğer Irak'ın demokratik birliği içinde var olunacaksa o zaman hem Irak hükümetinin Başûrê Kurdistan federasyonuna doğru yaklaşım içinde olması lazım hem de Başûrê Kurdistan federasyonunun Irak hükümetiyle ilişkilerini doğru yürütmesi lazım. Bu konuda sorunlar vardır. Hem merkezi hükümetten kaynaklanan hem de bölgesel yönetimden kaynaklanan sorunlar vardır. Örneğin; AKP, Türk devleti Irak düşmanlığı yapıyor. AKP, Irak karşıtlığını her düzeyde yaparken Başûrê Kurdistan hükümetinin Türkiye ile bu düzeyde ilişkileri, merkezi hükümetle bölgesel hükümet arasındaki ilişkilerin normalleşmesinde sorunlu bir alan yaratıyor. Bu yönüyle merkezi hükümetle yerel hükümetin sorunlara daha demokratik, daha adil bir yaklaşımla, Irak'ın demokratik temelde bütünlüğünü sağlamaya yönelik hareket etmeleri gerekiyor. Demokratikleşme ilişkileri pekiştirir, bütünlüğü sağlar, güçlendirir. Federasyon olmak parçalanmak değildir. Doğru bir yönetim anlayışı, doğru bir federasyon anlayışı Irak'ta birliği güçlendirir. Hem Başûrê Kurdistan toplumu güçlenir, hem de Irak güçlenir. Bu yönüyle Irak'ın genel olarak güçlenmesiyle Başûrê Kurdistan'ın güçlenmesi arasında bir çelişki yoktur. Bir güçlenirse diğeri zayıflar biçiminde bir diyalektik yoktur. Aksine demokratik bir anlayış, demo-

aleyhine bir durum getirir. Hem Başûrê Kurdistan'ı güçlendirir, hem Irak'ı güçlendirir. Şengal'in bir özerk bölge olması, kesinlikle Başûrê Kurdistan federasyonuna güç katar. Kürtler içindeki demokratikleşmeyi geliştirir. Kürtler içinde gelişen demokratikleşme Irak'taki demokratikleşmeyi etkiler. Bu yönüyle demokratikleşme ve özerklikler kimseyi zayıflatmaz. Burada önemli olan, doğru bir demokrasi anlayışı, doğru bir özerklik anlayışına kavuşmaktır. Burada esas olan parçalanmaya giden değil de, birliği güçlendiren demokratik federasyon, demokratik özerklik anlayışına sahip olmasıdır. Demokratikleşme varsa, demokratikleşme temelinde kurulmuşsa her federasyon, her özerklik geneli güçlendirir, birliği güçlendirir. Ama demokratikleşme olmazsa federasyon da, özerklikler de birbirinden koparır. Demokratik birliği ortaya çıkarmaz. Bu açıdan esas olan demokratikleşmedir. Bu konuda hem Irak, hem de Başûrê Kurdistan federe yönetimi demokratik anlayışa kavuştuğunda biz sorunların daha köklü temelde çözüme kavuşacağına inanıyoruz.

Bu açıdan biz, Irak'ın geneli açısından bir demokratik programı, demokratikleşmeyi önemli görüyoruz. Başûrê Kurdistan'ın federasyon olması, Irak'ın geneli için bir demokratik yaklaşım ortaya koymayı engellemez. Bugün Türkiye'de, Bakurê Kurdistan'da HDP, hem Türkiye'nin demokratikleşmesini öngörüyor hem de Kürdistan'da özyönetimleri öngörüyor. Bunlar birbirleriyle çelişen değil, birbirini güçlendiren durumlardır. Bu açıdan Irak'ın genelinde demokratikleşmeyi hedefleyen bir siyasi anlayışa ihtiyaç vardır. Irak'ın demokratikleşmesi sağlandığında Başûrê Kurdistan her bakımdan kendisini siyasal, sosyal, ekonomik olarak güvenceye almış olur. Başûrê Kurdistan'ın her bakımdan geleceğe güvenle bakması Irak'ın demokratikleşmesinden geçer. Bu açıdan biz merkezi hükümetle bölgesel hükümet arasındaki ilişkilerin esas olarak demokratik temelde gelişmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bunun sağlanması da sözle değil, Irak'ın genelinde demokratikleşme sağlamakla olur. Başûrê Kurdistan'a dayalı demokratikleşme hamlesinin bütün Irak'a yayılmasıyla olabilir.

Son zamanlarda Türk devleti, Başûrê Kurdistan üzerinde daha fazla oynamaktadır. Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı yürüttüğü savaşı Başûr'a taşımak istemektedir. KDP'yi Kürt Özgürlük Hareketi'yle karşı karşıya getirme politikası izlemektedir. Türk devletinin şu anda en temel politikalarından biri budur. Bunun altını özellikle çizmek istiyoruz. Türk devleti Bakur'da ve Rojava'da sürdürdüğü savaşı Başûr'a da taşımak istemektedir. Son zamanlarda zaten 'Şengal ikinci Kandil oluyor, Şengal'e müdahale edilmesi gerekir, Kandil'e müdahale edilmesi gerekir' gibi gündemler ortaya atıyorlar. Yine petrol boru hatları patlatılarak, Kürt Özgürlük Hareketi ile

rında gerçekleşen patlamalar kesinlikle MİT ve AKP iktidarı tarafından yapılmıştır. AKP hükümeti, Kürt Özgürlük Hareketi ile KDP arasında bazı sorunlar olduğunu görüyor, bu sorunları tahrik etmek istiyor. Böyle yaparsam aradaki sorunları daha da ağırlaştırırım, diye düşünüyor.

Öte yandan Başûr'dan aldığı petrolün parasını vermeyerek sorun çıkarıyor. Bu da, bu partileri ya da Başûrê Kurdistan yönetimini PKK'nin üzerine sürmek içindir. KDP ile PKK'yi karşı karşıya getirmek için bu tür şeyler yapılıyor. Bu konularda biz dikkatliyiz. Kuşkusuz KDP'ye yönelik eleştirilerimiz var. Özellikle de Türk devletinin, AKP'nin politikaları ve Kürt Özgürlük Hareketi'ne yönelik saldırıları konusunda sessiz kalmasını yönelik eleştirilerimiz var. Kürdistan'da şehirleri yakıp yıkan, Kürt düşmanı, Rojava Devrimi düşmanı bir AKP iktidarı var. Bu nedenle AKP iktidarının KDP ile Başûrê Kurdistan ile ilişkileri Bakur'da rahatsızlık yaratmaktadır. Bu zaten bilinen bir gerçektir. Bizim herhalde KDP ile Türk devletinin bu ilişkilerine 'iyidir' dememiz mümkün değildir. Hele AKP'nin politikaları ortadayken bu ilişkiler konusunda eleştirilerimiz tabii ki olacaktır. Ancak biz Kürt örgütleriyle ilişkiler konusunda hassasız. Bu konularda dikkatli bir yaklaşım içindeyiz. Sorunlarımız olabilir ama bu sorunlarımızı konuşarak, diyalog içinde çözmeyi esas alan bir yaklaşım içindeyiz. Bizim yaklaşımımız kesinlikle budur. Bunun dışında herhangi bir yaklaşımımız yoktur. Öyle KDP'nin iç sorunlarına ya da Başûrê Kurdistan'ın iç sorunlarına karışma gibi bir yaklaşımımız hiç yoktur. Kuşkusuz Başûrê Kurdistan'da demokratikleşme istiyoruz. Başûrê Kurdistan'ın temel sorununun demokratikleşme, sorunların demokratik temelde çözülmesi sorunu olduğunu ortaya koyuyoruz. Dolayısıyla bu yönlü değerlendirmelerimiz de, eleştirilerimiz de vardır. Bu yönlü düşüncelerimizi açıkça ifade ediyoruz. Bu açıdan demokratikleşme doğrultusundaki eleştirilerimizi, düşüncelerimizi, önerilerimizi bundan sonra da sunacağız. Ancak herhangi bir Kürt partisiyle, Kürt siyasi gücüyle karşı karşıya gelme, kavga etme, savaşa gibi bir yaklaşımımız yoktur. Biz bu konuda hassas olduğumuz gibi herkesin de bu konuda hassas olmasını bekliyoruz. Mevcut güncel sorunlardan dolayı hiçbir Kürt hareketinin, partisinin yanlışlığa girme lüksü, hakkı yoktur. "Benim bu adımım gelecekte nasıl değerlendirilecektir? Benim bu adımımın bütün Kürtler için anlamı nedir," biçiminde düşünerek yaklaşmak gerekir. Bizim yaklaşımımız hep böyle olacaktır. Her adımımızı Kürt tarihi açısından, Kürtler açısından ne anlama geldiğini düşünerek atıyoruz. Bu konuda hassasız, hassasiyetimiz bundan sonra da devam edecektir.

Newrozlaşan halkın öyküsü

Bu ayağa kalkışın sadece ve sadece bir izahı vardır; o da bu halkın Newrozlaştığıdır. Bu halk Newrozlaşarak yeniden doğuyor, kendisini yeniden yaratıyor. Newrozlaşan halk dünya halkları arasında hakettiği onurlu yerini alıyor.

Kasım Engin

Newrozlu günleri yaşıyoruz. Newroz yeni gün anlamına geliyor. Yeni bir günün ve yeni bir doğuşun günü.

Newroz efsanesi, Newroz'un kimler tarafından kutlandığı da çok yazılmış, çizilmiştir. Belki yeniden yeniden zamanın ve araştırmanın gereği de vardır. Ancak biz şuna inanıyoruz; artık Newroz maddi bir gerçeklik haline gelmiştir. Yani cisimleşmiştir. Önemli olan bu cisimleşmeyi anlayabilmek, kavrayabilmek ve gelişim öyküsünü dillendirebilmektir.

Biz hep şuna inandık: Söylenenlere değil, yapılanlara ve yaşama geçirilmiş olana bakmak. İnsan dili kemiksizdir; ne zaman nereye evrileceği, çıkarı için nereye döneceği belli değildir. Sözü çok erken kirletilebileceğini her gün görerek yaşıyoruz. Zulüm ve şer cephesi kendilerine barışın ve demokrasinin temsilcileri sıfatını takarak 'barış' ödülünü de alabiliyorlar. Dünyanın dört bir tarafına yayılarak ne kadar 'insani ve medeni' olduklarını söylüyorlar. Güya kendi 'medeniyetlerinde' olmayan hakareti dile getirerek başkalarını eleştirirken, Kürdistan'da Kürt halkına kan kusturuyorlar. İnsanları bodrumlarda yakıyor, cenazeleriyle oynuyor, mezarlıklarını yerle bir ediyorlar.

İşte dilin bu karakterinden dolayı sözlerden ziyade eylemlere bakılmalıdır. Yaşanana ve yaşama bakmak gerekir, diyoruz.

Tarih; olup biteni olduğu gibi dile getirmekmiş. Bağımsız ama tarafsız değil. Bağımsız olarak ele alacağı tarihi, fakat taraf olduğumuzu unutmadan yazacağız. Ne de olsa biz ezilenlerin, horlananların, dışlanmışların, sömürüye tabi tutulmuşların, dilleri yasaklanmışların, yüzleri zoraki örtülenlerin, perdelenenlerin ve baldırı çıplakların, bir lokma ekmeğe muhtaç bırakılanların yanında yer alanlar olarak tarihe bakıyoruz. Böyle olunca da tarihe, olup bitene onların gözüyle bakacağız.

Medler, bugün Kürdistan'ın Kuzeydoğu alanları diyebileceğimiz Medya bölgesinde Asurlulara komşu olarak yaşamaktaydı. O dönemde Asur İmparatorluğu, Ortadoğu'ya kan kusturduğu gibi Medya ülkesine de aynı vahşeti uygulamaktan geri durmamıştı.

Özelde de Medya ülkesinde bulunan madenler (demir vb) de buna eklenince bu saldırıların sürekleşmesine neden olmuştur. Ancak Mag ve Zerdüsti kaynağından beslenen Medler –arazilerinin de avantajını kullanarak- komşu halklarla ittifak kurarak güç kazanır ve bu işgal ve zulme karşı direnirler. Savaşlar onlarca yıl sürer.

İlk büyük savaş MÖ-625 yılında verilmiştir. Ancak Ninova düşürülemedi. Keyakserli Medlerle, II. Nabukadnezarlı Babiller geri çekilmişlerdir. Bu ittifaklarını pekiştirmek için Keyakser kızını Babil kralına gelin olarak vermiştir. Bu ittifak sonucu MÖ-612 yılında Asur imparatorluğu Ninova'nın yıkılışı ile tarihe karışır. Kimi araştırmacı, tarihçi ve arkeologlar bu günün Newroz'a denk geldiğini söyler. Yani bir nevi Asur zulmüne karşı zafer elde edişin adıdır Newroz. Yine Ninova'yı -Ortadoğu halklarına önderlik yaparak- yıkan kişiye Keyakser ya da Kawa denilmiştir. Bu ne kadar doğrudur bilinmez ama bilinen şudur ki; Ortadoğu halkları korkunç bir zulüm cenderesinden kurtulmuştur.

Eğer bugün Newroz'u Ortadoğu'nun neredeyse tüm halkları kutluyorsa bu gerçekten bağlantılı olduğunu düşünmek yanlış olmaz. Tarih, Med önderlikli bir direnişle korkunç Asur İmparatorluğunun zulmüne son verildiğini yazar. Bu sonucu yaratanın, zulme karşı ortak direniş ruhu, birlik ve ortaklaşan bir Konfederasyon olduğu açıktır.

'Artık ecdadımız hep köle olarak kalacak'

Evet, Asur İmparatorluğunun zulmü son bulmuştur. MÖ-612 yılından MÖ-550 yılına kadar belki de Ortadoğu tarihinin en uzun süreli savaşsız dönemi yaşanmıştır. Kürtlerin ve Ortadoğu halklarının ortaklaşmaları halinde yalnızca Kürtlerin değil, tüm Ortadoğu halklarının kaderini etkileyip değiştirebilecekleri de görülmüştür. Med konfederasyonlaşması tüm Ortadoğulu halklar için oldukça olumlu bir birleşme olmuştur. Nitekim hem kendi aralarındaki konfederasyonlaşma hem de bölgede Asur zulmünden rahatsız olan dönemin güçleriyle içine girilen ittifaklar, Ortadoğu'da Pax Ortadoğu'nun yani Ortadoğu barışının ya-

şanmasına götürmüştür. Bu yeni durum ile Med hareketi beraberinde Ortadoğu'nun birliğini, beraberliğini, kardeşliğini, barışını ve özgürleşmesini getirmiştir.

Özcesi; Ortadoğu'da halkların bir araya geldiğinde harikalar yaratabileceğini tarih bize söylüyor. Tarihin söylediği diğer bir şey de, ortaklaşmalarında kimsenin ortaya çıkacak olan huzuru bozamayacağıdır. Önemli olan tarihin bu yaşanmış olan tecrübesinden ders çıkarmayı bilmektir. Halkın Newrozlaşmasını görmektir.

Yıl MÖ-550'dir. Med kralı Astiyages'in başkomutanı olan Harpagos -çok yakın akraba bağı da cabası-, kendisine hakaret etmiş ve incitmiştir. İyi bir yönetim tarzına da sahip değildir. Öyle anlaşılıyor ki, Medlerin saraylıları da ondan rahatsızlık duymaktadır. Harpagos, Akamenitlerle ilişkilendirilir. Öyle bir komplo düzenler ki -Harpagos ordunun başkomutanıdır- tek bir çatışma çıkmadan Astiyages'i esir düşürür.

Esareti ardından Harpagos, Astiyages'e, "Bak dün kraldın bugün ise bir kölesin" der. Astiyages'in verdiği yanıt ise hala kulaklarda yankılanır. "Madem bunu yapacaktın kendin için yapsaydın, artık ecdadımız hep köle olarak kalacaktır" sözleri sanki bir tarihi öngörüdü. Burada da görüldüğü gibi iktidar altın tepside Perslere sunulmuştur. Bunu şöyle yorumlayabiliriz: "Biz buna layık değiliz, biz dağlarımıza çekiliriz, biz iktidarda yokuz!" Özüde Kürtlerin toplumsal genlerinde bu gerçeklik çok çarpıcı bir biçimde hep göze çarpar.

Akamenitlerin öncülüğünde Kürtler yani Medler, sistemin içerisinde ikinci güç olarak yerlerini alırlar. Hep özel statüye sahiptirler. Medler ikinci güç olmalarına rağmen kendilerini çok ayrı görmezler. Ne de olsa aynı soydandırlar.

Heredot'tan öğrendiğimiz kadariyle Kambyses'in Mısır işgali sırasında ölmesi, Med Mag'larının -ki bunlar etkilidirler- büyük bir hareketlenmesi görülmektedir. İktidarı ele geçirme çabaları Pers üst sınıfının direnciyle sert karşılanır. Krallık içerisinde çok etkin olan Maglar -ismi ne olursa olsun- bu şekilde etkin Mag'ın önderliğinde direniş geçerek tekrardan kendilerinin olan iktidarı ele geçirmek isterler.

Ve lanet dönemi başlar

Darius'un öncülüğünde Farstarın etkili aileleri bir araya gelerek sarayda başat olan Mag etkisini kırmak için harekete geçerler. MÖ-521 ya da 522 yılında Darius öncülüğünde Perslerin ileri gelenleri, acımasız bir katliam başlatırlar. Medlerin kâhinleri, Magları, aydınları, aristokratları ve ne kadar umut vaat eden birey varsa hepsini katliamdan geçirirler. Denilebilir ki; Medlik bilinci ya da Kürtlük bilinci ve ona öncülük edebilecek tüm entelektüel ve aydın zihin katledilir. Medler bu katliamla düşünsel olarak tarih sahnesinden silinmekle yüz yüze gelirler. Bir halkın bin yıllara varan tecrübesi ve düşünsel düzeyi bir anda kesilip atılmıştır. Bir nevi bellekleri alınmıştır. Bellekleri alınanların bir daha bellek sahibi olmamaları için askerlik çalışmalarında Farstarın vurucu gücü olan "Ölümsüzler"e alınmışlardır.

Newrozlaşan halkın trajik öyküsü böyle başlar. Artık Newroz yaratan halk yoktur. Artık başkalarının yanında, onların hizmetçisi olarak çalışan ve savaşan bir halk vardır. Bir nevi lanet bulaşmıştır. Bu öyle bir lanet ki, bin yıllar da geçse sökülmemeyecek kadar derin bir iz bırakır. Bu lanet, Astiyages'in söylediği, "Artık ecdadımız hep köle olarak kalacaktır" lanetidir.

Bireysel tepkiler, hırs, kin, çekemezlik, aç gözlülük derken egemenlerin emri altında en öne geçerek direnen onurlu halk kesimi olan aşiretlere karşı işgalcilerinin yanında savaşmaya kadar gider.

Başka bir lanet ise Arapların Kürdistan'a açılmalarıyla gerçekleştirilmiştir. Araplar da bu açılımı yine Harpagos'un torunları olan işbirlikçilere dayanarak yapmışlardır.

Kendi kimliğini terk ederek başkasının kimliğiyle kendini izah etme özünde bir devşirme kültürüdür. Kendinden kaçma, utanma, erime ve bitip yitme. Araplar neredeyse Kürdistan'ın her alanına nüfus ederek kimyasını değiştirmiştir. Müt-hiş bir işbirlikçi tabaka oluşturmuşlardır. Kürt dili horlanmış, müthiş tahrir edilmiş, Kürt dili horlanmış, isimleri değiştirilmiş, Zerdüsti gelenek yerine İslamiyet'in tutuculaşan dogmatik karakteri hakim kılınmıştır. Bunun içinde birey, kendisi

olmaktan çıkmış olsa da farkına varmamıştır. Buna gelmeyenler de farklı adlar altında bir yolunu bulup yaşamaya -Aleviler gibi- çalışmışlardır.

Şüphesiz hepsi bu kadar değildir. Tarihi bir anda Kürtleri bir araya getirecek, Kürtlerin birliğini sağlayarak tarihe önemli bir damga vurulacakken, önceleri Akkoyunların saraylarında ve Osmanlıların yanında kalmış, onlara çalışmış olan İdris-i Bitlisi, Kürtlerin bir olamayacaklarını söyleyerek Osmanlı padişahı Yavuz Sultan Selim'den kendilerini yönetecek bir beylerbeyi istemiştir. Yani Kürdü yönetecek bir beylerbeyi. Bu esasta 'Kürt'e güven olmaz, Kürt'ten adam çıkmaz, Kürt olsa olsa başkalarının adamı olur' zihniyetinin dışı vuru mudur.

Kürtlerin tarihinde önemli başka bir lanet de 19. yüzyıldadır. Boydan boya gelişen isyan ve direnişlerde bir olamama, iç ihanet, geniş ufka sahip olamama Kürt isyanlarının bastırılışına yol açmıştır. Kürtlerin tarihinde önemli bir kesit de dışarıdan getirilen tarikatlar ile suni olarak oluşturulan 'ağalık' kurumu, Kürt toplumsal yapısına bulaştırılmış büyük lanetlerdir.

Osmanlıların, Yeniçerileri nasıl devşirdiklerini tarihten biliyoruz. 'Mankurtlaştırma'yla insanların nasıl kendilerinden uzaklaştırıldıkları biliniyor. Aynı yöntemle Babı-âli'de Kürtlerin geleceği ipotek altına alınmaya çalışılmıştır. Kürtlerin işbirlikçi, devlete yakın ve devletle ittifak halinde olan ailelerinin çocukları rehlin alınarak eğitilmiş ve hazırlanmıştır. Böylece bir toplumun özenle hazırlanmış işbirlikçi yeni bir nesille fethedilmesi hedeflenmiştir. Belirli ailelerin aracılığıyla bir toplumun denetim altına alınarak kontrol edilmek istenmiştir.

Bu mankurtlaştırma politikası ile tarihin tozlu yollarında tekrar tekrar karşılaşıcağız. Dersim katliamı ardından 'Beyaz Katliamla' yeniden göreceğiz. Kürdistan Özgürlük Mücadelesi geliştiğinde şişirilerek pazara sürülen çevre ve kişiler, hep bu belleksizleştirilen, mankurtlaştırılan ailelerin evlatları olarak karşımıza çıkacaklar.

Bir taraftan inkâr ve imha, diğer taraftan ihanet ve işbirlikçilik. Bir taraftan katliam ve soykırım diğer taraftan teslimiyet ve devşirme.

Newroz'u yaratan halk artık bırakılmı Newrozlar yaratmayı, dili yasaklanmış, kendisi olmaktan çıkarılmak için her yola baş vurulmuş, belleği zehirlenerek kendisinden kaçır hale getirilmiştir. Şehit Serbest Kiçi yoldaşımızın deyi-miyle, 'Çin misali şişeye konulur'.

Gün geçer zaman akıp gider. Bir avuç genç cini şişeden çıkarmayı baş-ırr. Şişe nerededir? Dipsiz bir kuyuda mı, yedi demir kapının ardında mı, bil-linmez... Bu gençler dağ kuytularına dalarak şişeyi bulmuş ve sırrını çözerek 21 Mart 1982'de Diyarbakır zindanla-rında üç kibrit çöpüyle yaktıkları Newroz ateşiyle yeniden mücadeleye girişirler. Çok zaman geçmeden sıkılan ilk kur-şunla şişe tamamen kırılır. Newroz'u yaratan halk yeni Newrozlar ile yeniden tarih sahnesine çıkar. Böylece Ortado-ğu'ya yeniden Newrozlar yani yeni gün-ler gelmiştir. Newrozlaşan halk kendi diriliş destanını daha görkemli yazmaya başlamıştır.

Evet, bir 21 Mart günü Çağdaş Kawa Mazlum Doğan, zulmün kalesine çevrilmiş olan Diyarbakır zindanında üç kibrit çöpünü yakarak yeniden New-roz ateşini güçlü bir biçimde harlamıştır.

Artık kendisi olmaktan çıkarılan, ür-kütülen, mütereddit kılınmış, sindirilerek kendine güvenini yitirmiş halk, yeniden bir dirilişi yaşamıştır.

Artık yeşeremeyecek kadar kuru-muş, kendi kimliğinden öcü gibi kaçan, yaşam emareleri göstermeyen, ulu çı-narımız Apê Musa'nın deyi-miyle "Sıfırın altında seyreden halk", yeniden Newrozlaşarak kendi öz-gürlük mücadelesi etrafında bir-leşmeye başlamıştır.

Artık başkasına hep iyi asker olan, başkasının iyi adamı olan, ihanet ederken gözünü bile kırp-mayan, gözünü kırpmayan da ötesinde kendi halkına düşmanlık yaparken birde nara atan, iha-netin, işbirlikçiliğin en dip nokta-sında seyreden katmerli düşü-rülmüşlüğe karşı onur ve özgürlük iradesi dirilişe geçmiştir.

Bireysel yaşamı, dar ailesel ve aşiretsel menfaatler, mezhepsel ve dinsel parçalanmışlıklar, parçacılık ve bölgecilikler, mahalli özelliklerle örgüt-lendirilmiş birleşmeyen, ulusal duyguları dumura uğratılmış, her an sadece ve sadece kavga üreten, çelişkileri ço-ğaltan ve Ortadoğu'da herkesin gücü ve herkesin kullanacağı bir malzeme ve lanetlenmiş bir gerçeklik iken, ye-niden yaktığı Newroz ateşi ile Ortado-ğu'da en saygın, en dinamik, en canlı, en direnişçi, en umutlu ve en zaferle kilitlenmiş bir halk haline gelmiştir.

Analar artık, bu topraklar ve halkı uğruna canlarını veren çocuklarını el-lerine kına yakarak, zilgıtlar eşliğinde uğurlamaya başlamıştır. Analar bir ço-cuğunu da değil, 4 çocuğunu özgürlük dağlarına, savaş alanlarına seve seve göndermiş, bunu yaparken ağlamak, şikayet etmek bir yana mücadelenin en ön safalarında çocuklarının bayrağını taşıyarak halkı mücadeleye ve direnişe davet etmiştir.

Dün iki basit jandarmanın önünden ardına bakmadan kaçan halkın, bugün 5-6 yaşındaki çocukları sömürgecilerin tank ve topuna karşı küçücük yürekleri ve avuçlarına sığdırabildikleri taşlar ile direnişe geçmektedir.

Dünyanın 7 düveline meydan oku-yan faşist bir ordunun en azgın katilleri, bugün bir halkın 70-80 yaşındaki ana-larından ve nurlu yüzlü yaşlı dedele-rinden bile korkar hale gelmişlerdir.

Askeriyle, polisyle, mitiyle, kuru-cusuyla, Jitemiyle bir milyonluk askeri gücü olan bir devlet, kendi sisteminin hakim olduğu yerlerde çınarlık bilge-lerimiz olan Apê Musaları, Vedat Ay-

dınları ve nice değerli halk evlatlarını arkadan, kallesçe, halkın deyi-miyle haince katlecek kadar aciz bir duruma düş-müştür.

Son olarak Kürdis-tan'da kentleri yıkacak, gençlerimizin bedenlerini parçalayacak, bodrum-larda benzin dökerek ya-kacak kadar acizleşmiştir. Tüm bunların nedeni Newrozlaşan halk ger-çekliğidir. Med tarzında direniş sahnesine çıkan halktan korktukları içindir.

İşte bütün bu gerçek-ler Newrozlaşan halk gerçeğinin öyküsüdür. Bu halk büyük zorluklar ve kıt imkanlar ile çok büyük bedeller vererek bugün dünya halklar are-nasında en saygın yerini almayı başarmıştır. Ça-ğın en gerisinde bırakılan bu halk, çağın çok ilerisinde toplumsal bir de-ğişim ve dönüşüm yaşamayı başar-mıştır. Dünyanın en büyük ordularının saldırısı altında olan bu halk, tüm dünyaya barış elini uzatacak bir erdem sergilemiştir.

Oğulları ve kızları en kutsal davada toprağa düşerken Türk askerlerinin analarına barış elini uzatacak kadar

Bêrivan (Nilgün Yıldırım)

Rohanî (Bedriye Taş)

Rahşan Demirel

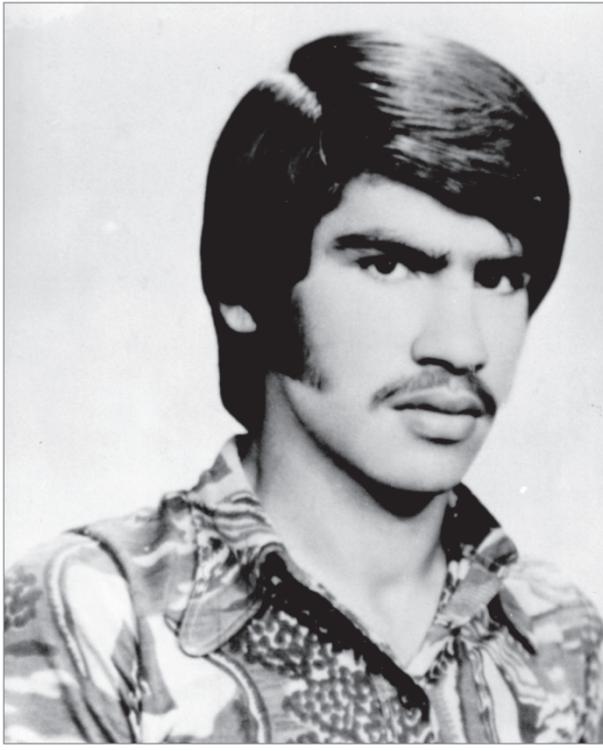
Zekiye Alkan

özgüven ve insanlık örneği sergileyen bir halk olma mertebesine erişmiştir. Kürt kadını, tanrıça kültürüne layık bir şekilde bu direniş ve mücadelede öncü düzeyde yerini almış ve özgür kadın duruşunu dünyaya göstermiştir. Bu direnişin son çığlıklarından Mehmet Tunçlar, Pakize Nayırlar, Sêvêler Fatmalar ve YPS'li yüzlerce kadın ve erkek özgürlük savaşçısı şahsında di-renişte ısrarı ve özgürlüğü haykırmıştır.

Newrozlaşmanın ilk tohumu: 1973 Çubuk Barajı toplantısı

Newrozlaşan halkın öyküsü yine bir Newroz günü sömürgeciliğin baş-kentinde, 6 kişilik bir gençlik grubunun ilk buluşması ile başlar. 1973 Newro-zu'nda Çubuk Barajı'nda yapılan bu toplantı ile yeni bir Newrozlaşma ham-lesinin ilk tohumu ekilir. 4 yıllık bir süre içinde tohum filizlenmenin tüm hazırlıklarını tamamlar ve filize durur. Bu sürecin önemli dönüm noktalarında biri 18 Mayıs 1977'dir. Haki Karer yol-daşın ajan provokatörler tarafından katledilmesi artık süreci geri dönülmez bir aşamaya getirir.

Artık kan akması, tehlike çanları çal-maya başlamıştır. Ya kılıçlar kuşanı-lacak ya da tarih sahnesinden çekili-necektir. Çünkü egemenler, cümle ib-lisler tarihin çarkını kendi ellerinde tu-tarak çeviriyor ve kimseye ama kimseye yaşama şansı vermek istemiyorlar. İşte ilk kan akmasıdır. 'Akıllı' olanlar için yol yakinken geri dönme zamanıdır, çark etme için hala zaman vardır. Ya

çark edilecek ve lanetli olana boyun eğilecektir ya da onurla, başı dik bir şekilde ölümlerden adeta ölüm beğenilerek tarihin davet ettiği gladyatörler arenasına çıkılacaktır.

Seçilen geri çekilme değil, tüm zorluk, imkansızlık ve tehlikelere rağmen tarih arenasına çıkmak, tarih ve egemeler ile hesaplaşmaktır. Bu temelde 27 Kasım 1978 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesi

almış, çepeçevre kuşatılmış, zihinlerde yaratılmış olan sömürge kişiliğine kur-şun sıkmanın zamanıdır.

Büyük devrimci ve psikolog Frantz Fanon'un deyi-miyle 'ilk kurşun', işgal-cilere ve sömürgecilere sıkılmış kurşun değil, ilk kurşun yüreklerde, beyinlerde ve zihinlerde oluşturulmuş olan işgale ve sömürgeciliğe sıkılan kurşundur.

Yani bireyin kendisine, geriliklerine, ikircikliklerine, düşürülmüşlüğüne sı-kılmış kurşundur.

Kürdistan devrimcileri bu ilk kurşun eylemini 15 Ağustos 1984 tarihinde, Eruh ve Şemdinli ilçelerinde büyük komutanlar Egîd (Mahsum Korkmaz), Erdal (Mustafa Yöndem), Bedran (Mehmet Sevgat) ve Gözlüklü Ali (Abdullah Ekinci), Ömer (Mustafa Ömürçan), Zeki (Mehmet Emin Taştan) ve nice fedai tarafından gerçekleştirmiştir.

Özcesi ilk kurşun düşmana sıkılmış bir kurşun olmaktan çok; Kürdün kendine güvensiz, kendinden kaçan, kompleksli, aşırı duygusal, zayıf kişilik özellikleri, didişmeci, çekişmeci, kof, içe dönük, tahrike açık vb geri özelliklerine karşı sıkılan kurşundur. Tüm bu geri özelliklerin yerle bir edilmesi, ortadan peyderpey kaldırılması eylemidir.

Bu eylem aynı zamanda halkımızın tarihinin derinliklerindeki iyi güzel ve doğru olanı yeniden ortaya çıkarma eylemidir. Kadın öncülüğünde gelişen neolitik dönemin komünal, demokratik, ekolojik ve özgürlükçü değerlerini, in-sanlığın temiz özünü, yiğitliği, sadeliği, adalet duygusunu, sevgi ve saygıyı yeniden canlandırma eylemidir.

'İnsanın, insanın kurdu olduğu' saf-satasını kaldırarak, ana tanrıça ekseni toplumda, insanın insanla, doğayla, can-dost olduğu gerçeğini yeniden ha-kim kılma eylemidir.

İlk kurşunla sömürgeci kalelerin beyinlerde yıkılması ile birlikte Kürt gençleri akın akın dağlara çıkmış, kendisinin ve halkının kaderini ellerine almaya başlamıştır. Direniş ruhu da-

yüreğine akıtma ve direnişi görkemleştirmedir.

Newrozlaşan halk olmanın zamanıdır

Direnmenin zamanıdır. Kendini Anka Kuşu gibi küllerinden yaratmanın, tüm ihanetlere inat ayak-lanmanın zamanıdır.

Düşürülmüşlüğe, iha-nete, lanetli olan duruşa, beyinleri örümcek ağı gibi örmüş olan karakollara, umutsuzluklara, yenilgili ruh hallerine ve çağın Le-viathanlarına karşı kurşun sıkmanın zamanıdır.

Zirvelerine çıkarak dağların, yüz yıllar bo-yunca o doruklarda di-renişleriyle nam salmış olan atalarımızın mirasına sahip çıkma zamanıdır.

Kendi kendini tutsak

marlarda dolaşan kan gibi Kürdistan'ın dört bir yanına yayılmış, sömürgeci-lerin saldı-ğı korkuyu yerle bir ederek cesaret kıvılcımlarını açığa çıkarmıştır. Korku ile birlikte bencilikler de ortadan kalkmış özgürlüğü, halkı ve amacı için kendini feda eden militan gerçeklik ortaya çıkmıştır.

Artık evlatlarının ardından giden ve sömürgecilerin ördüğü korku duvarlarını aşan halkın ayaklanma zamanıdır. Bu-nun ilk pratikleşmesi 1989 yılında Gun-dikê Melê ve ardından da Silopî'de oturma eylemiyle yolun trafiği kapat-ması ile başladı. Bu bir halkın topyekûn direnişinin, 'intifada'nın yani serhildan-ların başladığı andır.

Bunu Cizîr ve Nisêbîn'de, halkın akın akın meydanları doldurduğu ser-hildanlar takip etti. Amed'te 21 Mart 1990 Newroz'u'nda Zekiye Alkan, "En iyi Newroz ateşi, insan bedeniyle yanar" diyerek, Newroz ateşini artık sönmeme-sine tutuşturdu.

Tarih artık Rahşanların, Ronahî ve Bêrivanların Newrozlarda bedenlerini ateşe verdiği andır. Ve tarih artık Kür-distan'da topyekûn dirilişin tamam-landığı, sıranın kurtuluşa geçtiği andır. Newrozlaşan halk gerçeğinin kendini tekrardan tarih sahnesine çıkardığı andır.

Önderliğimizin dile getirdiği; "İki büyük dağ arasında büyük bir uçurum olsa, dağın bir tarafında cehennemi yaşarsın ama dağın öte tarafında cen-net olursa, ne yaparsın? Bir köprü kurarsın! Ancak o köprü seni ce-hennemden kurtarıp o cennet dağa götürür. PKK olayı böyledir. Yirmi yıldır aralarında büyük uçurum olan iki dağ arasındaki köprü! Dağın bir tarafı karanlık, orada işkence ve cehennem var. Kendi-niz bunu yaşadınız. Diğer tarafında vaat edilmiş bir cennet var. Bu, bizim dağlarımızdır; özgürlük dağ-ları, yeni topluluğun bulunduğu dağlar!

En eşitlikçi, en adaletli dağlar! Özgürlük üssü kurulabilecek dağlar! Şimdi halk onu tercih ediyor, 'Ben bu cehennem dağının eteğinde değil, cennet dağının eteklerinde yaşayaca-ğım' diyor. Bu köprü olmadan, bu dağ-lara ulaşamaz. Hatta cehennemde ya-şadığının farkında bile olamaz.

Bazıları bu köprüyü inkar ederek, cennete gidebileceklerini sanıyorlar. Henüz Araf'tayız, köprüden geçiyoruz, bunu da unutmayın! Köprüden geçiş bitmiştir. Büyük bir kısmı halen köp-rünün öbür ucundadır. Ucu belirmiştir cennetin, ilk kâfileleri Araf'tan geçiyor. Henüz bayram değil, bayramın arife-sindeyiz. Bu tarih, bu anlamda an-la-şılmalıdır!"

Ve artık tarihin yeniden yazıldığı andır. Yani Newrozlaşan bir halkın öy-küsünün örüldüğü ve yaşandığı en canlı zamandır.

Newrozlaşan halkın anı ve zamanı...

Kürdistan boydan boya serhildandır, coşkudur, heyecandır. Binlerce Kürt gencinin dağlara akın ettiği tarihi dem-dir. Başlayan büyük bir yükseliştir. Hem de ölümüne tutkular, sevdalar ve bağlılıklar temelinde bir yükseliş...

Sindirilen, sesi kesilen ve kendisine karşı ihanete zorlanan bu halk ihanete ve boyun eğdirilişe artık başkaldırmıştır. Hesap sormayı kendisinden başlatarak, onu bu hale getirenlerden hesap sor-maya başlamıştır. Bunu örgütlenerek, bilinçlenerek, partileşerek ve eyleme, serhildana geçerek yapmıştır.

Önceleri cenazelerine bile sahip çıkmaktan korkan halk, artık kendisi

İlk kurşunla sömürgeci kalelerin beyinlerde yıkılması ile birlikte Kürt gençleri akın akın dağlara çıkmış, kendisinin ve halkının kaderini ellerine almaya başlamıştır. Direniş ruhu damarlarda dolaşan kan gibi Kürdistan'ın dört bir yanına yayılmış, sömürgecilerin saldıgı korkuyu yerle bir ederek cesaret kıvılcımlarını açığa çıkarmıştır.

için canını feda edenlerin cenaze törenlerini serhildanlara çevirmeye, top-rağa düşen kahramanı 'şehidim' diye bağırna basmaya başlamıştır.

Ve ölüm perdesini paramparça ettiğini adım adım herkese göstermiştir. En değerli evlatlarını da çekinmeden artık kutsallık atfettiği dağların doruklarına, kendi elleriyle uğurlamaya başlamıştır. Bir evladı dağda ya da şehit olan büyük bir onur sahibi oluyor, direnen bir evladı olmayansa kendini eksik hisseder hale gelmiştir.

Coşkulu geçen diriliş yıllarını halk görkemli yaşamıştır. Bundan büyük bir korkuya kapılan sömürgeciler ve emperyalistler başka ülkelerin deneyimlerinden yola çıkarak bu diriliş boğma arayaşına girmişlerdir. Bu temelde Newrozlaşan halkın başına yeni Dehaklar göndermişlerdir. Öyle ki Batman, Farqin, Nisêbin, Dîlok, Mûş ve Amed'te Hizbull-Kontra eliyle meçhul cinayetleri gündeme getirmişlerdir.

Ve tarihin yeniden karanlık bir sayfası dirilişini tamamlamış mazlum halka yazılmak istenir. Perslerin Magomonisine benzer bir katliam devreye konulur. Binlerce sivil insan katledilir. Binlercesinin cenazeleri yakılır, kuyulara atılır ve kaybedilir. Sokak ortalarında, meydanlarda polislerin, askerlerin gözleri önünde yurtsever insanların enselerine bir kurşun sıkılarak ya da çok vahşice satırlarla doğranarak bir bir katledilir. Bu süreçte vahşi yöntemlerle devlet tarafından katledilenlerin sayısının 17 bin olduğu belirtilmektedir.

Dirilişini tamamlamış, korku duvarlarını yıkılmış Kürt halkı, yeniden insan

kellelerinden kaleler yapan Asur zûlmünü aratmayan saldırılar ve katliamlarla teslim alınmak, yine tarihe gömülmek istenmiştir.

Dirilişin tamamlanacağı an gelip çatmıştır

İnsanlık ve savaş suçlarının yoğunca işlendiği bu süreçte halk üzerinde terör estiren faşist devlet yetkilileri, 'Devlet yer yer rutinin dışına çıkabilir' gibi açıklamalar ile bu vahşetin devlet politikası olduğunu açıkça ifade etmiştir. Adeta 20. yüzyılda Hitler faşizminin Yahudilere uyguladığı zulüm ve katliamları Kürt halkına uygulamışlardır.

Ama unuttukları bir şey vardır: Bu halk artık Newrozlaşmaya adım atmış, ölüm perdesini yırtmış bir halktır. Bu halk Önderliğine ve özgürlük savaşılarına umutla, aşkla, sevdıyla bağlanan bir halktır. Ve bu halk artık yeniden yaratılışının bayram günlerini kutlarken geri çark etmeyecektir.

Dağlarda ovalarda ve şehirlerde türküler ve halaylar daha gür söylenip çekilmektedir.

Emperyalistler, sömürgeciler ve işbirlikçiler Newrozlaşmanın yoluna giren halkın önünü tutamayınca bu kez daha sert yönelimlere başlamışlardır. Öyle ki uluslararası çeteciliğin en ileri düzeyinde Newrozlaşan halkın önderliğini kallesçe kuşatarak esir almışlardır.

Artık sıra ölümlerden ölüm beğenmenin zamanıdır. Artık sıra sömürgeciler için intikam alma zamanıdır. 'Nasil olur da bizi dinlemeden kendi başına

işler çevirirsin ve sen kimsin ki, bizimle işbirliği yapmazsın' diyerek öç almanın zamanıdır.

Ama emperyalistler, sömürgeciler, statükocu güçler, cümle dünyanın gerici şer cepheleri, Newrozlaşan halkın önderliği ile bir olduğunu ve onun için her türlü acıya katlanabileceğini yeterince hesap etmemişlerdi. Kendini Önderliği için cayır cayır yakan insanların ortaya koyduğu bu irade ile düşmanını da yakabileceğini öngörmemişlerdi.

Ve dirilişin tamamlanacağı an gelip çatmıştır. Sıra artık kurtuluşun tamamlanma anıdır. Kürt halkı Kürdistan'ın dört paçasında, Avrupa'da, Rusya'da ve dünyanın her tarafında ayağa kalkıp önderliği etrafında ateşten bir çember oluşturmuştur. Onlarca kişi bedenini ateşe vermiş, binlerce kişi fedai ruh ile mücadelenin en ön safına atılmış, ve milyonlar direnişe geçmiştir. Kürtler kendi aralarındaki parçalanmayı bu düzeyde yırtarak ulusal çapta bir eylemliliğe geçmiştir. Ve bu halk artık Medleşen ulusal birlik ruhuyla kendisine dokunan elleri nasıl kıracağına dostta da düşmana da göstermiştir. 'Güneşimizi karartamazsınız' şiarıyla Önderliği etrafında ateşten çember oluşturarak onu söndürülemez bir güneş haline getirmiştir.

Bu anlar tarihte ender yaşanan anlardır. Böylesi anlara tarih, kahramanlık anları diyor. Ve böylesi anlar oluşum anlarıdır, yaratılış anlarıdır. Yaratılış anlarını kutsal kitaplar bin yıllar geçse de kutlarlar. Hep dün ya da bugün yaşanmış gibi ele alarak bağlılıklarını törenler ile tazelerler. Bundandır ki, böyle anlar bayram diye ele alınarak yüce anlamlar yüklenir.

Evet, Kürt halkı yeniden yaratılış zamanındadır. Newrozlaşmak demek yeniden yaratılmak demektir. Yeniden yaratılmak ise yenilenmek yani Newrozlaşmak demektir.

Geçmiş Newrozlarda görüldüğü gibi nüfusu sınırlı olan bir ilçede yüz binler meydanlara akıyorsa, bir halk yediden yetmişe kalkmışsa orada durup düşünmek gerekir. Analar, dedeler yeniden yaşama gözlerini açar gibi halaya kalkarak kendilerinden geçiyorlarsa orada durarak köklü değerlendirmelere gitmek gerekir.

Bu halk yıllardır ayakta. Bu yıl da 15 Şubat, 8 Mart, 21 Mart ve 28 Mart büyük komutan Egîd yoldaşın şahadet günü, peşinden Önderliğinin doğum günü diyerek gece gündüz eyleme geçmişse orada artık yeni bir halk yaratılmış demektir.

Bu halk sokaklara katledilmeyi, işkenceyi, zindana girmeyi ve inanılmaz cezaları göze alarak dökülüyor.

Hiçbir güç artık ayağa kalkmış bu halkı durduramaz

Kürt kadınlarının mücadelenin her alanında öncülüğü ile halk özgürlük alanlarına akıyor. Analar her gün sokaklara inerek, yıllar önce kaybedilen evlatlarının akibetini bıkmadan usanmadan soruyor. Şehit düşen çocukları için "Bu sadece benim evladım değil, sizin evladınızdır, Kürdistan'ındır" diyerek sabır ve metanetle herkese mücadele azmi aşıyor.

70'ini aşmış yaşlı çınarlar eylem alanlarında, direniş ve Newroz halaylarında yerini alıyor.

Ve çocuklar... Yıllarca hapislerde yatacaklarını bilerek sömürgecilere karşı öfkelerini avuçladıkları taşlar ile fırlatıyor. Onlar ki; gelecekte dünyanın tüm çocukları gibi rahat okuyabilsinler, rahat oynayabilsinler ve rahat hayal kurarak o hayallerine denk yaşayabilsinler diye dağların doruklarında mücadele ettiğimiz çocuklarımız. Şimdilerde onlar taşlarıyla, sapanlarıyla halk düşmanlarının yüreklerine korku salıyorlar.

Gençlerimiz... Gelecek, aydın yarınlar için yola çıkan gençlerimiz. Başlarına sardıkları poşularıyla haykırdıkları slogan ve fırlattıkları molotoflarla yürekleri su serpen ve halkımıza umut veren gençlerimiz. Gençlerimiz geleceğini yeniden yaratılış destanında görerek hiçbir fedakârlıktan çekinmeden mücadele safına akıyorlar. Başka halkların gençleri gibi okullara, üniversitelere ve iş hayatına atılmıyorlar. Özgürlük elde edilmeden bunların bir anlamı olmadığını bilincinde akıyorlar meydanlara. YPS olarak bugün tank ve topa, her türlü vahşete direniyorlar. Barikatlarda tek bir geri adım atmayan geleceğimiz, yüreğimiz, kiblemiz gençlerimiz...

Ve asırlık, çilelerden çile seçmeye zorlanan Melelerimiz, Pirllerimiz, Dederlerimiz. Bugün yeniden yaratılış günlerinde, Newrozlaşma günlerinde onlarda mücadele alanlarına akıyor.

Ve daha sayamayacağımız nice halktan, inançtan, sınıftan, yaştan insanlarımız. Asurileri, Süryani, Mihelmi, Azeri, Ermeni, Arap komşularımız, dostlarımız da Newrozlaşan halk ile birlikte kendi özgürlükleri için akıyorlar alanlara. Kardeşleşmenin zehirlen-

mediği günleri geri getirmenin coşkusuyula...

Evet, bir halk kendini yeniden yaratıyor, bu topraklar yeniden özgürlüklere doğru, Medleşmeye doğru yol alıyor.

Lanetlilikten, düşürülmüşlükten kutsanan bir halk düzeyine gelmek büyük bir onurdur. Böylesine tarihi kesitleri yaşayarak gelecek kuşaklara; 'bu onurlu tarihi kesitte ben de yaşadım, ben de bu yaratılış destanında yerimi aldım' demek insanı onure eder. Bugün bu topraklar, tarihi bir süreci yaşıyor. Yaratılışı yaşıyor.

Cizir'de, Silopi'de, Sur'da, Hezex'te, Dêrik'te, Farqin'de, Şirnex'te, Nisêbin'de, Gimgim'da derken Kerboran ve Kürdistan'ın birçok kentinde sömürgeciliğe kafa tutan, demokratik özerklik ve özyönetim direniş tarihini sayfalarına altın harflerle yazılan anları olmaktadır.

Mehmet Tunç, Pakizler, Sêvêler, Fatmalar YPS ve YPS-Jin şehitleri bu onurlu tarihin yazılıcıları olmuşlardır.

Bu ayağa kalkışın sadece ve sadece bir izahı vardır o da bu halkın Newrozlaşmasıdır. Bu halk Newrozlaşarak yeniden doğuyor, kendisini yeniden yaratıyor. Newrozlaşan halk dünya halkları arasında hak ettiği onurlu yerini alıyor.

Bundan böyle de hiçbir güç, ne kadar baskıcı olursa olsun, ne kadar gaddar olursa olsun, ne kadar faşist olursa olsun bu tırmanışı durduramayacaktır. Yüz tane 'Çöktürme Planı' da çıkarsalar, bin tane 'Master Planı' da uygulasalar, artık ayağa kalkmış bu halkı durduramazlar. Bu tırmanış daha da yükselerek Demokratik, özgür bir Kürdistan yaratılma kadar sürecekler.

Newrozlaşan halka olan saygımız, bağlılığımız, onun uğruna hiç bir tehlikeden kendimizi geri koymayacağımız ve gerektiğinde ölümün üstüne üstüne yürüyeceğimizin sözünü bu yeni Newroz günlerinde, Newrozlaşan halka daha güçlü bir şekilde veriyoruz.

Sözümüzü tekrarlarken, emperyalistlere, sömürgecilere, bugüne kadar hep ihanet içerisinde yaşayarak Kürt halkına karşı düşmanlarıyla işbirliği yapanlara da 'bu ezme sevdasından vazgeçin,' diyoruz. Artık bu halk ayakları üzerine kalkmıştır ve asla diz çökme-yecektir!..

**Yaşasın Newrozlaşan halk!
Yaşasın Rêber Apo!
Yaşasın özgürlük direnişimiz!**

Özgür birey ve demokratik komün

Duran Kalkan

Demokratik ulusun boyutları olarak birinci maddede Önderlik özgür birey ve demokratik komün olmayı ifade ediyor. Demokratik Ulus inşasının dayanacağı bireysel ve toplumsal temel ifade ediyor. Bu gayet açık ve anlaşılır bir durumdur. Özgür bireyin var olma zemini olarak demokratik komünü, topluluk komün ya da yaşamını öngörüyor. Topluluk yaşamına, çalışmasına dayanmayan bir özgür birey duruşunu kabul etmiyor. Kapitalizmden farkı budur. Kapitalist modernite ile Demokratik Modernite'nin özgürlük tanımı arasındaki temel farklılık da buradadır.

Kapitalizm özgürlük adına en ileri düzeyde toplumu yok edercesine bireycileşmeyi öngörüyor. Demokratik modernite ise topluluk yaşamına dayalı bir özgür birey duruşunu, bireysel özgürleşmeyi öngörüyor ve esas alıyor. Birinci maddeye bunun konmuş olmasından dolayı Demokratik Ulusun üzerinde yükseldiği temel bu oluyor diyebiliriz.

Bu bakımdan da özgür birey gerçeği ile demokratik komün gerçeği ya da demokratik topluluklar gerçeği üzerinde durmalıyız. Demokratik komün, topluluk olmayı bu temelde örgütlenme, çalışma ve yaşamayı esas almayı gerektiriyor. Toplumu bu çerçevede yeniden örgütlemek, inşa etmek, geliştirmek Demokratik Ulus olmanın temelini atılması oluyor. Demokratik Ulus toplumu, demokratik topluluklar ve komünler üzerinde olacak. Bu ne anlama geliyor? Taban, yerel örgütlülük esasır. Tabanda, yerelde toplum örgütlenmesi, toplumun tüm yaşamını kendi örgütlülüğü içinde kendi iradesi ile sürdürmesi esasır. Demokratik Ulus olmanın esası budur.

Bu örgütlülük olmadan olmaz. Yukarıdan bürokratik sistemler kurarak, bireyciliği öne çıkartıp geliştirerek biz Demokratik Ulusu inşa edemeyiz. Oradan en bürokratik devletler doğuyor. Demek ki, devlet ulusçu sistemin tersidir. Devlet ulusçu sistem, üstteki bürokrasiye yukarıdan aşağıya toplumu denetim altına almaya, toplumu bitirip bireycileştirerek vatandaşlık adı altında devlete köle edilmiş bir insana dayanıyor.

Demokratik Ulus ise bunun tersidir. Tabanda topluluk yaşamına dayalı özgür birey, Demokratik Ulusun dayandığı temel oluyor. O halde Demokratik Ulus çalışması, inşası, oluşumu üstten gelişmeyecek, alttan gelişecektir. Demek ki, sistem özgür birey ve demokratik komün üzerine oturuyor. Demokratik Ulus bununla var oluyor. Demokratik Ulus bireyi, yurttaşı özgür bireyi, Demokratik Ulusu temsil eden toplum oluyor. Bu da komünal toplum oluyor.

Komünden ne anlayacağız? Kendi kendine yeterli, kendi işlerini kendi örgütlülüğü ile yürüten toplum olarak anlayacağız. Buna Önderlik 'Politik-ahlaki toplum' dedi. Politikaya ve ahlaka dayalı toplumsal birimler olmak. Kendi işlerini kendisi planlayan, kendi ahlaki ölçüleri ile çalışma ilkeleri ile bunları yerine getiren bir topluluk. Ondandır isteyen, bundan bekleyen, yalvaran yakaran değildir.

Şimdi toplum ve insanlık ulus devlete yalvarılan bir noktaya getirilmiştir. "Aman şuram yok oldu, sel geldi bizi bastı devlet bizi kurtar; acımızdan öldük devlet bizi kurtar; okuyamıyoruz devlet bizi

kurtar..." Ortada birey ve toplum diye bir şeyin olmadığı gibi hepsi tüketilmiş durumdadır.

Tek şey var o da devlettir. Her şey devletin elinde, her şey devletten bekleniyor. Devlet bunları ele geçirmekle kalmamış bir de insanlar devletin bu varlığını, bu durumunu kabul etmiş, içselleştirmiş, benimsemiş durumdadır. Böyle bir devleti istiyor. "Niye böyle değilsin!" diye devleti eleştiriyor. "Niye her şeyime müdahale ediyorsun!" biçiminde eleştirmekten ziyade "Niye bana bir şey vermiyorsun!" diye devleti eleştiriyor.

Bu bizde de var. "Ne yapalım devlet toplumu bu hale getirmiş, insanlar böyle olmuş, böyle diyorlar" şeklinde düşünmemeliyiz. Öyle değildir. Bizim etkimiz altındaki toplum ve insanlar böyledir. Diyelim diğerlerine elimiz ulaşmıyor ama bizim ki de ondan farklı değildir. O halde biz ondan farklı değiliz. Bizim etkimiz altındaki insanlar bunu yapıyorlarsa, bunu bizden alıyorlar demektir. Demek ki kendimiz de böyleyiz. Açıkta dışa vurmasak da içten içe ruhumuzda, duygularımızda, düşüncelerimizde var olan gerçeklik budur ve fırsat bulduğu yerde de açığa çıkıyor. Nitekim bizde ortaya çıkan bireycilik, iktidarlık, maddiyatçılık diye tanımlanan şeyler aslında devletçilik. Ulus devlet memurculuğu budur. Başka hiç bir şey değildir. Burada özgür birey yoktur. Ne olma var? Devlet memuru olma var. Memurculuğa kendini bütün yönleri ile kaptırma var. Özgür birey haline gelememe söz konusudur.

Demokratik topluma dayalı özgür birey olmak dönemin esas duruşudur

Demokratik komüne ya da demokratik topluma dayalı özgür birey olmak, dönemin esas özü ve duruşu oluyor. Böyle bir çizgi benimsenir ve yaşanılır hale gelirse görevlerin gereklilikleri yerine getirilebilir. Geçen dönemde bu yönlü bazı arayışlar oldu. Özgür Yurttaş çalışmalarıyla bazı adımlar atılmak istendi. Aslında özgür birey olma arayıştı. Özgür yurttaş olmak her yerde demokratik komün örgütleyen birey olmaktır. Ama özgür yurttaş hareketimiz oraya yönelmedi. Böyle bir çalışma yürütmedi. Dolayısıyla özgür yurttaş, özgür birey haline gelemedi. Kendine göre o da ayrı bir örgüt olmaya, örgüt hiyerarşisi oluşturmaya yöneldi. Tabii ki Önderlik, "Taban örgütlenin" diye o adla bir şeyler yapmak, bizi doğruya yöneltmek istedi. Hemen onu da diğer örgütlere yaklaştığımız gibi ele alarak boşa çıkarttık. Ne yaptık? Tabandan ve temel görevden kopardık.

Önderlik, bir sürü isimle ve projeye bizi hep bu çalışmaya yönlendirmek istedi. Biz de hep üste, bürokrasiye yöneldik. Temel görevlere sahip çıkan değil de kendini temel görevlerin dışında tutan, başka görevlerle sorumlu kılan bir tutum içerisine girdik.

Komün olmak ne demektir? Önderlik 'topluluk' olarak da tanımlıyor. "Komün olmak, topluluk olmaktır." Demokratik Ulusun ortak yaşayan ve çalışan demokratik toplulukları haline gelmektedir. Köy topluluğu, mahalle topluluğu, okul topluluğu, iş topluluğu, sokak topluluğu. Her biçimde ve her yerde böyle bir topluluk gerçeğini ortaya çıkartabiliriz. Burada önemli olan etkenlerden biri özgür birey olmaktır.

Liberalizmin etkileri var, kapitalizmin bireyciliğinin etkileri de çok fazladır. Özgürlük öyle algılanıyor, oraya gidiliyor. Komün olmada da topluluk olmada da anlaşılabilirlik var. Veya böyle kavram olarak söylenen ama içi doldurulmayan bir durum oluyor. Ya çok ideali arıyor -tabii bir anda ona ulaşmak mümkün değil- ya da komün sadece bir komiteye, yönetime indirgeniyor. Bir yerde komün olmak, topluluk olmak için hemen orada bir yönetim seçerek "Siz bu yönetime bağlısınız" diyerek "Bakın komün yarattım" demek oluyor.

Devletin zaten her yerde yönetimi var. Peki onun devlet örgütlenmesinden farkı nedir? Köylerde de muhtarlar ve yardımcıları var. Kasabalarda, mahallelerde, şehirlerde daha fazladır. Belediyelerden tutalım da kaymakam, valilere kadar devletin çeşit çeşit kurumları var. Demek ki, öyle o tür bir yönetim komitesi örgütlemek bir komün olmak anlamına gelmiyor. Elbette komünün de bir yönetimi var. Organize edeni, planlayıcı, yürütene, düzenleyeni var. Öyle de olmalıdır. İş ve rol koordinasyonu temelinde olmalıdır. Onsuz olmaz ama komün olmak bir yönetim olmak değildir.

Bir köye bir komite kuruyor. "Bu köye komün kurduk" diyor. Peki o komite köyü yönetebiliyor mu? Köyün ekonomik, sosyal işlerini düzenliyor mu? Kültürel işlerini düzenliyor mu? Toplum bunu benimsiyor mu? O yönetim bütün bunları planlayarak topluma dayalı bir biçimde yürütüyor mu? Hayır. Her şey eski düzendedir ve ulus devlet sisteminin yönetimi altında yaşanıyor. Bir köyde bir komite kuruyor "Bakın işte bu köy komitesidir" diyor. Yeni bir şey değil ki, biz bunu eskiden de yapıyorduk. 90'larda mahallelerde, şehirlerde, kasabalarda çok ileri düzeyde böyle bir örgütlülük ortaya çıkardık. Aynı görevleri yaptılar. Şimdinin örgütlenmesi öyle olmaz, onunla yetinilemez.

Önderlik, "Demokratik Toplum-Demokratik Ulus olmanın sınırı yoktur. İnşa sürekli devam edecek bir çalışmadır" dedi. Demek ki burada mükemmeliyetçi olmamak lazım. İnsan asgari bir düzey belirleyebilir. Önderlik, "En azından dokuz boyutta inşa olmalıdır. Bunların hepsi olduğu zaman komün oluruz" diyor. Nerede, ne kadar olabiliyorsa oradan başlamak ve daha ileriye gitmek için çalışmalıyız. Ekonomik olarak bazı imce çalışmaları var. Yol yapmak, su ihtiyacını gidermek, paylaşmak, kooperatif kurmak, mesela bu düzeyde olabiliriz. Bireysel üretimler, ortak üretim iç içe olabilir. "Hepsi birden komünal üretime girmemiş o halde komün olmaz!" dememek gerekiyor. 'Ya hep olacak ya hiç' böyle bir yaklaşımla olmaz.

Burada bir yanlışımız, eksikliğimiz var. Pratikte iş yapamamanın altında yatan bir neden bu oluyor. Pratik iş yaparken zorlanıyoruz. Ne bir komite kurup hiçbir ortak çalışma yapmadan "komün kurduk" demeliyiz ne de bir komün kuracağız diye yaşamın tümünün kolektif hale gelmesini istemeliyiz. İki de doğru değildir. Eğer doğru olanı anlayamaktan söz edilecekse insan buradan tutabilir, bu durumu değerlendirebilir. Yeterli ve doğru olmayan anlayışlar bu temelde var. Anlayış sorunumuz, bilme sorunumuz bu noktalarda olabilir. Kendimizi bu noktalarda eğitmeliyiz. Fakat insan pratik tecrübeler yaptıkça da öğrenilebilir. Sadece okuyarak, tartışarak

öğrenilecek durumlar da değildir. Pratiğini yaparak da en basitinden, en azından başlayarak ilerlemek üzere oradan çıkan dersler ile insan kendisini eğitebilir, bilinç düzeyini geliştirebilir. O da imkansız ve olmaz değildir.

Bu noktada sağlık boyutu için bazı formüller düşünülebilir. Daha örgütlü olabilir, sağlıklı eğitebilir, sağlık ocakları kurulabilir. En azından toplumda ilk yardımcı sağlayacak bir sistem acilen geliştirilebilir. O da bir komün oluşumdur. Eğitim açısından hakeza öyledir. Çocukların eğitimi, anadilde eğitimi örgütlenebilir. Anadilde eğitimi AKP'den, devletten istiyoruz. Önderlik buna çok büyük bir öfke duydu. Fakat Önderlik ne derse desin biz bir kere devletten istemeyi öğrenmişiz. Aslında Özgürlük Mücadelesi başladığında her şeyi devletin elinden almıştı.

Şimdi ulus devlet ortadan kalkınca ve sistemi kendimiz inşa etmemiz gerekince inşa etmek yerine bu sefer var olan devletten istemek olarak ortaya çıktı. Yurtsever taban serhildana kalkıyor ama anlayış olarak böyle bir durum da söz konusudur. Böyle bir algının oluşması bizden de kaynaklıdır. Bu konuda olmaması gereken algılarımızın nasıl olduğunu, toplumun duruşuna, sözüne, davranışına, devlet karşısındaki duruşuna bakarak anlayabiliriz. O duruş bizim duruşumuzdur.

Buradan ele alıp baktığımızda aslında ne görüyoruz? Her şeyi devletten isteyen, devlete muhtaç olan bir durumu görüyoruz. Bir de şöyle bir durum var. Hem devlete düşman, diyor hem de istiyor. Çocuk gibidir. Ne düşündüğünden, ne söylediğinden haberi yoktur. Bu çok anormal bir durumdur. Bu kadar çelişik bir düşünce olabilir mi? Demek ki hiç bir şey bilmiyor, net değil, ne söylediğini anlamıyor. Bu durum başka yerden çıkmadı, biz böyle bir durumu ortaya çıkarttık. Bunu ciddi bir eksikliğimiz olarak görmeliyiz.

Demokratik komün yaşamına adım atmak önemlidir

Bu bakımdan Önderlik, "Anadil eğitimini Demokratik Ulus çözmelidir" dedi. Ulus devlet çözmez. Kültürel çalışmalar hakeza öyledir. Hepsini merkezden, modernite tarzına uygun bekleniyor. Ekolojik yaklaşıma sahip çıkma hakeza öyledir. Bir de özsavunma, hukuki boyut önemlidir. Kendi işlerini kendisinin çözmesi, yapması, sorunlarını da kendi ahlaki ölçüleri temelinde çözmesi önemli oluyor. Toplumsal adaleti bu temelde teşkil etmesi, işletmesi bunların hepsi önemlidir. Özsavunma ile her zaman güvenliğini alması. Bunlarda bazı düzeylerde adımlar olabilir. Tüm bu boyutların bilinci geliştirilebilir. Hepsini olmazsa bile parça parça her birinden, olabilenlerden birkaç boyut üzerinden, tek bir boyut üzerinden bile komün çalışmasına başlayabiliriz. Bir veya birkaç boyutun bir bölümüyle başlayabiliriz. Önderliğin, "Bitmeyecek bir süreç" olarak tanımlaması bu anlama geliyor. Yaşam sürekli olacağına göre ve sürekli gelişmeler çerçevesinde derinleşerek devam edeceğine göre o zaman Demokratik Ulus inşası da bitmeyecektir. Ama Demokratik Ulusun temeli olarak demokratik komün yaşamına adım atmak önemlidir.

Demokratik toplum olmanın başlangıcı budur. İşte böyle bir örgütlenme çalışması

yürütmemiz gereklidir. Özgür birey ve demokratik komün örgütlülüğü kendiliğinden olmaz. Bir öncü örgütlenme ile olur. İstedikimiz kadar çağrı yapalım, açıklama yapalım inşa edilemez. Mesela komünal ekonominin geliştirilmesi çok ciddi bir iştir. Yerinde, dikkatli adımlar atılmazsa karşı tepkiler çok fazla olabilir. 5 bin yıllık egemenliğin yarattığı mülkiyet düzeni ve bireyciliği var. Onu komünal üretime dönüştürmek ciddi bir çalışmayı, çabayı, eğitimi, ikna faaliyetini gerektiriyor. Stalin tarzı yasayla, zorla bu olmuyor. İstekli olan, istekle katılan, bilinçle katılan sürdürüyor. Mesela Rusya'da bunu hala sürdürenler var. Ama zorla yapılmak istenen de işletilmeyi ya da ret ediyor.

O halde zorla değil de eğitim, bilinç ve ikna ile bunu yapmak lazım. Bu da çok yoğun bir çabayı ve öncü çalışmayı gerektiriyor. Yeni dönem partisinin temel görevi böyle bir Demokratik Ulus inşasını gerçekleştirmektir. "Haydi örgütlen, Demokratik Ulus ol" demekle toplum Demokratik Ulus olmaz. Ancak sürekliliği olan ciddi bir eğitim çalışması ile ikna ederek, öncülük edilerek bu çalışma olur.

Tam bütünlüklü, ısrarlı, biraz planlanıp hazırlanmış bir çalışmamız olmadı. Söz olarak söylüyoruz, böyle kenarından kıyısından tutup bir iki şey yapmaya çalışıyoruz. O da zaten çok yüzeysel ya da dar kalıyor. Zaten ikide bir bırakıyor, oradan oraya geçiyoruz. Devamlılık, derinlik gelişmiyor, kalıcılığı olmuyor. Oysa üçüncü dönem partileşmesinin temel işi köyde, mahallede komün örgütlemektir.

Çalışma yapılmıyor, çalışma yapmadan da bu iş olmaz. Öncü çalışma olmadan biz bunu örgütleyemeyiz. "Neden komünal örgütlülüğe girmiyorsunuz" diye toplumu suçlayamayız. Kendiliğinden olmayacağına göre toplumdan da bekleyemeyiz. Devletçi siyaset egemen olunca, bu sefer bazıları o siyaseti yürütmek için etkili, ısrarlı olunca "orta sınıf bize saldırdı" demememiz gerekiyor. Devrimci faaliyet yürümezse elbette ki orta sınıf çıkar, hakim sınıf çıkar. Bireycilik, çıkarıcılık devlet siyasetine bağlanma etkili olur, temel duruş olur. Mevcut durumda olup biten de böyledir. Başka herhangi bir yerde sorunu aramamalıyız. Sorun kesinlikle buradan kaynaklıdır.

Bundan şu da çıkıyor: Demokratik Ulus taban çalışmasıdır. Demokratik Ulus yerel çalışmadır. Aslında Demokratik Ulusun örgütlediği yer tabandır, tavan değildir. Bu yönetim açısından da böyledir. Bu anlamda "yerel yönetim" kavramı önemlidir. Bunun üzerinde durabiliriz. Çok fazla genel yönetimler, merkezi yönetimler kendimizi bağlı kıldık, oraya takıldık. Komün olma, yönetim düzeyinde de meclis olma, yerel yönetimleri öne çıkararak, merkezi yönetimi geriye iten bir çizgiyi esas almamız lazım. Yerel yönetimlerin örgütlenmesi, siyasetin de yönetim olmasında da esas nokta burasıdır. Demokratik olmak da özerk olmak da yerelden olmaya bağlıdır. Tabana indirmeye bağlıdır. Tabanda işlevselleştirmeye bağlıdır. Önderlik, "Toprağımızı, suyumuzu, enerjimizi komünleştirelim" dedi. Aslında komünal yaşam esasının neye dayanması gerektiğini ortaya koymuş oldu. Bu esas üzerinde örgütleyebiliriz.

Rêwîtiya nivco mayî

Nav û paşnav: Lokman Coşkun

Nasnav: Berxwedan Sêrt

Cih û dîroka ji dayikbûnê: Sêrt/1982

Cih û dîroka tevlibûnê: Stenbol/ 2002

Cih û dîroka şehadetê: Di 31'ê Adara 2007'an de li Besta

Gava ku rêheval Şehîd Berxwedan Sêrt ber bi Botanê ve dikeve rê nêrînen xwe wisa aniye ziman:

Navê min Berxwedan Sêrt e. Ji paşnavê min jî diyar dibe ku ez ji Sêrtê me. Di 2002'yan de ji Stenbolê tevli refên azadiyê bûm. Beriya niha li qadên Xakûrkê, Xinerê, Qendîl, Heftenîn û Metînayê mam. Di vê pêvajoya nû de, di wê baweriyê de me ku li bakur ez ê bêhtir bi kêrî têkoşinê bêm. Min bi vê yekê bawer kir, pêşniyara xwe bi pêş xist û ew pêşniyara hat pejirandin.

Pir hestiyar im ango gelekî kêfxweş im. Di wê baweriyê de me ku; dê him daxwazên Serokatî, yê gel û him jî yê pêvajoyê û her wiha ji boyî pêkanîna binetarên paradigmayê nû li bakur dê bihêztir tevli bibim. Ji ber kelecaniya xwe ez nikarim zêdetir hestên xwe bînim ziman.

Li Botanê di pêvajoya çêkirina qampê de rêheval Şehîd Berxwedan Sêrt nêrînen xwe bi van gotinan aniye ziman:

Di 2006'an de hatim Botanê û hîna saleke min neqediyaye. Bakur li gorî herêmên gerîla yê din pir cuda ye. Nêzî dijmin jiyîn û di wan şert û mercan de jiyana xwe domandin ji min re gelekî bal-

kêş hat. Jiyana li vir pir xweş e, bi taybetî di mile rêhevaltiyê de zahf xweş e. Pîranî li milê Herekolê min pratik meşand. Ji aliyê erdnîgariya xwe ve Herekol herêmeke zozanî ye. Piştî ku berf li vê herêmê dihele xebatên pratîkî jî destpê dikin. Her çiqas ji aliyê gerîlatiyê ve dijiwariyên xwe hebin jî herêmeke gelekî xweş e. Mirov dikare bêje ku ew herêm bi dijiwariyên xwe ve bedew e. Cara yekemîn e ku zivistanê li qampeke bakur derbas dikim. Qampên bakur jî yê başûr gelekî cuda ne. Li bakur di mijara ewlekariyê de hemû heval bêhtir hişyar in. Liv û tevger sînordar e, lê belê ewlekarî girîngtir e. Hemû heval di milê ronîya mangan de zahf hişyar in. Di her siharê de şopên şiverêyan tên girtin. Tevî van hemûyan, di perwerdehiya tê dîtin de jî her hevalek xwedî lêhûrbûneke xurt e.

Di esasê xwe de hatina 2007'an jî 2006'an ve diyar e. Mirovên ku pêvajoyê dişopînin kêr zêde dizanin ku dê sala li pêş çawa derbas bibe. Dijmin hîn bêhtir wê li xezabê bigere. Ango dijmin di sala 2007'an de wê berê xwe hîn bêhtir bide li ser gele kurd û herêmên gerîla. Em jî him ji aliye bîrdozî ve û him jî ji aliye leşkerî û pratîkî ve xwe amade dikin. Dikarim bêjim ku niha bi her awayî ve

*Ji boyî ji te silavekê bigrim
Her bihar ji xwezayê dipirsim
Ji Bestayê silava te digrim
Ji Botanê tê dengê te
Mergumar nivîn
Besta lihêfa û
Herekol jî bûye balîfa te
Navê te li navnîşa Zarokên Botanê hat nivîsîn
Ji ber ku te li dayikê îxanet nekîr,
tu hatî rûmetdarkirin
Vê rûmeta te em silav dikin
Demsala Biharê, te li evîna welatê min dinivîse
Stranên azadiyê li lûtkeya Herekolê têne ziman
Dengê çekan ji Mergumarê tên
Ev deng,
Mizgîniya gihandina te ya Rojê dide me
Garisa bêriya te dike
Rêhevalên te, navê te li dil dinivîsin
Mirovahî evîna te li sedsalan
Û li rûpelên dîrokê dinivîse
Zarokên siberojê
Gul û çiçekan li rêya te direşînin
Û ez ji Cûdiyê bi kevokan
hêviyên xwe yê hesretî
Û silavên xwe ji te re dişînim*

xwe ji boyî şer amade dibînim. Tiştê herî girîng a ji boyî me ew e ku; her heval divê bibe xwedî pratîkeke layiqî Serokatî, gel û rêhevalan. Tiştên ku karibim bêjim ev in. Ji hemû rêhevalan re serkeftinê dixwazim.

Rêhevaleke bi navê Dicle Kardelen bi gotina "rêwîtiya nivco mayî" destpê dike û ji me re behsa rêheval Berxwedan Sêrt dike. Rêheval Dicle Kardelen, Şehîd Berxwedan beriya tevli refên azadiyê bibe nas dikir û dizane ku çawa berê xwe daye çiyayên azad. Lê dema behs dike hemû hestiyariya xwe jî tevli dike. Her wiha helbestekê jî ji boyî bîranîna rêheval Şehîd Berxwedan dixwîne. Şehîd Berxwedan bi helbestê re dibe yek û dîsa li gir, zozan, şiverê û çiyayên Botanê digerîne. Rêheval Berxwedan di vê gerê de dibe têkoşîn, şer û li qada cengê dadide dijminê xwe. Şerê wan ne ji wan şerê yek bi yek bû. Şerê wan li hemberî hemû hêzên dijmirovahiyê bû.

Belê, ew jî bo rêwîtiya nivcomayî ketibûn rê. Û rêwîtiya rêheval Berxwedan jî di nêvî de mabû. Rêheval Berxwedan hîna pir ciwan bû û ji boyî rûmeta gelê xwe dixwest têkoşinê bimeşîne û bilind bike. Heta jê hat erka milîtanîyê di têkoşina xwe de pêk anî, lê wek me anî ziman rêwîtiya wî nivco ma.

Di esasê xwe de ev rastiyeke PKK'ê ye. Kesayetên ku xwedî hêviyên pir mezin, gelekên ji wan di şerê rûmetê

de, di nêviyê rê de dimînin û digihên şehadetê. Ev mertebeya herî bi rûmet e. Gihandina vê mertebeyê gelekî zehmet e, lê ewqasî jî ji nedî ve tê. Lê bi qasî ku ji nedî ve tê, mirovan digihîne bilindahiyê jî. Dema li dû xwe dinihêrim bi hezaran hevalên me tevli karwana şehîdan bûne. Ji wan hindekan hîna xwe negihandin ços û kelecana van çiyayan, bûn stêrk û ber bi ezmanan ve çûn.

Rêheval Berxwedan jî wisa bû. Ez wî jî malê nas dikim. Di nav wê jiyana de jî nêzîkatiyên ji rêzê qebûl nedikir. Jiyana wî ne ji rêzê bû. Ji ber vê yekê berê xwe dabû çiyayên bilind. PKK ji boyî wî wateya jiyana bû. Rêheval Berxwedan hetanî hilma xwe ya dawî jî ve jiyana tawîz neda.

Daxwaza wî ya sereke bi tenê carekê dîtin Serokatî bû. Ji bilî ve tiştêkî nedixwest û her tim bi vê xwestekê dijiya. Heta kêliyên xwe yê dawî bi dirûşmeya "Bijî Serok APO" fişekên xwe bi ser dijmin de reşand.

Rêheval Berxwedan di sala 2007'an de tevli gelek çalakî û pevçûnan bûbû. Herî dawî li herêma Garisa di çuyîna peywi-rekê de, navnîşan ji wan re şaş hatiye gotin û di encamê de dikevin kemîna dijmin. Di vê kemîna de rêheval Berxwedan Sêrt, tevî sê hevalên xwe yê bi navê Welat, Merwan (Menan Çaçan) û Egît (Serbest Oren) bi têkoşineke bêhempa tevli karwana şehîdan dibe.

Rêhevalên wî yê Têkoşinê